

JC 2017 37

04/01/2018

Linji Gwida Finali

Linji Gwida Konġunti skont I-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 dwar diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata u msaħħha u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus jew tal-finanzjament tat-terrorizmu assoċjat ma' relazzjonijiet individwali ta' negozju u ma' tranżazzjonijiet okkażjonali

Il-Linji Gwida għall-Fatturi ta' Riskju

Obbligi ta' konformità u ta' rapportar

Status ta' dawn il-linji gwida konġunti

Dan id-dokument jinkludi linji gwida konġunti maħruġa skont l-Artikoli 16 u 56(1) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-Deciżjoni Nru 716/2009/KE u jħassar id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2009/78/KE; ir-Regolament (UE) Nru 1094/2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol); u r-Regolament (UE) Nru 1095/2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq) (ir-Regolamenti dwar l-Awtoritajiet Superviżorji Ewropej (ASE)). Skont l-Artikolu 16(3) tar-Regolamenti dwar l-ASE, l-awtoritajiet kompetenti u l-istituzzjonijiet finanzjarji għandhom jagħmlu kull sforz biex jikkonformaw mal-linji gwida.

Il-Linji gwida konġunti jistabbilixxu l-fehma tal-ASE dwar il-prassi superviżorji xierqa fi ħdan is-Sistema Ewropea ta' Superviżjoni Finanzjarja jew dwar kif id-dritt tal-Unjoni għandu jiġi applikat f'qasam partikolari. L-awtoritajiet kompetenti li għalihom japplikaw il-linji gwida konġunti għandhom jikkonformaw billi jinkorporawhom fil-prassi superviżorji tagħhom kif xieraq (eż. billi jemendaw il-qafas legali tagħhom jew il-proċessi superviżorji tagħhom), inkluż meta l-linji gwida konġunti huma diretti primarjament lejn l-istituzzjonijiet.

Obbligi ta' rapportar

F'konformità mal-Artikolu 16(3) tar-Regolamenti dwar l-ASE, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jinnotifikaw lill-ASE rispettiva dwar jekk jikkonformawx jew jekk hux bihsiebhom jikkonformaw ma' dawn il-linji gwida konġunti, jew inkella bir-raġunijiet għan-nuqqas ta' konformità [fi żmien xahrejn mill-publikazzjoni tat-traduzzjonijiet kollha fuq is-siti web tal-ASE – 05/03/2018]. Fin-nuqqas ta' kwalunkwe notifika sa din l-iskadenza, l-awtoritajiet kompetenti ser jiġu kkunsidrati mill-ASE relevanti bħala mhux konformi. In-notifikasi għandhom jintbagħtu lil [compliance@eba.europa.eu u compliance@eiopa.europa.eu] bir-referenza “JC/GL/2017/37”. Mudell għan-notifikasi huwa disponibbli fuq is-siti web tal-ASE. In-notifikasi għandhom jiġu sottomessi minn persuni b'awtorità xierqa biex jirrapportaw il-konformità f'isem l-awtoritajiet kompetenti tagħhom.

In-notifikasi ser jiġu ppubblikati fuq is-siti web tal-ASE, f'konformità mal-Artikolu 16(3).

Titolu I – Suggett, kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

---

Suggett

1. Dawn il-linji gwida jistabbilixxu fatturi li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u tal-finanzjament tat-terrorizmu (ML/TF) assocjat ma' relazzjoni ta' negozju jew ma' tranżazzjoni okkażjonal. Huma jistabbilixxu wkoll kif id-ditti għandhom jaġgustaw il-limitu tal-miżuri tad-diliġenza dovuta tal-klienti (CDD) tagħhom b'mod li hu proporzjonat għar-riskju ta' ML/TF li jkunu identifikaw.
2. Dawn il-linji gwida jiffukaw fuq valutazzjonijiet tar-riskju ta' relazzjonijiet individwali ta' negozju u ta' tranżazzjonijiet okkażjonal, iżda d-ditti jistgħu jużaw dawn il-linji gwida *mutatis mutandis* meta jkunu qed jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF fin-negozju tagħhom f'konformità mal-Artikolu 8 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
3. Il-fatturi u l-miżuri deskritti f'dawn il-linji gwida mhumiex eżawrjenti u d-ditti għandhom jikkunsidraw fatturi u miżuri oħra kif ikun xieraq.

Kamp ta' applikazzjoni

4. Dawn il-linji gwida huma indirizzati lill-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji kif definit fl-Artikolu 3(1) u 3(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u lill-awtoritajiet kompetenti responsabbi biex jissorveljaw il-konformità ta' dawn id-ditti mal-obbligi tagħhom tal-ġliedha kontra l-ħasil tal-flus u kontra l-finanzjament tat-terrorizmu (AML/CFT).
5. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw dawn il-linji gwida meta jivvalutaw l-adegwatezza tal-valutazzjonijiet tar-riskju tad-ditti u l-politiki u l-proċeduri AML/CFT.
6. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw ukoll sa liema punt dawn il-linji gwida jistgħu jinfurmaw il-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF assocjat mas-setturi tagħhom, li jifforma parti mill-approċċ għas-superviżjoni bbażat fuq ir-riskju. L-ASE ħarġu linji gwida dwar is-superviżjoni bbażata fuq ir-riskju skont l-Artikolu 48(10) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
7. Il-konformità mar-regim Ewropew tas-sanzjonijiet finanzjarji tinsab 'il barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-linji gwida.

Definizzjonijiet

8. Għall-finijiet ta' dawn il-linji gwida, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- “Awtoritajiet kompetenti” tfisser l-awtoritajiet kompetenti li jiġuraw il-konformità tad-ditti mar-rekwiżiti tad-Direttiva (UE) 2015/849, kif traspost mil-legiżlazzjoni nazzjonali.¹
- “Ditti” tfisser istituzzjonijiet ta’ kreditu u finanzjarji kif definit fl-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- “ġurisdizzjonijiet assoċjati ma’ riskju ogħla ta’ ML/TF” tfisser pajjiżi li, skont valutazzjoni tal-fatturi ta’ riskju stabbiliti fit-Titolu II ta’ dawn il-linji gwida, jippreżentaw riskju ogħla ta’ ML/TF. Dan it-terminu jinkludi, iżda mhuwiex limitat għal, “pajjiżi terzi ta’ riskju għoli” identifikati bħala pajjiżi li għandhom nuqqasijiet strategiċi fir-reġim ta’ AML/CFT tagħhom, li jippreżentaw theddida serja għas-sistema finanzjarja tal-Unjoni (l-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2015/849).
- “Tranżazzjoni okkażjonali” tfisser tranżazzjoni li ma saritx bħala parti minn relazzjoni ta’ negozju kif definit fl-Artikolu 3(13) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- “Kont miġbur” tfisser kont tal-bank li nfetaħ minn klijent, pereżempju ġurista jew nutar, biex iżomm il-flus tal-klijenti tiegħu. Il-flus tal-klijenti ser jitħalltu, iżda l-klijenti mhux ser ikunu kapaci jagħtu struzzjonijiet diretti lill-bank biex iwettaq tranżazzjonijiet.
- “Riskju” tfisser l-impatt u l-probabbiltà li jseħħi ML/TF. Riskju tirreferi għal riskju inerenti, jiġifieri, il-livell ta’ riskju li jeżisti qabel il-mitigazzjoni. Ma tirreferix għal riskju residwu, jiġifieri, il-livell ta’ riskju li jifdal wara l-mitigazzjoni.
- “Fatturi ta’ riskju” tfisser varjabbli li, jew waħedhom jew flimkien, jistgħu jżidu jew inaqqsu r-riskju ta’ ML/TF ippreżentat minn relazzjoni ta’ negozju jew minn tranżazzjoni okkażjonali individwali.
- “Approċċ ibbażat fuq ir-riskju” tfisser approċċ li permezz tiegħu l-awtoritajiet kompetenti u d-ditti jidentifikaw, jivvalutaw u jifhmu r-riskji ta’ ML/TF li għalihom huma esposti d-ditti u jieħdu miżuri ta’ AML/CFT li huma proporzjonati ma’ dawk ir-riskji.
- “Sors tal-fondi” tfisser l-origini tal-fondi involuti f’relazzjoni ta’ negozju jew fi tranżazzjoni okkażjonali. Din tinkludi kemm l-attività li ġġenerat il-fondi użati fir-relazzjoni ta’ negozju, pereżempju s-salarju tal-klijent, kif ukoll il-meżzi li permezz tagħhom ġew ittrasferiti l-fondi tal-klijent.
- “Sors tal-ġid” tfisser l-origini tal-ġid totali tal-klijent, pereżempju wirt jew tfaddil.

¹ L-Artikolu 4(2)(ii) ir-Regolament (UE) Nru 1093/2010; l-Artikolu 4(2)(ii), ir-Regolament (UE) Nru 1094/2010; l-Artikolu 4(3)(ii), ir-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

Titolu II – Valutazzjoni u ġestjoni tar-riskju: generali

---

9. Dawn il-linji gwida jinqasmu f'żewġ partijiet. It-Titolu II hu ġenerali u japplika għad-ditti kollha. It-Titolu III hu spċificu għas-settur. It-Titolu III waħdu hu inkomplet u għandu jinqara flimkien mat-Titolu II.
10. L-approċċ tad-ditti biex jivvalutaw u jimmaniġġaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju u ma' tranżazzjoniet okkażjonali għandu jinkludi dawn li ġejjin:
  - Valutazzjonijiet tar-riskju tan-negozju.

Valutazzjonijiet tar-riskju tan-negozju għandhom jgħinu lid-ditti jifhmu fejn huma esposti għar-riskju ta' ML/TF u liem oqsma tan-negozju tagħhom għandhom jagħtuhom priorità fil-ġlieda kontra ML/TF. Għal dak il-ġħan, u f'konformità mal-Artikolu 8 tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-prodotti u s-servizzi li huma joffru, il-ġurisdizzjonijiet li fihom joperaw, u l-klijenti li jattiraw u t-tranżazzjoni jew il-mezzi ta' kunsinna li jużaw biex jaġħtu servizz lill-klijenti tagħhom. Il-passi li d-ditti jieħdu biex jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF fin-negozju tagħhom jeħtieg li jkun proporzjonat għan-natura u għad-daqs ta' kull ditta. Id-ditti li ma joffrux prodotti jew servizzi kumplessi u li għandhom esponent internazzjonali limitat jew m'għandhomx esponent internazzjonali jistgħu ma jkollhomx bżonn valutazzjoni tar-riskju kumplessa jew sofistikata żżejjed.

- Diliġenza dovuta tal-klijenti.

Id-ditti għandhom jużaw is-sejbiet mill-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju biex jinfurmaw id-deċiżjoni tagħhom dwar il-livell u t-tip xieraq ta' CDD li ser japplikaw għar-relazzjonijiet individwali ta' negozju u għat-tranżazzjonijiet okkażjonali.

Qabel ma jidħlu f'relazzjoni ta' negozju jew qabel ma jwettqu tranżazzjoni okkażjonali, id-ditti għandhom japplikaw CDD inizjali f'konformità mal-Artikolu 13(1)(a), (b) u (c) u l-Artikolu 14(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849. Is-CDD inizjali għandha tinkludi mill-inqas miżuri sensittivi għar-riskju biex:

- i. jiġu identifikati l-klijent u, fejn applikabbli, is-sid beneficijaru jew ir-rappreżentanti legali tal-klijent;
- ii. tiġi vverifikata l-identità tal-klijent abbażi ta' sorsi affidabbi u indipendent u, fejn applikabbli, tiġi vverifikata l-identità tas-sid beneficijaru b'tali mod li d-ditta tkun sodisfatta li taf min hu s-sid beneficijaru;
- iii. jiġu stabbiliti l-iskop u n-natura maħsuba tar-relazzjoni ta' negozju.

Id-ditti għandhom jaġġustaw il-limitu ta' miżuri inizjali tas-CDD fuq baži sensittiva għar-riskju. Fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju jkun baxx, u sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti jistgħu jkunu kapaċi jaapplikaw miżuri ssimplifikati ta' diliġenza dovuta tal-klijenti (SDD). Fejn jiżdied ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju, id-ditti jeħtieġ jaapplikaw miżuri msaħħha ta' diliġenza dovuta tal-klijenti (EDD).

- Il-kisba ta' opinjoni olistika.

Id-ditti għandhom jiġbru biżżejjed informazzjoni sakemm ikunu sodisfatti li jkunu identifikaw il-fatturi ta' riskju rilevanti kollha, inkluż, fejn ikun meħtieġ, billi jaapplikaw miżuri addizzjonali ta' CDD, u jivvalutaw dawk il-fatturi ta' riskju biex jiksbu opinjoni olistika tar-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju jew ma' tranżazzjoni okkażjonali partikolari. Id-ditti għandhom jinnutaw li l-fatturi ta' riskju elenkti f'dawn il-linji gwida mhumiex eżawrjenti, u li m'hemmx l-istennja li d-ditti ser jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju kollha fil-każijiet kollha.

- Monitoraġġ u reviżjoni.

Id-ditti jeħtieġ iżommu l-valutazzjoni tar-riskju tagħhom aġġornata u taħt reviżjoni.² Id-ditti jeħtieġ jimmonitorjaw it-tranżazzjonijiet sabiex jiżguraw li jkunu konformi mal-profil tar-riskju u man-negozju tal-klijent u, fejn ikun meħtieġ, jeżaminaw is-sors tal-fondi, biex jidentifikaw ML/TF possibbli. Huma għandhom iżommu wkoll id-dokumenti, id-data jew l-informazzjoni li għandhom aġġornata, bl-għan li jifhmu jekk ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju nbidilx.³

Valutazzjonijiet tar-riskju: metodoloġija u fatturi ta' riskju

11. Valutazzjoni tar-riskju għandha tikkonsisti minn żewġ passi distinti iżda relatati:

- a. I-identifikazzjoni tar-riskju ta' ML/TF; u
- b. il-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF.

Identifikazzjoni tar-riskju ta' ML/TF

12. Id-ditti għandhom jiskopru liem riskji ta' ML/TF huma jew ikunu esposti għalihom bħala riżultat tad-dħul f'relazzjoni ta' negozju jew tat-twettiq ta' tranżazzjoni okkażjonali.
13. Meta jkunu qed jidentifikaw ir-riskji ta' ML/TF assoċjati ma' relazzjoni ta' negozju jew ma' tranżazzjoni okkażjonali, id-ditti għandhom jikkunsidraw fatturi ta' riskju rilevanti inkluż min hu l-klijent tagħhom, il-pajjiżi jew iż-żoni ġeografiċi li fihom joperaw, il-prodotti, is-servizzi u t-tranżazzjonijiet partikolari li l-klijent jeħtieġ u l-mezzi li d-ditta tuża biex twassal dawn il-prodotti, is-servizzi u t-tranżazzjonijiet.

² L-Artikolu 8(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

³ L-Artikolu 13(1)(d) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

Sorsi ta' informazzjoni

14. Fejn ikun possibbli, l-informazzjoni dwar dawn il-fatturi ta' riskju ta' ML/TF għandha tiġi minn varjetà ta' sorsi, sew jekk dawn jiġu aċċessati individwalment sew jekk permezz ta' għodod disponibbli kummerċjalment jew bażijiet ta' data li jiġbru informazzjoni minn diversi sorsi. Id-ditti għandhom jiddeterminaw it-tip u n-numri ta' sorsi fuq bażi sensittiva għar-riskju.
15. Id-ditti dejjem għandhom jikkunsidraw is-sorsi ta' informazzjoni li ġejjin:
  - il-valutazzjoni tar-riskju sovranazzjonali tal-Kummissjoni Ewropea;
  - informazzjoni mill-gvern, bħall-valutazzjonijiet nazzjonali tar-riskju, dikjarazzjonijiet ta' politika u twissijiet, u memorandums ta' spjegazzjoni għal leġiżlazzjoni rilevanti tal-gvern;
  - informazzjoni minn regolaturi, bħal gwida u r-raġunament stabbilit f'multi regolatorji;
  - informazzjoni mill-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja (FIUs) u l-aġenziji tal-infurzar tal-liġi, bħal rapporti ta' theddid, twissijiet u tipoloġiji; u
  - informazzjoni miksuba bħala parti mill-proċess inizjali tas-CDD.
16. Sorsi oħra ta' informazzjoni li f'dan il-kuntest id-ditti jistgħu jikkunsidraw jistgħu jinkludu, fost oħrajn:
  - I-għarfien personali u l-għarfien espert tad-ditta;
  - informazzjoni minn korpi industrijali, bħal tipoloġiji u riskji emergenti;
  - informazzjoni mis-soċjetà civili, bħal indiċijiet u rapporti tal-pajjiżi dwar il-korruzzjoni;
  - informazzjoni minn korpi internazzjonali li jistabbilixxu l-istandardi bħal rapporti ta' evalwazzjoni reċiproka jew "blacklists" li mhumex legalment vinkolanti;
  - informazzjoni minn sorsi miftuħa kredibbli u affidabbi, bħal rapporti f'gazzetti ta' reputazzjoni tajba;
  - informazzjoni minn organizzazzjonijiet kummerċjali kredibbli u affidabbi, bħal rapporti ta' riskju u ta' intelligence; u
  - informazzjoni minn organizzazzjonijiet u akademji tal-istatistika.

Fatturi ta' riskju

17. Id-ditti għandhom jinnutaw li l-fatturi ta' riskju li ġejjin mħumiex eżawrjenti, lanqas ma hemm stennija li d-ditti ser jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju kollha fil-każijiet kollha. Id-ditti għandu jkollhom opinjoni olistika tar-riskju assoċjat mas-sitwazzjoni u għandhom jinnutaw li, sakemm id-Direttiva (UE) 2015/849 jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali ma tiddikjarax mod ieħor, il-preżenza ta' fatturi ta' riskju iżolati mhux neċċessarjament tmexxi relazzjoni f'kategorija tar-riskju iktar għolja jew iktar baxxa.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

18. Meta jidentifikaw ir-riskji assoċjati mal-klijenti tagħhom, inkluż is-sidien beneficijarji tal-klijenti tagħhom,⁴ id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relataf ma':
  - a. in-negożju jew l-attività professionali tal-klijent u tas-sid beneficijarju tal-klijent;
  - b. ir-reputazzjoni tal-klijent u tas-sid beneficijarju tal-klijent; u
  - c. in-natura u l-imġiba tal-klijent u tas-sid beneficijarju tal-klijent.
19. Il-fatturi ta' riskju li jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi kkunsidrat ir-riskju assoċjat man-negożju jew mal-attività professionali ta' klijent jew ta' sid beneficijarju ta' klijent jinkludu:
  - Il-klijent jew is-sid beneficijarju għandu rabtiet ma' setturi li komunement jiġu assoċjati ma' riskju ogħla ta' korruzzjoni, bħall-kostruzzjoni, il-farmaċewti u l-kura tas-saħħha, il-kummerċ tal-armi u d-difiża, l-industriji estrattivi jew l-akkwist pubbliku?
  - Il-klijent jew is-sid beneficijarju għandu rabtiet ma' setturi li huma assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF, pereżempju ġerti Negozji għas-Servizz tal-Flus, kažinòs jew negozjanti fil-metalli prezzjużi?
  - Il-klijent jew is-sid beneficijarju għandu rabtiet ma' setturi li jinvolvu ammonti sinifikanti ta' flus?
  - F'każ li l-klijent ikun persuna ġuridika jew arranġament legali, x'inhu l-iskop tal-istabbiliment tiegħu? Pereżempju, x'inihi n-natura tan-negożju tiegħu?
  - Il-klijent għandu konnessjonijiet političi, pereżempju, hu Persuna Politikament Esposta (PEP), jew is-sid beneficijarju tiegħu hu PEP? Il-klijent jew is-sid beneficijarju għandu xi rabtiet rilevanti oħra ma' PEP, pereżempju hemm xi wħud mid-diretturi tal-klijent li huma PEPs u, jekk iva, dawn il-PEPs jeżerċitaw kontroll sinifikanti fuq il-klijent jew is-sid beneficijarju? Fil-każ li klijent jew is-sid beneficijarju tiegħu jkun PEP, id-ditti dejjem għandhom jaapplikaw mizuri EDD f'konformità mal-Artikolu 20 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
  - Il-klijent jew is-sid beneficijarju għandu pożizzjoni prominenti oħra jew igawdi minn profil pubbliku għoli li jista' jippermettilu jabbuża minn din il-pożizzjoni għall-gwadann privat? Pereżempju, huma uffiċjali pubbliċi lokali jew reġjonali għoljin bil-kapaċità li jinfluwenzaw l-ġħoti ta' kuntratti pubbliċi, membri li jieħdu deċiżjonijiet ta' korpi sportivi ta' profil għoli jew individwi li huma magħrufa li jinfluwenzaw il-gvern u dawk f'pożizzjonijiet għoljin li jieħdu deċiżjonijiet?
  - Il-klijent jew persuna ġuridika hi soġġetta għal rekwiżiti ta' divulgazzjoni infurzabbli li jiżgħiwar li informazzjoni affidabbli dwar is-sid beneficijarju tal-klijent tkun pubblikament

⁴ Għal gwida dwar il-fatturi ta' riskju assoċjati mal-beneficijarji ta' polzi tal-assigurazzjoni tal-ħajja, jekk jogħġibok irreferi għal Titolu III, Kapitolu 7.

disponibbli, pereżempju kumpaniji pubblici elenkati fuq boroż li jagħmlu tali divulgazzjoni kundizzjoni biex tiġi elenkata?

- Il-klijent hu istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja li taġixxi f'isimha stess minn ġurisdizzjoni b'reġim ta' AML/CFT effettiv u qed tiġi sorveljata għall-konformità mal-obbligli ta' AML/CFT lokali? Hemm evidenza li l-klijent kien soġġett għal sanzjonijiet superviżorji jew infurzar minħabba nuqqas ta' konformità mal-obbligli ta' AML/CFT jew ma' rekwiżiti ta' kondotta usa' fis-snin riċenti?
  - Il-klijent hu amministrazzjoni pubblika jew intraprija minn ġurisdizzjoni b'livelli baxxi ta' korruzzjoni?
  - L-isfond tal-klijent jew tas-sid beneficijarju hu konsistenti ma' dak li d-ditta taf dwar l-attività tan-negożju preċedenti, attwali jew ippjanata, il-fatturat tan-negożju tagħhom, is-sors tal-fondi u s-sors tal-ġid tal-klijent jew tas-sid beneficijarju?
20. Il-fatturi ta' riskju li ġejjin jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi kkunsidrat ir-riskju assoċjat mar-reputazzjoni ta' klijent jew ta' sidien beneficijarji:
- Hemm xi rapporti negattivi tal-midja jew sorsi rilevanti oħra ta' informazzjoni dwar il-klijent, pereżempju hemm xi allegazzjonijiet ta' kriminalità jew terroriżmu lejn il-klijent jew is-sid beneficijarju? Jekk iva, dawn huma affidabbli u kredibbli? Id-ditti għandhom jiddeterminaw il-kredibbiltà tal-allegazzjonijiet abbaži tal-kwalità u l-indipendenza tas-sors tad-data u l-persistenza tar-rapportar ta' dawn l-allegazzjonijiet, fost kunsiderazzjonijiet oħra. Id-ditti għandhom jinnutaw li n-nuqqas ta' kundanni kriminali waħdu jista' ma jkunx biżżejjed biex jiġu mċaħħda allegazzjonijiet ta' għemil hażin.
  - Il-klijent, is-sid beneficijarju jew xi ħadd magħruf pubblikament li huwa assoċjat mill-qrib magħhom kellu l-assi tiegħu ffriżati minħabba proċeduri amministrattivi jew kriminali jew allegazzjonijiet ta' terroriżmu jew finanzjament tat-terroriżmu? Id-ditta għandha raġunijiet raġonevoli biex tissuspetta li l-klijent jew is-sid beneficijarju jew xi ħadd magħruf pubblikament li huwa assoċjat mill-qrib magħhom, f'xi punt fil-passat, kien soġġett għal tali ffriżar tal-assi?
  - Id-ditta taf jekk il-klijent jew is-sid beneficijarju kienx is-suġġett ta' rapport dwar tranżazzjonijiet suspettużi fil-passat?
  - Id-ditta għandha informazzjoni interna dwar l-integrità tal-klijent jew tas-sid beneficijarju, li nkisbet, pereżempju, matul relazzjoni ta' negożju li ilha teżisti?
21. Il-fatturi ta' riskju li ġejjin jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi kkunsidrat ir-riskju assoċjat man-natura u l-imġiba ta' klijent jew ta' sid beneficijarju; id-ditti għandhom jinnutaw li dawn il-fatturi ta' riskju mhux ser jidhru kollha fil-bidu; jistgħu jirriżultaw biss ladarba tkun ġiet stabilita relazzjoni ta' negożju:

- Il-klient għandu raġunijiet leġittimi għaliex ma jistax jipprovdi evidenza robusta tal-identità tiegħu, forsi minħabba li huwa persuna li qed tiffex ażil?⁵
- Id-ditta għandha xi dubji dwar il-veraċċità jew il-preċiżjoni tal-identità tal-klient jew tas-sid beneficiarju?
- Hemm indikazzjonijiet li l-klient jista' jfittex li jevita l-istabbiliment ta' relazzjoni ta' negozju? Pereżempju, il-klient qed ifitdex li jwettaq tranżazzjoni waħda jew diversi tranżazzjonijiet ta' pagament uniċi fejn l-istabbiliment ta' relazzjoni ta' negozju tista' tagħmel iktar sens ekonomiku?
- L-istruttura tas-sjeda u tal-kontroll tal-klient hija trasparenti u tagħmel sens? Jekk l-istruttura tas-sjeda u tal-kontroll tal-klient hi kumplessa jew mhix ċara, hemm raġuni kummerċjali jew legali ovvja?
- Il-klient joħroġ ishma f'isem ħaddieħor jew għandu azzjonisti mandatorji?
- Il-klient hu persuna ġuridika jew arranġament legali li jista' jintuża bħala veikolu li jzomm l-assi?
- Hemm raġuni valida għall-bidlet fl-istruttura tas-sjeda u tal-kontroll tal-klient?
- Il-klient jitlob tranżazzjonijiet li huma kumplessi, kbar mhux tas-soltu jew mhux mistennija jew li għandhom mudell mhux tas-soltu jew mhux mistenni mingħajr skop ekonomiku jew legali apparenti jew mingħajr raġuni kummerċjali valida? Hemm raġunijiet ta' suspect li l-klient qed jipprova jevita limiti specifiċi bħal dawk stabbiliti fl-Artikolu 11(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u l-liġi nazzjonali fejn ikun applikabbi?
- Il-klient jitlob livelli ta' segrētezza li mħumiex meħtieġa jew li mħumiex raġonevoli? Pereżempju, il-klient ma jixtieq jaqsam informazzjoni ta' CDD, jew jidher li jixtieq jgħatti n-natura vera tan-negożju tiegħu?
- Is-sors tal-ġid jew is-sors tal-fondi tal-klient jew tas-sid beneficiarju jista' jiġi spjegat faċilment, pereżempju permezz tal-impieg, wirt jew investimenti tiegħu? L-ispjegazzjoni hi plawżibbli?
- Il-klient juža l-prodotti u s-servizzi li ħareġ kif kien mistenni meta ġiet stabbilita l-ewwel ir-relazzjoni ta' negozju?
- Fil-każ li klijent ma jkunx residenti, jista' jingħata servizz aħjar għall-ħtigġiet tiegħu xi mkien ieħor? Hemm raġuni ekonomika u legali valida għaliex il-klient qed jitlob it-tip ta' servizz finanzjarju mixtieq? Id-ditti għandhom jinnutaw li l-Artikolu 16 tad-Direttiva 2014/92/UE joħloq dritt għal klijenti li huma legalment residenti fl-Unjoni biex

⁵ L-EBA ħarġet “Opinjoni dwar l-applikazzjoni ta’ Miżuri ta’ Diligenza Dovuta tal-Klienti lil klijenti li huma persuni li qed ifittxu l-ażiż minn pajjiżi terzi jew territorji b’riskju oghla” (“Opinion on the application of Customer Due Diligence Measures to customers who are asylum seekers from higher risk third countries or territories”), ara <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>.

jiksbu kont bażiku ta' pagament, iżda dan id-dritt japplika biss sa fejn l-istituzzjonijiet ta' kreditu jistgħu jikkonformaw mal-obbligi ta' AML/CFT tagħhom.⁶

- Il-klient hu organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ li l-attivitajiet tagħha jista' jsir abbuż minnhom għal skopijiet ta' finanzjament tat-terrorizmu?

Pajjiżi u żoni ġeografici

22. Meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-pajjiż u ż-żoni ġeografici, id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relataż ma':
  - a. il-ġurisdizzjonijiet li fihom huma bbażati l-klient u s-sid beneficijarju;
  - b. il-ġurisdizzjonijiet li huma l-postijiet ewlenin tan-negożju tal-klient u tas-sid beneficijarju; u
  - c. il-ġurisdizzjonijiet li magħhom il-klient u s-sid beneficijarju għandhom rabbiet personali rilevanti.
23. Id-ditti għandhom jinnutaw li n-natura u l-iskop tar-relazzjoni tan-negożju ħafna drabi ser tiddetermina l-importanza relativa tal-fatturi ta' riskju tal-pajjiż individwali u ġeografici (ara wkoll il-paragrafi 36-38). Pereżempju:
  - F'każ li l-fondi użati fir-relazzjoni tan-negożju jkun ġew iż-żeġġerati barra mill-pajjiż, il-livell ta' reati relatati mal-ħasil tal-flus u l-effettività tas-sistema legali ta' pajjiż ser ikunu partikolarmen rilevanti.
  - F'każ li l-fondi jiġu rċevuti minn, jew jintbagħtu lil, ġurisdizzjonijiet fejn ikun magħruf li qed joperaw gruppi li jwettqu reati terroristi, id-ditti għandhom jikkundraw sa fejn dan hu mistenni li jew jista' jagħti lok għal suspect, abbażi ta' dak li taf id-ditta dwar l-iskop u n-natura tar-relazzjoni tan-negożju.
  - F'każ li klijent ikun istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja, id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għall-a-degħwexx tar-regim ta' AML/CFT tal-pajjiż u l-effettività tas-superviżjoni ta' AML/CFT.
  - F'każ li klijent ikun veikolu legali jew *trust*, id-ditti għandhom iqisu l-punt sa fejn il-pajjiż li fih il-klient u, fejn ikun applikabbli, is-sid beneficijarju ikunu rregħiġi effettivament jikkonformaw mal-istandardi internazzjonali tat-trasparenza fiskali.
24. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw l-effettività tar-regim ta' AML/CFT ta' ġurisdizzjoni jinkludu:
  - Il-pajjiż ġie identifikat mill-Kummisjoni bħala li għandu nuqqasijiet strategiċi fir-regim ta' AML/CFT tiegħi, f'konformità mal-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2015/849? F'każ li d-ditti jittrattaw ma' persuni naturali jew ġuridiċi residenti jew stabbiliti f'pajjiżi terzi li l-

⁶ B'mod partikolari, ara l-Artikoli 1(7) u 16(4) tad-Direttiva 2014/92/UE.

Kummissjoni identifikat bħala li jipprezentaw riskju għoli ta' ML/TF, id-ditti dejjem huma meħtiega li japplikaw mizuri ta' EDD.⁷

- Hemm informazzjoni minn aktar minn sors kredibbli u affidabbi wieħed dwar il-kwalità tal-kontrolli ta' AML/CFT tal-ġuridizzjoni, inkluż informazzjoni dwar il-kwalità u l-effettivitā ta' infurzar u sorveljanza regolatorji? Ezempji ta' sorsi possibbli jinkludu rapporti ta' valutazzjoni reċiproka mit-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja (FATF) jew mill-Korpi Regionali fuq l-istil tal-FATF (FSRBs) (punt ta' tluq tajjeb hu s-sommarju eżekuttiv u s-sejbiet ewlenin u l-valutazzjoni ta' konformità mar-Rakkmandazzjonijiet 10, 26 u 27 u l-Eziti Immedjati 3 u 4), il-lista ta' ġurisdizzjonijiet ta' riskju għoli u li ma jikkooperawx tal-FATF, il-valutazzjonijiet tal-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI) u r-rapporti tal-Programm ta' Valutazzjoni tas-Settur Finanzjarju (FSAP). Id-ditti għandhom jinnutaw li sħubija mal-FATF jew ma' FSRB (eż. MoneyVal) minnha nfisha ma tfissir li r-regim ta' AML/CFT tal-ġurisdizzjoni huwa adegwat u effettiv.

Id-ditti għandhom jinnutaw li d-Direttiva (UE) 2015/849 ma tirrikonoxxix l-”ekwivalenza” ta’ pajjiżi terzi u li l-listi ta’ ġurisdizzjonijiet ekwivalenti tal-Istati Membri tal-UE m'għadhomx jinżammu aktar. Sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti għandhom ikunu kapaċi jidentifikaw ġurisdizzjonijiet b’riskju aktar baxx f’konformità ma’ dawn il-linji gwida u mal-Anness II tad-Direttiva (UE) 2015/849.

25. Il-fatturi ta’ riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw il-livell ta’ riskju ta’ finanzjament tat-terrorizmu assoċjat ma’ ġurisdizzjoni jinkludu:

- Hemm informazzjoni, pereżempju mill-eżekuzzjoni tal-liġi jew minn sorsi tal-midja miftuħha kredibbli u affidabbi, li tissuġġerixxi li ġurisdizzjoni tagħti finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew li gruppi li jwettqu reati terroristiċi huma magħrufa li qed joperaw fil-pajjiż jew fit-territorju?
- Il-ġurisdizzjoni hi soġġetta għal sanżjonijiet, *embargoes* jew mizuri finanzjarji li huma relatati mat-terrorizmu, mal-finanzjament tat-terrorizmu jew ma’ proliferazzjoni maħruġa minn, pereżempju, in-Nazzjonijiet Uniti jew l-Unjoni Ewropea?

26. Il-fatturi ta’ riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw il-livell ta’ trasparenza jew il-konformità mar-regoli tat-taxxa ta’ ġurisdizzjoni jinkludu:

- Hemm informazzjoni minn aktar minn sors kredibbli u affidabbi wieħed li l-pajjiż ġie meqjus bħala konformi mal-standards internazzjonali tat-trasparenza fiskali u tal-kondiżjoni ta’ informazzjoni? Hemm evidenza li r-regoli rilevanti qed jiġu implementati b’mod effettiv fil-prattika? Ezempju ta’ sorsi possibbli jinkludu rapporti mill-Forum Globali dwar it-Trasparenza u l-Iskambju ta’ Informazzjoni għal Finijiet ta’ Taxxa tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD), li jikklassifikaw il-ġurisdizzjonijiet għal skopijiet ta’ trasparenza fiskali u ta’ kondiżjoni ta’ informazzjoni; valutazzjonijiet tal-impenn tal-ġuridizzjoni għall-iskambju awtomatiku ta’ informazzjoni

⁷ L-Artikolu 18(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

bbażata fuq l-Istandard Komuni tar-Rappurtar; valutazzjonijiet ta' konformità mar-Rakkomandazzjonijiet 9, 24 u 25 tal-FATF u mal-Eżiti Immedjati 2 u 5 mill-FATF jew minn FSRBs; u valutazzjonijiet tal-FMI (eż. valutazzjonijiet tal-personal jew centri finanzjarji *offshore* tal-FMI).

- Il-ġurisdizzjoni għamlet impenn li, u implimentat b'mod effettiv, l-Istandard Komuni tar-Rappurtar dwar l-Iskambju Awtomatiku tal-Informazzjoni, li l-G20 adotta fl-2014?
- Il-ġurisdizzjoni stabbiliet reġistri affidabbi u aċċessebbli tas-sjeda beneficijara?

27. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-livell ta' reati relatati mal-ħasil tal-flus jinkludu:

- Hemm informazzjoni minn sorsi pubblici kredibbli u affidabbi dwar il-livell ta' reati relatati mal-ħasil tal-flus imniżżla fl-Artikolu 3(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849, pereżempju korruzzjoni, kriminalità organizzata, reati fiskali u frodi serju? Eżempji jinkludu indiċi dwar il-perċezzjoni tal-korruzzjoni; rapporti tal-pajjiżi tal-OECD dwar l-implementazzjoni tal-konvenzjoni kontra t-tixxim tal-OECD; u r-Rapport Dinji dwar id-Drogi tal-Uffiċċju tan-Nazzjonijiet Uniti kontra d-Droga u l-Kriminalità.
- Hemm informazzjoni minn aktar minn sors kredibbli u affidabbi wieħed dwar il-kapaċitā tas-sistema investigattiva u ġudizzjarja tal-ġurisdizzjoni li b'mod effettiv tinvestiga u tressaq dawn ir-reati?

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, ta' servizzi u ta' tranżazzjonijiet

28. Meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-prodotti, mas-servizzi jew mat-tranżazzjonijiet tagħhom, id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relatat ma':

- a. il-livell ta' trasparenza, jew nuqqas ta' ċarezza, li joffri l-prodott, is-servizz jew it-tranżazzjoni;
- b. il-kumplessità tal-prodott, is-servizz jew it-tranżazzjoni; u
- c. il-valur jew id-daqs tal-prodott, is-servizz jew it-tranżazzjoni.

29. Il-fatturi ta' riskju li jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi kkunsidrat ir-riskju assoċjat mat-trasparenza ta' prodott, servizz jew tranżazzjoni jinkludu:

- Sa liema punt il-prodotti u s-servizzi jippermettu lill-klijent jew lis-sid beneficijaru jew l-istrutturi beneficijari jibqgħu anonimi, jew jagħmluha aktar faċli li jaħbu l-identità tagħhom? Eżempji ta' dawn il-prodotti u servizzi jinkludu ishma f'isem ħaddieħor, depožiti fiducjarji, veikoli *offshore* u certi *trusts*, u entitajiet legali bħal fondazzjonijiet li jistgħu strutturati b'tali mod li jieħdu vantaġġ mill-anonimità u jippermettu negozjar ma' kumpannija tal-isem jew kumpaniji b'azzjonisti mandatarji.
- Sa liema punt hu possibbli li parti terza li mhijiex parti mir-relazzjoni ta' negozju tagħti struzzjonijiet, pereżempju fil-każ ta' certi relazzjonijiet bankarji korrispondenti?

30. Il-fatturi ta' riskju li jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi kkunsidrat ir-riskju assoċjat mal-kumplessità ta' prodott, servizz jew tranżazzjoni jinkludu:

- Sa liema punt hi kumplessa t-tranżazzjoni u tinvolvi diversi partijiet jew diversi ġurisdizzjonijiet, pereżempju fil-każ ta' certi tranżazzjonijiet ta' finanzjament kummerċjali? It-tranżazzjonijiet huma sempliċi, pereżempju qed isiru pagamenti regolari f'fond ta' pensjoni?
- Sa liema punt il-prodotti u s-servizzi jippermettu pagamenti minn partijiet terzi jew jaċċettaw pagamenti eċċessivi fejn dan normalment ma jkunx mistenni? F'każ li jkunu mistennija pagamenti minn parti terza, id-ditta taf l-identità tal-parti terza, pereżempju hija awtorità ta' benefiċċju statali jew garanti? Jew il-prodotti u s-servizzi jiġu ffinanzjati esklussivament minn trasferimenti ta' fondi mill-kont proprju tal-klijent f'istituzzjoni finanzjarja oħra li hi soġġetta għall-istandard u għas-sorveljanza ta' AML/CFT li jistgħu jitqabblu ma' dawk meħtieġa skont id-Direttiva (UE) 2015/849?
- Id-ditta tifhem ir-riskji assoċjati mal-prodott jew is-servizz il-ġdid jew innovattiv tagħha, b'mod partikolari fejn dan normalment jinvolvi l-užu ta' teknoloġiji jew metodi ta' pagament ġoddha?

31. Il-fatturi ta' riskju li jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi kkunsidrat ir-riskju assoċjat mal-valur jew id-daqs ta' prodott, servizz jew tranżazzjoni jinkludu:

- Sa liema punt il-prodotti jew is-servizzi b'užu intensiv ta' flus, bħalma huma ħafna servizzi ta' pagament iżda wkoll certi kontijiet kurrenti?
- Sa liema punt il-prodotti jew is-servizzi jiffaċċilitaw jew iħeġġu tranżazzjonijiet ta' valur għoli? Hemm xi limiti fuq il-valuri tat-tranżazzjonijiet jew il-livelli tal-primjum li jistgħu jillimitaw l-užu tal-prodott jew is-servizz għal skopijiet ta' ML/TF?

Fatturi ta' riskju tal-mezzi ta' kunsinna

32. Meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-mod kif il-klijent jikseb il-prodotti jew is-servizzi li jeħtieġ, id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relatat ma':

- a. il-punt sa fejn ir-relazzjoni ta' negozju titwettaq fuq bażi mhux wiċċi imb wiċċ;
- b. kwalunkwe introduttur jew intermedjarju li d-ditta tista' tuża u n-natura tar-relazzjoni tagħhom mad-ditta.

33. Meta jivvalutaw ir-riskju assoċjat mal-mod kif il-klijent jikseb il-prodotti jew is-servizzi, id-ditti għandhom jikkunsidraw numru ta' fatturi, inkluż:

- Il-klijent huwa fiżiġkament preżenti għal skopijiet ta' identifikazzjoni? Jekk ma jkunx, id-ditta użat forma affidabbli ta' CDD mhux wiċċi imb wiċċ? Hadet passi biex tipprevjeni l-personifikazzjoni jew il-frodi tal-identità?
- Il-klijent gie introdott minn parti oħra tal-istess grupp finanzjarju u, jekk iva, sa liema punt id-ditta tista' toqgħod fuq din l-introduzzjoni bħala riassurazzjoni li l-klijent mhux ser jesponi d-ditta għal riskju eċċessiv ta' ML/TF? X'għamlet id-ditta biex tkun issodisfata li l-

entità tal-grupp tapplika miżuri ta' CDD għall-istandardi taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) f'konformità mal-Artikolu 28 tad-Direttiva (UE) 2015/849?

- Il-klijent ġie introdott minn parti terza, pereżempju bank li ma jagħmilx parti mill-istess grupp, u l-parti terza hi istituzzjoni finanzjarja jew l-aktività ewlenija tan-negozju tagħha mhijiex relatata mal-forniment ta' servizzi finanzjarji? X'għamlet id-ditta biex tkun issodisfata li:
  - i. il-parti terza tapplika miżuri ta' CDD u żżomm rekords għall-istandardi taż-ŻEE u tiġi sorveljata għall-konformità mal-obbligazzjonijiet kumparabbi ta' AML/CFT f'konformità mal-Artikolu 26 tad-Direttiva (UE) 2015/849;
  - ii. il-parti terza ser tipprovd, immedjatamente fuq talba, kopji rilevanti tad-data tal-identifikazzjoni u tal-verifika inter alia f'konformità mal-Artikolu 27 tad-Direttiva (UE) 2015/849; u
  - iii. il-kwalità tal-miżuri ta' CDD tal-parti terza hija tali li wieħed jista' jistrieħ fuqha?
- Il-klijent ġie introdott permezz ta' aġġent marbut, jiġifieri, mingħajr kuntatt dirett mad-ditta? Sa liema punt id-ditta tista' tkun issodisfata li l-aġġent kiseb bżżejjed informazzjoni biex id-ditta taf il-klijent tagħha u l-livell tar-riskju assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju?
- Jekk jintużaw aġġenti indipendenti jew marbutin, sa liema punt huma involuti fuq baži kontinwa fit-tmexxija tan-negozju? Dan kif jaffettwa l-għarfien dwar il-klijent u l-ġestjoni kontinwa tar-riskju tad-ditta?
- F'każ li ditta tuża intermedjarju:
  - i. Hu persuna regolata soġġetta għal obbligazzjonijiet ta' AML li huma konsistenti ma' dawk tad-Direttiva (UE) 2015/849?
  - ii. Hu soġġett għal superviżjoni effettiva ta' AML? Hemm xi indikazzjonijiet li l-livell ta' konformità tal-intermedjarju mal-leġiżlazzjoni jew ir-regolament applikabbli ta' AML hu inadegwat, pereżempju l-intermedjarju ġie sanzjonat għal ksur tal-obblighi ta' AML/CFT?
  - iii. Hu bbażat f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju oħla ta' ML/TF? F'każ li parti terza tkun ibbażata f'pajjiż terz b'riskju għoli li l-Kummissjoni tkun identifikat bħala pajjiż li għandu nuqqasijiet strateġiči, id-ditti m'għandhomx jiddependu fuq dak l-intermedjarju. Madankollu, sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, l-affidabbiltà tista' tkun possibbli jekk l-intermedjarju jkun fergħa jew sussidjarja fi proprjetà maġgoritarja ta' ditta oħra stabbilita fl-Unjoni, u d-ditta tkun kufidenti li

I-intermedjarju jikkonforma bis-sħiħ ma' politiki u proċeduri tal-grupp f'konformità mal-Artikolu 45 tad-Direttiva (UE) 2015/849.⁸

Valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF

34. Id-ditti għandu jkollhom opinjoni olistika tal-fatturi ta' riskju ta' ML/TF li identifikaw li, flimkien, ser jiddeterminaw il-livell ta' riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju jew ma' tranżazzjoni okkażjonali.
35. Bħala parti minn din il-valutazzjoni, id-ditti jistgħu jiddeċiedu li jiżnu l-fatturi b'mod differenti skont l-importanza relattiva tagħhom.

L-ippeżar ta' fatturi ta' riskju

36. Meta l-fatturi ta' riskju jiġu peżati, id-ditti għandhom jagħmlu ġudizzju infurmat dwar ir-rilevanza ta' fatturi ta' riskju differenti fil-kuntest ta' relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni okkażjonali. Hafna drabi dan jirriżulta f'ditti li jallokaw "punteggi" differenti għal fatturi differenti; pereżempju, id-ditti jistgħu jiddeċiedu li r-rabtiet personali ta' klijent ma' ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF huma inqas rilevanti fid-dawl tal-karatteristiċi tal-prodott li qed ifittxu.
37. Fl-aħħar mill-aħħar, il-piż li jingħata lil kull wieħed minn dawn il-fatturi aktarx ivarja minn prodott għal ieħor u minn klijent għal ieħor (jew kategorija ta' klijent) u minn ditta għal oħra. Meta jippeżaw fatturi ta' riskju, id-ditti għandhom jiżguraw li:
  - L-ippeżar ma jiġix influwenzat iżżejjed minn fattur wieħed biss;
  - kunsiderazzjonijiet ekonomiċi jew ta' profitt ma jinfluwenzawx il-klassifikazzjoni tar-riskju;
  - L-ippeżar ma jwassalx għal sitwazzjoni fejn ikun impossibbi li xi relazzjoni ta' negozju tiġi kklassifikata bħala ta' riskju għoli;
  - id-dispozizzjonijiet tad-Direttiva (UE) 2015/849 jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali li jirrigwardaw sitwazzjonijiet li dejjem jippreżentaw riskju għoli ta' hasil tal-flus ma jistgħux jiġu injorati mill-ippeżar tad-ditta; u
  - huma jkunu kapaċi jisbqu kwalnkwe punteggi tar-riskju ġġenerati b'mod awtomatiku, fejn ikun meħtieġ. Ir-raġuni għad-deċiżjoni li jinsebqu tali punteggi għandha tiġi dokumentata kif xieraq.
38. F'każ li ditta tuża sistemi tal-IT awtomatizzati biex talloka punteggi ta' riskju ġenerali biex tikklassifika relazzjonijiet ta' negozju jew tranżazzjonijiet okkażjonali u ma tiżviluppax dawn internament iżda tixtrihom minn fornitur estern, hi għandha tifhem kif taħdem is-sistema u kif din thallat fatturi ta' riskju biex tikseb puntegġi ta' riskju ġenerali. Ditta dejjem għandha tkun kapaċi tkun isodisfata li l-punteggi allokati jirriflettu l-fehim tad-ditta tar-riskju ta' ML/TF u għandha tkun kapaċi turi dan lill-awtorità kompetenti.

⁸ L-Artikolu 26(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

Il-klassifikazzjoni tar-relazzjonijiet ta' negozju u tranżazzjonijiet okkażjonalni

39. Wara l-valutazzjoni tar-riskju tagħha, ditta għandha tikklassifika r-relazzjonijiet ta' negozju u t-tranżazzjonijiet okkażjonalni tagħha skont il-livell ipperċepit tar-riskju ta' ML/TF.
40. Id-ditti għandhom jiddeċiedu dwar l-iktar mod xieraq biex jikklassifikaw ir-riskju. Dan ser jiddependi fuq in-natura u d-daqs tan-negozju tad-ditta u t-tipi ta' riskju ta' ML/TF li hi esposta għalihom. Minkejja li d-ditti ħafna drabi jikklassifikaw ir-riskju bħala għoli, medju u baxx, huma possibbli klassifikazzjonijiet oħra.

Ġestjoni tar-riskju: diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata u msaħħha

41. Valutazzjoni tar-riskju ta' ditta għandha tgħinha tidentifika fejn għandha tiffoka l-isforzi tal-ġestjoni tar-riskju ta' AML/CFT tagħha, kemm meta jeħodha l-klijent kif ukoll matul ir-relazzjoni tan-negozju.
42. Bħala parti minn dan, id-ditti għandhom japplikaw kull waħda mill-miżuri ta' CDD stabbiliti fl-Artikolu 13(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849 iżda jistgħu jiddeterminaw il-limitu ta' dawn il-miżuri fuq bażi sensittiva għar-riskju. Il-miżuri ta' CDD għandhom jgħinu lid-ditti jifhmu aħjar ir-riskju assoċjat mar-relazzjonijiet individwali tan-negozju jew mat-tranżazzjonijiet okkażjonalni.
43. L-Artikolu 13(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 teħtieg li d-ditti għandhom ikunu kapaċi juru lill-awtorità kompetenti tagħhom li l-miżuri ta' CDD li applikaw huma proporzjonati mar-riskji ta' ML/TF.

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

44. Sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti għandhom ukoll japplikaw miżuri ta' SDD f'sitwazzjonijiet fejn ir-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjoni tan-negozju jkun ġie vvalutat bħala baxx. SDD mhijiex eżenzjoni minn kwalunkwe mill-miżuri ta' CDD; madankollu, id-ditti jistgħu jaġġustaw l-ammont, iż-żmien jew it-tip ta' kull miżura jew tal-miżuri kollha ta' CDD b'mod li jkun proporzjonat mar-riskju baxx li identifikaw.
45. Il-miżuri ta' SDD li d-ditti jistgħu japplikaw jinkludu iżda mhumiex limitati għal:
  - I-aġġustament taż-żmien ta' CDD, perezempju fejn il-prodott jew it-tranżazzjoni mixtieq/mixtieqa jkollu/jkollha karatteristiċi li jillimitaw l-użu tiegħi tagħha għal skopijiet ta' ML/TF, perezempju billi:
    - i. jivverifikaw l-identità tal-klijent jew tas-sid beneficiarju matul l-istabbiliment tar-relazzjoni tan-negozju; jew

ii. jivverifikaw l-identità tal-klient jew tas-sid beneficijarju ladarba t-tranżazzjonijiet jaqbju limitu definit jew ladarba jkun ghadda limitu ta' zmien raġonevoli. Id-ditti għandhom jiġuraw li:

- a. dan ma jirriżultax f'eżenzjoni de facto minn CDD, jiġifieri, id-ditti għandhom jiġuraw li l-identità tal-klient jew tas-sid beneficijarju finalment ser tiġi vverifikata;
  - b. il-limitu jew il-limitu ta' zmien jiġi ssettjat għal livell reġonevolment baxx (madankollu, rigward il-finanzjament tat-terrorizmu, id-ditti għandhom jinnutaw li limitu baxx waħdu jista' ma jkunx biżżejjed biex jitnaqqas ir-riskju);
  - c. huma jkollhom fis-seħħ sistemi li jidentifikaw meta l-limitu jew il-limitu ta' zmien ikun intlaħaq; u
  - d. ma jiddeferixx CDD jew ma jipposponux il-kisba ta' informazzjoni rilevanti dwar il-klient fejn il-leġiżlazzjoni applikabbi, pereżempju r-Regolament (UE) 2015/847 jew dispożizzjonijiet fil-leġiżlazzjoni nazzjonali, jeħtieġ li din l-informazzjoni tinkiseb fil-bidu.
- I-aġġustament tal-kwantità ta' informazzjoni miksuba għal skopijiet ta' identifikazzjoni, verifika jew monitoraġġ, pereżempju billi:
- i. jivverifikaw l-identità abbaži ta' informazzjoni miksuba minn dokument jew sors ta' data affidabbi, kredibbi u indipendent iwieħed biss; jew
  - ii. jassumu n-natura u l-iskop tar-relazzjoni tan-neozju peress li l-prodott hu mfassal għal użu iwieħed partikolari biss, bħal skema ta' pensjoni okkupazzjonali jew kard tar-rigali ta' centru kummerċjali.
- I-aġġustament tal-kwalità jew is-sors ta' informazzjoni miksuba għal skopijiet ta' identifikazzjoni, verifika jew monitoraġġ, pereżempju billi:
- i. jaċċettaw informazzjoni miksuba mill-klient aktar milli minn sors indipendent meta jkunu qed jivverifikaw l-identità tas-sid beneficijarju (innota li dan mhuwiex permess fir-rigward tal-verifika tal-identità tal-klient); jew
  - ii. fejn ir-riskju assoċjat mal-aspetti kollha tar-relazzjoni jkun baxx ħafna, jiddependu fuq is-sors tal-finanzi biex jissodisfaw xi wħud mir-rekwiżiti ta' CDD, pereżempju fejn il-fondi huma pagamenti ta' beneficiċċu mill-istat jew fejn il-fondi jkunu ġew ittrasferiti minn kont f'isem il-klient f'ditta taż-ŻEE.
- I-aġġustament tal-frekwenza ta' aġġornamenti u reviżjonijiet ta' CDD tar-relazzjoni tan-neozju, pereżempju it-twettiq ta' dawn biss meta jseħħu avvenimenti skattaturi bħall-klient ifitħex li joħroġ prodott jew servizz ġdid jew meta jintlaħaq certu limitu ta'

tranżazzjonijiet; id-ditti għandhom jiżguraw li dan ma jirriżultax f'eżenzjoni *de facto* miż-żamma ta' informazzjoni ta' CDD aġġornata.

- I-aġġustament tal-frekwenza u tal-intensità tal-monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet, pereżempju bil-monitoraġġ ta' tranżazzjonijiet li jaqbżu ġertu limitu biss. Fejn id-ditti jagħżlu li jagħmlu dan, huma għandhom jiżguraw li l-limitu jiġi ssettjat f'livell raġonevoli u li huma jkollhom sistemi fis-seħħ biex jidtentifikaw tranżazzjonijiet marbutin li, flimkien, jaqbżu dak il-limitu.
46. It-Titolu III jelenka miżuri addizzjonali ta' SDD li jistgħu jkollhom rilevanza partikolari f'setturi differenti.
  47. L-informazzjoni li ditta tikseb meta tapplika miżuri ta' SDD għandha tippermetti lid-ditta tkun raġonevolment issodisfata li l-valutazzjoni tagħha li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni hu baxx tkun iġġustifikata. Għandha tkun ukoll suffiċjenti biex tagħti lid-ditta biżżejjed informazzjoni dwar in-natura tar-relazzjoni tan-negozju biex tidentifika kwalunkwe tranżazzjonijiet mhux normali jew suspettu. SDD ma teżentax istituzzjoni milli tirrapporta tranżazzjonijiet suspettużi lill-UIF.
  48. Fejn ikun hemm indikaturi li r-riskju jiista' ma jkunx baxx, pereżempju fejn ikun hemm raġunijiet biex jiġi suspettat li l-ML/TF qed jiġi ppruvat jew fejn id-ditta jkollha dubji dwar il-veraċċità tal-informazzjoni miksuba, m'għandhiex tiġi applikata SDD.⁹ Bi-istess mod, fejn japplikaw xenarji specifiċi ta' riskju għoli u fejn ikun hemm obbligu li ssir EDD, m'għandhiex tiġi applikata SDD.

Diliġenza dovuta tal-klijenti msaħħha

49. Id-ditti għandhom japplikaw miżuri ta' EDD f'sitwazzjonijiet b'riskju ogħla biex jimmaniġġjaw u jimmittigaw dawk ir-riskji kif ikun xieraq.¹⁰ Miżuri ta' EDD ma jistgħux jiġu sostitwiti għal miżuri ta' CDD iżda jeħtieg li jiġi applikati flimkien ma' miżuri ta' CDD regolari.
50. Id-Direttiva (UE) 2015/849 telenka każiġiet specifiċi li d-ditti dejjem għandhom jittrattaw bħala ta' riskju għoli:
  - i. fejn il-klijent, jew is-sid beneficijaru tal-klijent, ikun PEP;¹¹
  - ii. fejn ditta tidħol f'relazzjoni korrispondenti ma' istituzzjoni rispondenti minn stat mhux taż-ŻEE;¹²
  - iii. fejn ditta tittratta ma' persuna fiziċċi jew entitajiet legali stabbiliti f'pajjiżi terzi ta' riskju għoli;¹³ u

⁹ L-Artikolu 11(e) u (f) u l-Artikolu 15(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

¹⁰ L-Artikoli 18-24 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

¹¹ L-Artikoli 20-24 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

¹² L-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

iv. it-tranżazzjonijiet kumplessi u kbar mhux normali, jew il-mudelli mhux normali tat-tranżazzjonijiet kollha, li m'għandhom l-ebda skop ekonomiku jew legali ovvju.¹⁴

51. Id-Direttiva (UE) 2015/849 tistabbilixxi miżuri specifiċi ta' EDD li d-ditti għandhom japplikaw:

- i. fejn il-klijent, jew is-sid beneficiarju tal-klijent, ikun PEP;
- ii. b'rispett għar-relazzjonijiet korrispondenti ma' risponenti minn pajjiżi terzi; u
- iii. b'rispett għat-tranżazzjonijiet kumplessi u kbar mhux normali, jew il-mudelli mhux normali tat-tranżazzjonijiet kollha, li m'għandhom l-ebda skop ekonomiku jew legali ovvju.

Id-ditti għandhom japplikaw miżuri addizzjonal ta' EDD f'dawk is-sitwazzjonijiet fejn dan ikun proporzjonat għar-riskju ta' ML/TF li identifikaw.

Persuni Politikament Esposti

52. Id-ditti li identifikaw li klijent jew sid beneficiarju hu PEP għandhom dejjem:

- Jieħdu miżuri adegwati biex jistabbilixxu s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi li għandhom jintużaw fir-relazzjoni tan-negozju sabiex jippermettu lid-ditta tkun issodisfata li hi ma tittrattax ir-rikavat mill-korruzzjoni jew minn attivitā kriminali oħra. Il-miżuri li d-ditti għandhom jieħdu biex jistabbilixxu s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi tal-PEP ser jiddependu fuq il-grad tar-riskju għoli assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju. Id-ditti għandhom jivverifikaw is-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi abbażi ta' data, dokumenti u informazzjoni affidabbli u indipendenti fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni tal-PEP ikun partikolarmen għoli.
- Jiksbu approvazzjoni mill-ġestjoni superjuri biex jidħu fi, jew ikomplu, relazzjoni ta' negozju ma' PEP. Il-livell xieraq ta' superjorità għall-approvazzjoni finali għandu jiġi ddeterminat mil-livell tar-riskju miżjud assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju, u l-manigħer superjuri li qed japrova relazzjoni ta' negozju ma' PEP għandu jkollu superjorità u sorveljanza bizzejjed biex jieħu deċiżjonijiet informati dwar kwistjonijiet li jħallu impatt dirett fuq il-profil tar-riskju tad-ditta.
- Meta tkun qed tikkunsidra jekk tapprovax relazzjoni ta' PEP, il-ġestjoni superjuri għandha tibbażata d-deċiżjoni tagħha fuq il-livell tar-riskju ta' ML/TF li d-ditta tkun esposta għalih jekk tidħol f'dik ir-relazzjoni tan-negozju u kemm id-ditta hi mgħammra tajjeb biex timmaniġġja dak ir-riskju b'mod effettiv.

¹³ L-Artikolu 18(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

¹⁴ L-Artikolu 18(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

- Japplikaw monitoraġġ kontinwu mtejjeb kemm tat-tranżazzjonijiet kif ukoll tar-riskju assoċjati mar-relazzjoni tan-negożju. Id-ditti għandhom jidentifikaw tranżazzjoni mhux normali u jirrevedu regolarmen l-informazzjoni li jżommu biex jiżguraw li kwalunkwe informazzjoni ġidha jew emergenti li tista' taffettwa l-valutazzjoni tar-riskju tiġi identifikata fi żmien xieraq. Il-frekwenza tal-monitoraġġ kontinwu għandha tiġi ddeterminata mil-livell ta' riskju għoli assoċjat mar-relazzjoni.
53. Id-ditti għandhom japplikaw dawn il-miżuri kollha lill-PEPs, lill-membri tal-familja tagħhom u lil assoċjati mill-qrib magħrufa u għandhom jaġġustaw il-limitu ta' dawn il-miżuri fuq baži sensittiva għar-riskju.¹⁵

Relazzjonijiet korrispondenti

54. Id-ditti għandhom jieħdu miżuri speċifici ta' EDD fejn ikollhom relazzjonijiet korrispondenti transkonfinali ma' respondent li hu bbażat f'pajjiż terz.¹⁶ Id-ditti għandhom japplikaw dawn il-miżuri kollha u għandhom jaġġustaw il-limitu ta' dawn il-miżuri fuq baži sensittiva għar-riskju.
55. Id-ditti għandhom jirreferu għat-Titolu III għal linji gwida dwar EDD fir-rigward ta' relazzjonijiet bankarji korrispondenti; dawn il-linji gwida jistgħu jkunu utli wkoll għal ditti f'relazzjonijiet korrispondenti oħra.

Tranżazzjonijiet mhux normali

56. Id-ditti għandhom jistabbilixxu politiki u proċeduri adegwati biex jidentifikaw tranżazzjonijiet jew mudelli ta' tranżazzjonijiet mhux normali. Fejn ditta tidentifika tranżazzjonijiet mhux normali peress li:
- huma akbar minn dak li d-ditta normalment tistenna abbażi tal-ġħarfien tagħha tal-klijent, tar-relazzjoni tan-negożju jew tal-kategorija li għaliha jappartjeni l-klijent;
  - huma jkollhom mudell mhux normali jew mhux mistenni meta mqabbla mal-attivitā jew mal-mudell normali tat-tranżazzjonijiet tal-klijent assoċjati ma' klijenti, prodotti jew servizzi simili; jew
  - huma jkunu kumplessi ħafna meta mqabbla ma' tranżazzjonijiet oħra simili assoċjati ma' tipi, prodotti jew servizzi simili ta' klijenti,
- u d-ditta ma tkunx konxja ta' raġuni ekonomika jew skop legali jew tiddubita l-veraċità tal-informazzjoni li tkun ingħatat, hi għandha tapplika miżuri ta' EDD.
57. Dawn il-miżuri ta' EDD għandhom ikunu suffiċjenti biex jgħinu lid-ditta tiddetermina jekk dawn it-tranżazzjonijiet jagħtux lok għal suspett u mill-inqas għandhom jinkludu:

¹⁵ L-Artikolu 20(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

¹⁶ L-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

- it-teħid ta' miżuri raġonevoli u adegwati biex jinftiehem l-isfond u l-iskop ta' dawn it-tranżazzjonijiet, pereżempju billi jiġu stabbiliti s-sors u d-destinazzjoni tal-fondi jew billi jiġi skopert aktar dwar in-negożju tal-klient biex jiġi vverifikat iċ-ċans li l-klient jagħmel tali tranżazzjonijiet; u
- il-monitoraġġ aktar frekwenti u b'aktar attenzjoni għad-dettalji tar-relazzjoni tan-negożju u ta' tranżazzjonijiet sussegwenti. Ditta tista' tiddeċiedi li timmonitorja tranżazzjonijiet individwali fejn dan ikun proporzjonat għar-riskju li hi identifikat.

Pajjiżi terzi ta' riskju għoli u sitwazzjonijiet oħra ta' riskju għoli

58. Meta jkunu qed jittrattaw ma' persuni fiziċi jew persuni legali stabbiliti jew li qed jgħixu f'pajjiż terz ta' riskju għoli identifikat mill-Kummissjoni¹⁷ u fis-sitwazzjonijiet l-oħra kollha ta' riskju għoli, id-ditti għandhom jieħdu deċiżjoni informata dwar liema miżuri ta' EDD huma xierqa għal kull sitwazzjoni ta' riskju għoli. It-tip xieraq ta' EDD, inkluż il-punt sa fejn titfittex l-informazzjoni addizzjonali, u sa fejn jitwettaq il-monitoraġġ miżjud, ser jiddependu fuq ir-raġuni għaliex tranżazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negożju ġiet ikklassifikata bħala ta' riskju għoli.
59. Id-ditti mhumiex meħtieġa japplikaw il-miżuri kollha ta' EDD elenkti hawn taħt fil-każijiet kollha. Pereżempju, f'ċerti sitwazzjonijiet ta' riskju għoli jista' jkun xieraq li jkun hemm fokus fuq monitoraġġ kontinwu mtejjeb matul ir-relazzjoni tan-negożju.
60. Miżuri ta' EDD li d-ditti għandhom japplikaw jistgħu jinkludu:
  - Žieda fil-kwantità tal-informazzjoni li tinkiseb għal skopijiet ta' CDD:
    - i. Informazzjoni dwar l-identità tal-klient jew tas-sid beneficijarju, jew tal-istruttura tas-sjeda u tal-kontroll tal-klient, biex ikun issodisfat li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni jinftiehem sew. Din tista' tinkludi l-kisba u l-valutazzjoni ta' informazzjoni dwar ir-reputazzjoni tal-klient jew tas-sid beneficijaru u l-valutazzjoni ta' kwalunkwe allegazzjoni negattiva kontra l-klient jew is-sid beneficijaru. Eżempji jinkludu:
      - a. Informazzjoni dwar membri tal-familja u sħab fin-negożju mill-qrib;
      - b. informazzjoni dwar l-attivitàjet ta' negożju tal-passat u tal-preżent tal-klient jew tas-sid beneficijaru;
      - c. tfittxijiet tal-midja negattivi.
    - ii. Informazzjoni dwar in-natura maħsuba tar-relazzjoni tan-negożju biex jiġi vverifikat li n-natura u l-iskop tar-relazzjoni tan-negożju jkunu leġġitimi u jgħinu lid-ditti jiksbu profil tar-riskju tal-klienti aktar komplet. Din tista' tinkludi l-kisba ta' informazzjoni dwar:

¹⁷ L-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

- a. in-numru, id-daqs u l-frekwenza ta' tranžazzjonijiet li aktarx jgħaddu mill-kont, biex id-ditta tkun tista' tiskopri devjazzjonijiet li jistgħu jagħtu lok għal suspett (f'ċerti każijiet, tista' tkun xierqa talba għal evidenza);
  - b. għaliex il-klijent qed ifittex prodott jew servizz speċifiku, b'mod partikolari fejn muwiex ċar għaliex il-ħtiġiġiet tal-klijent ma jistgħux jiġi ssodisfati aħjar b'mod ieħor, jew f'ġurisdizzjoni differenti;
  - c. id-destinazzjoni tal-fondi;
  - d. in-natura tan-negozju tal-klijent jew tas-sid beneficijarju, biex tippermetti lid-ditta tifhem aħjar in-natura probabbli tar-relazzjoni tan-negozju.
- Žieda fil-kwalità ta' informazzjoni miksuba għal skopijiet ta' CDD biex tiġi kkonfermata l-identità tal-klijent jew tas-sid beneficijarju inkluż billi:
- i. jiġi meħtieġ li l-ewwel pagament isir permezz ta' kont verifikabbi f'isem il-klijent ma' bank soġġett għal standards ta' CDD li mhumiex inqas robusti minn dawk stabbiliti fil-Kapitolu II tad-Direttiva (UE) 2015/849; jew
  - ii. jiġi stabbilit li l-ġid u l-fondi tal-klijent li jintużaw fir-relazzjoni tan-negozju mhumiex ir-rikavati ta' attivit kriminali u li s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi jkunu konsistenti mal-gharfiex tad-ditta tal-klijent u n-natura tar-relazzjoni tan-negozju. F'ċerti każijiet, fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni jkun partikolarmen għoli, il-verifika tas-sors tal-ġid u tas-sors tal-fondi tista' tgħid l-unika għoddha ta' mitigazzjoni tar-riskju adegwata. Is-sors tal-fondi jew tal-ġid jista' jiġi vverifikat, inter alia, b'referenza għal redditi tal-VAT u tat-taxxa fuq l-introjtu, kopji ta' kontijiet awditjati, pay slips, atti pubbliċi jew rapporti ta' midja indipendenti.
- Žieda fil-frekwenza ta' reviżjonijiet li għandhom jiġi ssodisfati li d-ditta tkompli tkun kapaċi timmaniġġja r-riskju assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju individwali jew tikkonkludi li r-relazzjoni ma tikkorispondix aktar mal-apptit għar-riskju tad-ditta u biex tgħin tidentifika kwalunkwe tranžazzjoni li jeħtieġu reviżjoni ulterjuri, inkluż billi:
- i. žieda fil-frekwenza ta' reviżjonijiet tar-relazzjoni tan-negozju biex jiġi vverifikat jekk il-profil tar-riskju tal-klijent inbidilx u jekk ir-riskju għadux maniġġabbi;
  - ii. kisba tal-approvazzjoni tal-ġestjoni superjuri biex tinbeda jew titkompla r-relazzjoni tan-negozji biex jiġi żgurat li l-ġestjoni superjuri tkun konxja tar-riskju li d-ditta tagħihom tkun esposta għalih u tkun tista' tieħu deċiżjoni informata dwar il-punt sa fejn huma mgħammra biex jimmaniġġjaw dak ir-riskju;
  - iii. reviżjoni tar-relazzjoni tan-negozju fuq bażi aktar regolari biex jiġi żgurat li kwalunkwe bidliet għall-profil tar-riskju tal-klijent jiġi identifikati, ivvalutati u, fejn ikun meħtieġ, tittieħed azzjoni fuqhom; jew

- iv. twettiq ta' monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet aktar frekwenti jew aktar fil-fond biex tiġi identifikata kwalunkwe tranżazzjoni mhux normali jew mhux mistennija li jistgħu jagħtu lok għal suspett ta' ML/TF. Din tista' tinkludi l-istabbiliment tad-destinazzjoni tal-fondi jew il-verifika tar-raġuni għal certi tranżazzjonijiet.
61. It-Titolu III jelenka miżuri addizzjonali ta' EDD li jistgħu jkunu ta' rilevanza partikolari f'setturi differenti.

Kunsiderazzjonijiet oħra

62. Id-ditti m'għandhomx jidħlu ħ'relazzjoni ta' negozju jekk ma jkunux kapaċi jikkonformaw mar-rekiżi ta' CDD tagħhom, jekk ma jkunux sodisfatti li l-iskop u n-natura tar-relazzjoni tan-negozju jkunu leġġittimi jew jekk ma jkunux sodisfatti li jistgħu jimmaniġġjaw b'mod effettiv ir-riskju li jistgħu jintużaw għal skopijiet ta' ML/TF. Fejn digħi teżisti relazzjoni ta' negozju bħal din, id-ditti għandhom iwaqqfuha jew għandhom jissospendu t-tranżazzjonijiet sakemm tista' titwaqqaf, soġġetta għal struzzjonijiet mill-eżekuzzjoni tal-ligi, fejn ikun applikabbi.
63. Fejn id-ditti jkollhom raġunijiet raġonevoli biex jissuspettar li jkun qed jipprova jseħħi ML/TF, id-ditti għandhom jirrapportaw dan lill-UIF tagħhom.
64. Id-ditti għandhom jinnutaw li l-applikazzjoni ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju minnha nfisa ma teħtiegx li huma jirrifjutaw, jew iwaqqfu, relazzjonijiet ta' negozju ma' kategoriji sħaħ ta' klijenti li huma jassocjaw ma' riskju ogħla ta' ML/TF, għaliex ir-riskju assoċjat mar-relazzjonijiet individwali tan-negozju serivarja, anki fi ħdan kategorija waħda.

Monitoraġġ u reviżjoni

Valutazzjoni tar-riskju

65. Id-ditti għandhom iżommu l-valutazzjonijiet tagħhom tar-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjonijiet tan-negozju u ma' tranżazzjonijiet okkażjonali individwali kif ukoll tal-fatturi sottostanti taħt reviżjoni biex jiżguraw li l-valutazzjoni tagħhom tar-riskju ta' ML/TF tibqa' aġġornata u rilevanti. Id-ditti għandhom jivvalutaw l-informazzjoni li nkisbet bħala parti mill-monitoraġġ kontinwu ta' relazzjoni ta' negozju u jikkunsidraw jekk din taffettwax il-valutazzjoni tar-riskju.
66. Id-ditti għandhom ukoll jiżguraw li huma jkollhom sistemi u kontrolli fis-seħħi biex jidentifikaw riskji ta' ML/TF emergenti u li jkunu jistgħu jivvalutaw dawn ir-riskji u, fejn ikun xieraq, jinkorporawhom fil-valutazzjonijiet tar-riskju tan-negozju u individwali tagħhom fi żmien xieraq.
67. Eżempji ta' sistemi u kontrolli li d-ditti għandhom jistabbilixxu biex jidentifikaw riskji emergenti jinkludu:
- Proċessi li jiżguraw li informazzjoni interna tiġi riveduta regolarmen biex jiġu identifikati xejriet u kwistjonijiet emergenti, kemm fir-rigward ta' relazzjonijiet ta' negozju individwali kif ukoll tan-negozju tad-ditta.

- Proċessi li jiżguraw li d-ditta tirrevedi regolarmen sorsi ta' informazzjoni rilevanti bħal dawk speċifikati fil-paragrafi 15 u 16 ta' dawn il-linji gwida. Dan għandu jinvolvi, b'mod partikolari:
    - i. reviżjoni regolari ta' rapporti tal-midja li huma rilevanti għas-setturi jew il-ġurisdizzjonijiet li fihom id-ditta hi attiva;
    - ii. reviżjoni regolari ta' twissijiet u rapporti tal-eżekuzzjoni tal-liġi;
    - iii. żgurar li d-ditta ssir konxja ta' bidliet għal twissijiet kontra t-terrur u régimi ta' sanzjonijiet malli jseħħu ,pereżempju billi regolarmen jiġu riveduti twissijiet kontra t-terrur u tfittxija għal aġġornamenti tar-reġimi ta' sanzjonijiet; u
    - iv. reviżjoni regolari ta' reviżjonijiet tematiki u pubblikazzjoni simili maħruġa minn awtoritajiet kompetenti.
  - Proċessi li jakkwistaw u jirrevedu informazzjoni dwar riskji relatati ma' prodotti ġoddha.
  - Impenn ma' rappreżentanti tal-industrija u awtoritajiet kompetenti oħra (eż. tour de table, konferenzi u fornituri ta' taħrif), u proċessi li jagħtu kwalunkwe sejba lill-persunal rilevanti.
  - Stabbiliment ta' kultura ta' kondiviżjoni ta' informazzjoni fi ħdan id-ditta u etika b'saħħitha tal-kumpanija.
68. Eżempji ta' sistemi u kontrolli li d-ditti għandhom jistabbilixxu biex jiżguraw li l-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u tan-negożju tagħhom jibqgħu aġġornati jistgħu jinkludu:
- Issettjar ta' data li fiha ser iseħħi l-aġġornament tal-valutazzjoni tar-riskju li jmiss, pereżempju fl-1 Marzu kull sena, biex jiġi żgurat li riskji ġoddha jew emergenti jiġu inkluži fil-valutazzjonijiet tar-riskju. Fejn id-ditta tkun konxja li tfaċċa riskju ġdid, jew li żdied wieħed eżistenti, dan għandu jiġi rifless fil-valutazzjonijiet tar-riskju malajr kemm jista' jkun.
  - Reġistrazzjoni b'attenzjoni ta' kwistjonijiet matul is-sena li jista' jkollhom effett fuq il-valutazzjonijiet tar-riskju, bħal rapporti ta' tranżazzjonijiet suspettużi interni, nuqqasijiet ta' konformità u intelliġenza minn persunal tal-uffiċċju tan-negożjar.
69. Bħall-valutazzjonijiet tar-riskju originali, kwalunkwe aġġornament għal valutazzjoni tar-riskju u aġġustament ta' miżuri ta' CDD li jakkumpanjaw għandhom ikunu proporzjonati għar-riskju ta' ML/TF.

Sistemi u kontrolli

70. Id-ditti għandhom jieħdu passi biex jiżguraw li s-sistemi u l-kontrolli tal-ġestjoni tar-riskju tagħhom, b'mod partikolari dawk relatati mal-applikazzjoni tal-livell it-tajjeb ta' miżuri ta' CDD, ikunu effettivi u proporzjonati.

Żamma tar-reġistri

71. Id-ditti għandhom jirreġistraraw u jiddokumentaw il-valutazzjonijiet tar-riskju tagħhom tar-relazzjonijiet ta' negozju, kif ukoll kwalunkwe bidla li tkun saret għall-valutazzjonijiet tar-riskju bħala parti mir-reviżjonijiet u l-monitoraġġ tagħhom, biex jiġi żgurat li jkunu jistgħu juru lill-awtoritajiet kompetenti li l-valutazzjonijiet tar-riskju tagħhom u miżuri ta' ġestjoni tar-riskju assocjati jkunu adegwati.

Titolu III – Linji gwida specifiċi għas-settur

---

72. Il-linji gwida specifiċi għas-settur fit-Titolu III jikkomplementaw il-gwida ġenerali fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida. Għandhom jinqraw flimkien mat-Titolu II ta' dawn il-linji gwida.
73. Il-fatturi ta' riskju deskritti f'kull kapitulu tat-Titolu III mhumiex eżawrjenti. Id-ditti għandu jkollhom opinjoni olistika tar-riskju assoċċjat mas-sitwazzjoni u għandhom jinnutaw li fatturi ta' riskju iż-żolati mhux neċessarjament imexxu relazzjoni ta' negozju jew tranzazzjoni okkażjonali f'kategorija ta' riskju ogħla jew aktar baxxa.
74. Kull kapitulu tat-Titolu III ukoll jistabbilixxi eżempji ta' miżuri ta' CDD li d-ditti għandhom japplikaw fuq bażi sensittiva għar-riskju u, sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, fuq sitwazzjonijiet ta' riskju baxx. Dawn l-eżempji mhumiex eżawrjenti u d-ditti għandhom jiddeċiedu fuq l-aktar miżuri ta' CDD xierqa f'konformità mal-livell u t-tip ta' riskju ta' ML/TF li huma identifikaw.

Kapitolu 1: Linji gwida settorjali għal banek korrispondenti

75. Dan il-kapitolu jipprovdi linji gwida dwar ibbankjar korrispondenti kif definit fl-Artikolu 3(8)(a) tad-Direttiva (UE) 2015/849. Id-ditti li joffru relazzjonijiet korrispondenti oħra kif definit fl-Artikolu 3(8)(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849 għandhom japplikaw dawn il-linji gwida kif xieraq.
76. F'relazzjoni bankarja korrispondenti, il-korrispondent jipprovdi servizzi bankarji lir-rispondent, jew f'kapaċità ta' awtur għal awtur jew f'isem il-klijenti tar-rispondent. Il-korrispondent normalment ma jkollux relazzjoni ta' negozju mal-klijenti tar-rispondent u normalment mhux ser ikun jaf l-identità jew in-natura jew l-iskop tat-tranżazzjoni sottostanti, sakemm din l-informazzjoni ma tkunx inkluża fl-istruzzjoni tal-pagament.
77. Il-banek għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

78. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:
  - Il-kont jista' jintuża minn banek rispondenti oħra li għandhom relazzjoni diretta mar-rispondent iżda mhux mal-korrispondent ("nesting", jew ikklirjar downstream), li jfisser li l-korrispondent b'mod indirett ikun qiegħed jiprovdi servizzi lil banek oħra li mhumiex ir-rispondent.
  - Il-kont jista' jintuża minn entitajiet oħra fi ħdan il-grupp tar-rispondent li huma nfushom ma kinux soġġetti għad-diliġenza dovuta tal-korrispondent.
  - Is-servizz ikun jinkludi l-ftuħ ta' kont li minnu jistgħu jsiru pagamenti, li jippermetti lill-klijenti tar-rispondent iwettqu tranżazzjonijiet direttament fuq il-kont tar-rispondent.
79. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:
  - Ir-relazzjoni tkun limitata għal kapaċità ta' SWIFT RMA, li hi mfassla biex timmaniġġa l-komunikazzjonijiet bejn l-istituzzjonijiet finanzjarji. F'relazzjoni ta' SWIFT RMA, ir-rispondent, jew il-kontroparti, ma jkollux/jkollhiex relazzjoni ta' kont ta' pagament.
  - Il-banek ikunu qed jaġixxu f'kapaċità ta' awtur għal awtur, aktar milli jipproċessaw tranżazzjonijiet f'isem il-klijenti sottostanti tagħhom, pereżempju fil-każ ta' servizzi ta' kambju bejn żewġ banek fejn in-negozju jsir fuq bażi ta' awtur għal awtur bejn il-banek u fejn is-saldo ta' tranżazzjoni ma jinvolvix pagament lil terza parti. F'dawk il-każijiet, it-tranżazzjoni tkun għall-kont proprju tal-bank rispondent.
  - It-tranżazzjoni tkun relatata mal-bejgħ, ix-xiri jew ir-rahan ta' titoli fuq swieq regolati, pereżempju meta jaġixxu bħala jew jużaw depożitarju b'acċess dirett, normalment permezz ta' partecipant lokali, għal sistema ta' saldu tat-titoli tal-UE jew mhux tal-UE.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

80. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Il-politiki ta' AML/CFT tar-risponent u s-sistemi u l-kontrolli li r-risponent ikollu fis-seħħ biex jimplimentahom ma jkunux jilħqu l-i-standards meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
- Ir-risponent ma jiġix soġġett għal superviżjoni adegwata ta' AML/CFT.
- Ir-risponent, il-ġenitur tiegħi jew ditta li tappartjeni għall-istess grupp bħar-risponent riċentement kien/kienet is-suġġett ta' eżekuzzjoni regulatorja għal politiki u proċeduri inadegwati ta' AML/CFT u/jew ksur tal-obbligi ta' AML/CFT.
- Ir-risponent ikun wettaq negozju sinifikanti ma' setturi li jkunu assoċjati ma' livelli ogħla ta' riskju ta' ML/TF; pereżempju, ir-risponent iwettaq negozju ta' rimessa sinifikanti jew negozju f'isem certi entitajiet li jħallsu l-flus jew exchange houses, ma' dawk li mhumiex residenti jew f'munita differenti minn dik tal-pajjiż li fih ikun bbażat.
- Il-ġestjoni jew is-sjeda tar-risponent tħalli PEPs, b'mod partikolari fejn PEP ikun jista' jeżerċita influwenza sinifikanti fuq ir-risponent, fejn ir-reputazzjoni, l-integrità jew l-adegwatezza ta' PEP bħala membru tal-bord tat-tmexxija jew bħala detentur ta' funzjoni ewlenija twassal għal thassib jew fejn il-PEP ikun minn ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal dawk il-ġurisdizzjonijiet fejn il-korruzzjoni titqies bħala sistemika jew mifruxa.
- L-istorja tar-relazzjoni tan-negożju mar-risponent tagħti lok għal thassib, pereżempju għaliex l-ammont ta' tranżazzjonijiet ma jkunx konformi ma' dak li l-korrispondent ikun qed jistenna abbażi tal-ġħarfien tiegħi tan-natura u tad-daqs tar-risponent.

81. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju: Il-korrispondent ikun sodisfatt li:

- il-kontrolli ta' AML/CFT tar-risponent ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849;
- ir-risponent ikun parti mill-istess grupp tal-korrispondent, ma jkunx ibbażat f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF u jikkonforma b'mod effettiv ma' standards ta' grupp ta' AML li ma jkunux inqas stretti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

82. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Ir-risponent ikun ibbażat f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal dawk il-ġurisdizzjonijiet
  - i. b'livelli sinifikanti ta' korruzzjoni u/jew reati relatati mal-ħasil tal-flus;

ii. mingħajr kapaċità adegwata tas-sistema legali u ġudizzjarja b'mod effettiv biex dawn ir-reati jitressqu quddiem il-qorti; jew

iii. mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.¹⁸

- Ir-rispondent iwettaq negozju sinifikanti ma' klijenti bbażati f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.
- Il-ġenitur tar-rispondent ikollu l-kwartieri ġenerali jew ikun inkorporat f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

83. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Ir-rispondent ikun ibbażat f'pajjiż membru taż-ŻEE.
- Ir-rispondent ikun ibbażat f'pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849 u jimplimenta b'mod effettiv dawk ir-rekwiżiti (madankollu l-korrispondenti għandhom jinnutaw li dan ma jeżentahomx milli jaapplikaw mizuri ta' EDD stabbiliti fl-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849).

Miżuri

84. Il-korrispondenti kollha għandhom iwettqu CDD fuq ir-rispondent, li hu l-klient tal-korrispondent, fuq baži sensittiva għar-riskju.¹⁹ Dan ifisser li l-korrispondenti għandhom:

- Jidentifikaw, u jivverifikaw l-identità tar-rispondent u tas-sid beneficijarju tiegħu. Bħala parti minn dan, il-korrispondenti għandhom jiksbu biżżejjed informazzjoni dwar in-neozju u r-reputazzjoni tar-rispondent biex jistabbilixxu li r-riskju tal-ħasil tal-flus assoċjat mar-rispondent ma jiżdiedx. B'mod partikolari, il-korrispondenti għandhom:
  - i. jiksbu informazzjoni dwar il-maniġment tar-rispondent u jikkunsidraw ir-rilevanza, għal skopijiet ta' prevenzjoni ta' kriminalità finanzjarja, ta' kwalunkwe rabtiet li l-maniġment jew is-sjeda tar-rispondent jista' jkollhom ma' PEPs jew ma' individwi oħra ta' riskju għoli; u
  - ii. jikkunsidraw, fuq baži sensittiva għar-riskju, jekk il-kisba ta' informazzjoni dwar in-neozju ewljeni tar-rispondent, it-tipi ta' klijenti li jattira, u l-kwalità tas-sistemi u l-kontrolli ta' AML tiegħu (inkluż informazzjoni disponibbli għall-pubbliku dwar kwalunkwe sanzjonijiet regolatorji jew kriminali riċenti għan-nuqqasijiet ta' AML) ikunux xierqa. Fejn ir-rispondent ikun fergħa, sussidjarju jew affiljat, il-korrispondenti għandhom ukoll jikkunsidraw l-i-status, ir-reputazzjoni u l-kontrolli ta' AML tal-ġenit.

¹⁸ Ara wkoll it-Titolu II, il-paragrafi 22-27.

¹⁹ L-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

- Jistabbilixxu u jiddokumentaw in-natura u l-iskop tas-servizz mogħti, kif ukoll ir-responsabbiltajiet ta' kull istituzzjoni. Dan jista' jinkludi l-istabbiliment, bil-miktub, tal-kamp ta' applikazzjoni tar-relazzjoni, liema prodotti u servizzi ser jiġu fornuti, u kif u minn min tista' tintuża l-faċilità bankarja korrispondenti (eż. jekk tistax tintuża minn banek oħra permezz tar-relazzjoni tagħhom mar-rispondent).
  - Jimmonitorjaw ir-relazzjoni tan-negozju, inkluż it-tranżazzjonijiet, biex jidentifikaw bidliet fil-profil tar-riskju tar-rispondent u jidentifikaw imġiba mhux normali jew suspettuża, inkluži attivitajiet li ma jkunux konsistenti mal-iskop tas-servizzi pprovduti jew li huma kuntrarji għall-impenji li ġew konkluži bejn il-korripondent u r-rispondent. Fejn il-bank korrispondenti jippermetti lill-klijenti tar-rispondent access dirett għall-kontijiet (eż. kontijiet li minnhom jistgħu jsiru pagamenti, jew kontijiet *nested*), dan għandu jwettaq monitoraġġ kontinwu mtejjeb tar-relazzjoni tan-negozju. Minħabba n-natura tal-ibbankjar korrispondenti, il-monitoraġġ ta' wara l-eżekuzzjoni hu n-norma,
  - Jiżguraw li l-informazzjoni ta' CDD li għandhom tkun aġġornata.
85. Il-korripondenti għandhom ukoll jistabbilixxu li r-rispondent ma jippermettix li l-kontijiet tiegħu jintużaw minn *shell bank*,²⁰ f'konformità mal-Artikolu 24 tad-Direttiva (UE) 2015/849. Din tista' tinkludi li r-rispondent jibalab jikkonferma li ma jittrattax ma' *shell banks*, filwaqt li jżomm għajnejh fuq passaġġi rilevanti fil-politiki u fil-proċeduri tar-rispondent, jew jikkunsidra informazzjoni disponibbli għall-pubbliku, bħal dispożizzjonijiet legali li jiprojbxu l-għoti ta' servizz lil *shell banks*.
86. F'każijiet ta' relazzjonijiet korrispondenti transkonfinali ma' istituzzjonijiet rispondenti minn pajjiżi terzi, l-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jeħtieg li l-korripondent jaapplika wkoll miżuri speċifici ta' EDD flimkien mal-miżuri ta' CDD stabbiliti fl-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
87. M'hemm l-ebda rekwiżit fid-Direttiva (UE) 2015/849 biex il-korripondenti jaapplikaw miżuri ta' CDD għall-klijenti individwali tar-rispondent.
88. Il-korripondenti għandhom iżommu f'moħħhom li kwestjonarji ta' CDD mogħtija minn organizzazzjonijiet internazzjonali normalment ma jkunux imfassla speċifikament biex jgħinu lill-korripondenti jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Direttiva (UE) 2015/849. Meta jkunu qed jikkunsidraw jekk jużaww dawn il-kwestjonarji, il-korripondenti għandhom jivvalutaw jekk humiex ser ikunu biżżejjed biex jippermettulhom jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Direttiva (UE) 2015/849 u, fejn ikun meħtieg, għandhom jieħdu passi addizzjonali.

²⁰ L-Artikolu 3(17) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

Rispondenti bbażati f'pajjiżi mhux taż-ŻEE.

89. Fejn ir-rispondent ikun bbażat f'pajjiż terz, l-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jeħtieġ li l-korrispondenti japplikaw miżuri speċifiċi ta' EDD flimkien mal-miżuri ta' CDD stabbiliti fl-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
90. Il-korrispondenti għandhom japplikaw kull waħda minn dawn il-miżuri ta' EDD lil rispondenti bbażati f'pajjiż mhux taż-ŻEE, iżda l-korrispondenti jistgħu jaġġustaw il-limitu ta' dawn il-miżuri fuq bażi sensittiva għar-riskju. Pereżempju, jekk il-korrispondent ikun sodisfatt, abbaži ta' riċerka adegwata, li r-rispondent ikun ibbażat f'pajjiż terz li jkollu reġim ta' AML/CFT effettiv, sorveljat b'mod effettiv għall-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti, u li ma jkun hemm l-ebda raġuni biex jissuspetta li l-politiki u l-proċeduri ta' AML tar-rispondent huma, jew reċentement tqiesu, inadegwati, il-valutazzjoni tal-kontrolli ta' AML tar-rispondent tista' ma tkunx meħtieġa ssir bid-dettalji kollha.
91. Il-korrispondenti dejjem għandhom jiddokumentaw b'mod adegwaw il-miżuri ta' CDD u EDD u l-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet tagħhom.
92. L-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jeħtieġ li l-korrispondenti jieħdu miżuri sensittivi għar-riskju biex:
  - Jigħbru biżżejjed informazzjoni dwar istituzzjoni ta' rispondent biex jifhmu kompletament in-natura tan-negożju tar-rispondent, sabiex jistabbilixxu l-punt sa fejn in-negożju tar-rispondent jesponi lill-korrispondent għal riskju oħla ta' ħasil tal-flus. Dan għandu jinkludi t-teħid ta' passi biex jifhmu u jagħmlu valutazzjoni tar-riskji tan-natura tal-baži tal-klijenti tar-rispondent u t-tip ta' attivitajiet li r-rispondent ser jinnejgo permezz tal-kont tal-korrispondent.
  - Minn informazzjoni disponibbli għall-publiku jiddeterminaw ir-reputazzjoni tal-istituzzjoni u l-kwalità tas-superviżjoni. Dan ifisser li l-korrispondent għandu jivvaluta l-punt sa fejn il-korrispondent ikun jista' jħossu komdu mill-fatt li r-rispondent ikun sorveljat b'mod adegwaw għall-konformità mal-obbligi ta' AML tiegħu. Numru ta' rizorsi dospinibbli għall-publiku, pereżempju valutazzjonijiet FATF jew FSAP, li fihom taqsimiet dwar is-sorveljanza effettiva, jistgħu jgħinu lill-korrispondenti jistabbilixu dan.
  - Jivvalutaw il-kontrolli ta' AML/CFT tal-istituzzjoni tar-rispondent. Dan jimplika li l-korrispondent għandu jwettaq valutazzjoni kwalitattiva tal-qafas ta' kontroll ta' AML/CFT tar-rispondent, mhux biss jikseb kopja tal-politiki u l-proċeduri ta' AML tar-rispondent. Din il-valutazzjoni għandha tiġi dokumentata b'mod xieraq. F'konformità mal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju, fejn ir-riskju hu speċjalment għoli u b'mod partikolari fejn il-volum tat-tranżazzjonijiet bankarji tal-korrispondent ikun sostantiv, il-korrispondent għandu jikkunsidra żjarat fuq il-post u/jew ittestjar ta' kampjuni biex ikun sodisfatt li l-politiki u l-proċeduri ta' AML tar-rispondent jiġu implementati b'mod effettiv.
  - Jiksbu approvazzjoni mill-maniġment superjuri, kif definit fl-Artikolu 3(12) tad-Direttiva (UE) 2015/849, qabel jistabbilixxu relazzjonijiet korrispondenti ġonna. Il-

maniġer superjuri li jagħti l-approvazzjoni m'għandux ikun l-uffiċjal li qed jisponsorja r-relazzjoni u aktar ma jkun għoli r-riskju assoċjat mar-relazzjoni, aktar għandu jkun superjuri il-maniġer superjuri li jagħti l-approvazzjoni. Il-korrispondenti għandhom iżommu lill-maniġment superjuri informat bir-relazzjonijiet bankarji korrispondenti ta' riskju għoli u bil-passi li l-korrispondent jieħu biex jimmaniġġja dak ir-riskju b'mod effettiv.

- Jiddokumentaw ir-responsabbiltajiet ta' kull istituzzjoni. Dan jista' jkun parti mit-termini u l-kundizzjonijiet standard tal-korrispondent iżda l-korrispondenti għandhom jistabbilixxu, bil-miktub, kif u minn min il-faċilità bankarja korrispondenti tista' tintuża (eż. jekk tistax tintuża minn banek oħra permezz tar-relazzjoni tagħhom mar-rispondent) u x'inħuma r-responsabbiltajiet ta' AML/CFT tar-rispondent. Fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni jkun għoli, jista' jkun xieraq għar-rispondent li jkun issodisfat li r-rispondent jikkonforma mar-responsabbiltajiet tiegħu skont dan il-ftehim, pereżempju permezz ta' monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet ex post.
- Fir-rigward ta' kontijiet li minnhom jistgħu jsiru pagamenti u kontijiet *nested*, ikunu sodisfatti li l-istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja tar-rispondent tkun ivverifikat l-identità ta' u wettqet diliġenza dovuta kontinwa dwar l-aċċess dirett li l-klijent ikollu għall-kontijiet tal-korrispondent u li tkun kapaċi tiprovdvi data ta' CDD rilevanti lill-istituzzjoni korrispondenti meta tintalab. Il-korrispondenti għandhom ifittxu li jiksbu konferma mir-rispondent li d-data rilevanti tista' tiġi provduta meta tintalab.

Rispondenti bbażati f'pajjiż taż-ŻEE

93. Fejn ir-rispondent ikun ibbażat f'pajjiż taż-ŻEE, l-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849 ma japplikax. Madankollu, il-korrispondent għadu obbligat li japplika miżuri ta' CDD sensittivi għar-riskju skont l-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
94. Fejn ir-riskju assoċjat ma' rispondent ibbażat fi Stat Membru taż-ŻEE ikun miżjud, il-korrispondenti għandhom japplikaw miżuri ta' EDD f'konformità mal-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849. F'dak il-każ, il-korrispondenti għandhom jikkunsidraw li japplikaw mill-inqas uħud mill-miżuri ta' EDD deskritti fl-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849, b'mod partikolari l-Artikolu 19(a) u (b).

Kapitolu 2: Linji gwida settorjali għal banek għall-konsumatur

95. Għall-iskop ta' dawn il-linji gwida, operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur ifissru l-għoti ta' servizzi bankarji lil persuni fiżiċi u lil intrapriżi żgħar u medji. Eżempji ta' prodotti u servizzi ta' operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur jinkludu kontijiet kurrenti, ipoteki, kontijiet ta' tfaddil, self lil konsumaturi u self għal tul ta' żmien, u linji ta' kreditu.
96. Minħabba n-natura tal-prodotti u tas-servizzi offruti, il-facilità relativa tal-aċċess u l-volum spiss kbir ta' tranżazzjonijiet u relazzjonijiet ta' negozju, l-operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur huma vulnerabbi għall-finanzjament tat-terroriżmu u għall-istadji kollha tal-proċess tal-ħasil tal-flus. Fl-istess waqt, il-volum tar-relazzjonijiet ta' negozju u t-tranżazzjonijiet assoċjati mal-operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur jistgħu jipprezentaw l-identifikazzjoni tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjonijiet individwali u d-detezzjoni ta' tranżazzjonijiet suspettużi partikolarment diffiċli.
97. Il-banek għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

98. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:
  - il-karatterisitċi tal-prodott ikunu jiffavorixxu l-anonimità;
  - il-prodott ikun jippermetti pagamenti minn partijiet terzi li la jkunu assoċjati mal-prodott u la jiġi identifikati minn qabel, fejn tali pagamenti ma jkunux mistennija, pereżempju għal ipoteki jew self;
  - il-prodott ma jqiegħed l-ebda restrizzjoni fuq il-fatturat, tranżazzjonijiet transkonfinali jew karatteristiċi simili tal-prodott;
  - prodotti ġodda u prattiki ġodda tan-negozju, inkluži mekkaniżmi ġodda ta' kunsinna, u l-użu ta' teknoloġiji ġodda jew li qed jiżviluppaw kemm għal prodotti ġodda kif ukoll għal prodotti eżistenti fejn dawn għadhom mhumiex mifħuma sew;
  - self (inkluži ipoteki) kopert kontra l-valur tal-assi f'ġurisdizzjonijiet oħra, partikolarment f'pajjiżi fejn ikun diffiċli li wieħed jivverifika jekk il-klijent għandux titolu leġġittimu għall-kollateral, jew fejn l-identitajiet tal-partijiet li jiggarrantixxu s-self diffiċli jiġi vverifikati;
  - volum għoli jew valur kbir mhux normali ta' tranżazzjonijiet.
99. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:
  - Il-prodott ikollu funzjonalità limitata, pereżempju fil-każ ta':
    - i. prodott ta' tfaddil b'terminu fiss b'limiti baxxi ta' tfaddil;

- ii. prodott fejn il-benefiċċji ma jistgħux jiġu realizzati għall-benefiċċju ta' parti terza;
  - iii. prodott fejn il-benefiċċji jkunu jistgħu jiġu realizzati biss fuq terminu twil jew għal skop specifiku, bħall-irtirar jew ix-xiri ta' proprjetà;
  - iv. facilità ta' self b'valur baxx, inkluż waħda li tiddeppendi fuq ix-xiri ta' oggett jew servizz specifiku tal-konsumaturi; jew
  - v. prodott b'valur baxx, inkluż kirja, fejn it-titolu legali u beneficijari għall-assi ma jiġix ittrasferit lill-klijent sakemm ir-relazzjoni kuntrattwali tintemm jew lanqas biss tkun ġiet mgħoddija.
- Il-prodott ikun jista' jinżamm biss minn ċerti kategoriji ta' klijenti, pereżempju pensjonanti, ġenituri f'isem it-tfal tagħhom, jew minuri sakemm jilħqu l-età magħġuri.
  - It-tranżazzjonijiet iridu jsiru permezz ta' kont f'isem il-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja li hi soġġetta għal rekwiziti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
  - Ma jkun hemm l-ebda faċilità ta' pagament eċċessiv.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

100. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- In-natura tal-klijent, pereżempju:
  - i. Il-klijent ikun impriżza b'użu intensiv ta' flus.
  - ii. Il-klijent ikun impriżza assoċjata ma' livelli oħħla ta' riskju ta' ħasil tal-flus, pereżempju ġerti entitajiet li jħallsu l-flus u negozji tal-logħob tal-azzard.
  - iii. Il-klijent ikun impriżza assoċjata ma' riskju oħħla ta' korruzzjoni, pereżempju li topera f'industriji estrattivi jew fil-kummerċ tal-armi.
  - iv. Il-klijent ikun organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ li tappoġġja l-ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju miżjud ta' TF.
  - v. Il-klijent ikun impriżza gdida mingħajr profil tan-negożju jew rekord adegwat.
  - vi. Il-klijent ma jkunx residenti. Il-banek għandhom jinnutaw li l-Artikolu 16 tad-Direttiva 2014/92/UE joħloq dritt għall-konsumaturi li huma legalment residenti fl-Unjoni Ewropea li jiksbu kont tal-bank bażiku, għalkemm id-dritt li jiftħu u jużaw kont tal-ħlas bażiku japplika biss sa fejn il-banek jistgħu jikkonformaw mal-obbligli ta' AML/CTF tagħhom u ma jeżentax lill-banek mill-obbligu tagħhom li jidentifikaw

u jivvalutaw riskju ta' ML/TF, inkluż ir-riskju assoċjat mal-klient li ma jkunx residenti fl-Istat Membru li fih hu bbażat il-bank.²¹²²

vii. Is-sid beneficiarju tal-klient ma jkunx jista' jiġi identifikat faċilment, pereżempju minħabba li l-istruttura tas-sjieda tal-klient ma tkunx normali, jew tkun indebitament kumplessa jew ma tkunx čara, jew minħabba li l-klient joħroġ ishma f'isem ġaddieħor.

▪ L-imġiba tal-klient, pereżempju:

- i. Il-klient ma jkunx jixtieq jipprovdi informazzjoni ta' CDD jew jidher li jkun qed jevita apposta kuntatt wiċċi imb wiċċi.
- ii. L-evidenza tal-identità tal-klient ma tkunx f'forma standard għal ebda raġuni apparenti.
- iii. L-imġiba jew il-volum tat-tranżazzjonijiet tal-klient ma tkunx/jkunx konformi ma' dak mistenni mill-kategorija tal-klient li jappartjeni għaliha, jew ma tkunx mistennija/jkunx mistenni abbażi tal-informazzjoni li l-klient ipprovda meta fetaħ il-kont.
- iv. L-imġiba tal-klient ma tkunx normali, pereżempju l-klient jaċċelera skeda miftiehma ta' ħlas lura mingħajr twissija u mingħajr spjegazzjoni raġonevoli, jew permezz ta' ħlas lura b'somma f'daqqa jew permezz ta' terminazzjoni bikrija; jiddepožita jew jitlob żborż ta' karti tal-flus ta' valur għoli mingħajr raġuni apparenti; iżid l-attività wara perjodu ta'raqda; jew jagħmel tranżazzjonijiet li jidhru li ma jkollhom l-ebda raġuni ekonomika.

101. Il-fattur li ġej jista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-klient ikun klienit li ilu ħafna żmien li t-tranżazzjonijiet preċedenti tiegħu ma tawx lok għal suspett jew thassib, u l-prodott jew is-servizz imfittex ikun konformi mal-profil tar-riskju tal-klient.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi²²

102. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Il-fondi tal-klient ikunu derivati minn rabbiet personali jew tan-negożju ma' ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

²¹ Ara l-“Opinjoni dwar l-applikazzjoni ta’ miżuri ta’ diliġenza dovuta tal-klienti lil klienit li qed ifittu l-ażil minn pajjiżi terzi jew territorji ta’ riskju ogħla” (“Opinion on the application of customer due diligence measures to customers who are asylum seekers from higher-risk third countries or territories”) tal-EBA: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>

²² Ara wkoll it-Titolu II.

- Il-benefiċjarju jkun jinsab f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet li jkunu magħrufa li jipprovu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew fejn ikun magħruf li jkunu qed joperaw gruppi li jwettqu reati terroristiċi, u ġurisdizzjonijiet soġġetti għal sanzjonijiet, *embargoes* jew miżuri finanzjarji li huma relatati mat-terroriżmu, mal-finanzjament tat-terroriżmu jew mal-proliferazzjoni.

103. Il-fattur li ġej jista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-pajjiżi assoċjati mat-tranżazzjoni jkollhom régim ta' AML/CFT li ma jkunx inqas robust minn dak meħtieġ taħt id-Direttiva (UE) 2015/849 u jkunu assoċjati ma' livelli baxxi ta' reati relatati.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

104. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- relazzjonijiet ta' negozju mhux wiċċi imb wiċċi, fejn l-ebda salvagwardja addizzjonali adegwata – pereżempju firem elettronici, certifikati tal-identifikazzjoni elettronici maħruġa skont ir-Regolament UE (Nru) 910/2014 u kontrolli ta' frodi ta' antipersonifikazzjoni – ma tkun fis-seħħ;
- dipendenza fuq il-miżuri ta' CDD ta' parti terza f'sitwazzjonijiet fejn il-bank ma jkollux relazzjoni fuq tul ta' żmien mal-parti terza referenti;
- mezzi ġodda ta' kunsinna li jkunu għadhom ma gewx ittestjati.

105. Il-fattur li ġej jista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-prodott ikun disponibbli biss għal klijenti li jissodisfaw kriterji speċifici ta' eligibbiltà stabbiliti minn awtoritat jippe pubbliċi nazzjonali, bħal fil-każ ta' riċevituri ta' beneficiċċi statali jew prodotti speċifici ta' tfaddil għal tfal ir-registrati fi Stat Membru partikolari.

Miżuri

106. Fejn il-banek jużaw sistemi awtomatizzati biex jidentifikaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali jew tranżazzjonijiet okkażjonali u biex jidentifikaw tranżazzjonijiet suspettużi, huma għandhom jiżguraw li dawn is-sistemi jkunu xierqa għall-iskop f'konformità mal-kriterji stabbiliti fit-Titolu II. L-užu ta' sistemi awtomatizzati tal-IT qatt m'għandu jiġi kkunsidrat bħala sostitut għall-viġilanza tal-persunal.

Diliġenzo dovuta tal-klijenti msaħħha

107. Fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni okkażjonali jkun miżjud, il-banek għandhom japplikaw miżuri ta' EDD.²³ Dawn jistgħu jinkludu:

²³ L-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

- Il-verifika tal-identità tal-klijent u tas-sid beneficijari abbaži ta' aktar minn sorsi affidabbi u indipendenti wieħed.
- L-identifikazzjoni, u l-verifika tal-identità ta' azzjonisti oħra li mhumiex is-sid beneficijari tal-klijent jew kwalunkwe persuna naturali li għandhom l-awtorità li joperaw kont jew li jagħtu struzzjonijiet li jikkonċernaw it-trasferiment ta' fondi jew it-trasferiment ta' titoli.
- Il-kisba ta' aktar informazzjoni dwar il-klijent u n-natura u l-iskop tar-relazzjoni tan-negożju biex jinbena profil tal-klijent aktar komplet, pereżempju billi jsiru tfittxijiet b'sors miftuħ jew tal-midja negattivi jew billi jiġi kkummissionat rapport ta' intelligenza ta' parti terza. Eżempji tat-tip ta' informazzjoni li l-banek jistgħu jfittxu jinkludu:
  - i. in-natura tan-negożju jew tal-impieg tal-klijent;
  - ii. is-sors tal-ġid tal-klijent u s-sors tal-fondi tal-klijent li jkun involut fir-relazzjoni tan-negożju, biex ikun sodisfatt b'mod raġonevoli li dawn ikunu leġittimi;
  - iii. l-iskop tat-tranżazzjoni, inkluż, fejn xieraq, id-destinazzjoni tal-fondi tal-klijenti;
  - iv. informazzjoni dwar kwalunkwe assoċjazzjoni li l-klijent jista' jkollu ma' ġurisdizzjonijiet oħra (kwartieri ġenerali, faċilitajiet operattivi, fergħat, eċċ.) u l-individwi li jistgħu jinfluwenzaw l-operazzjonijiet tiegħu; jew
  - v. fejn il-klijent ikun ibbażat f'pajjiż ieħor, għaliex ifitdex servizzi ta' operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur 'il barra mill-ġurisdizzjoni lokali tiegħu.
- Iż-żieda fil-frekwenza tal-monitoraġġ tat-tranżazzjoni.
- Ir-reviżjoni u, fejn ikun meħtieġ, l-aġġornament tal-informazzjoni u d-dokumentazzjoni li ssir aktar spiss. Fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni jkun partikolarment għoli, il-banek għandhom jirrevedu r-relazzjoni tan-negożju kull sena.

Diliġenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

108. F'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, u sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, il-banek jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD, li jistgħu jinkludu:

- għal klijenti li jkunu soġġetti għal licenzjar statutorju u reġim regolatorju, il-verifika tal-identità bbażata fuq evidenza li l-klijent ikun soġġett għal dak ir-reġim, pereżempju permezz ta' tfittxija tar-registro pubbliku tar-regolatur.
- il-verifika tal-identitajiet tal-klijent u, fejn ikun applikabbi, tas-sid beneficijari matul l-istabbiliment tar-relazzjoni tan-negożju skont l-Artikolu 14(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- is-suppożżjoni li pagament li jitfassal fuq kont fl-isem uniku jew konġunt tal-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja regolata f'pajjiż taż-ŻEE jissodisa r-rekwiziti stipulati mill-Artikolu 13(1)(a) u (b) tad-Direttiva (UE) 2015/849;

- I-aċċettar ta' forom alternattivi ta' identità li jissodisfaw il-kriterju ta' sors indipendent u affidabqli fl-Artikolu 13(1)(a) tad-Direttiva (UE) 2015/849, bħal ittra minn aġenċija governattiva jew minn korp pubbliku affidabqli ieħor lill-klijent, fejn ikun hemm raġunijiet reğonevoli biex il-klijent ma jkunx jista' jipprovd evidenza standard tal-identità u diment li ma jkun hemm l-ebda raġuni għal suspett;
- I-aġġornament ta' informazzjoni ta' CDD biss fil-każ ta' avvenimenti skattaturi speċifici, bħall-klijent jitlob prodott ġdid jew ta' riskju oħla, jew bidliet fl-imġiba tal-klijent jew fil-profil tat-tranżazzjonijiet li jissuġġerixxu li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni m'għadux baxx.

Kontijiet miġbura

109. Fejn klijent ta' bank jiftaħ "kont miġbur" sabiex jamministra fondi li jappartjenu għall-klijenti tal-klijent stess, il-bank għandu japplika miżuri sħaħ ta' CDD, inkluż jittratta lill-klijenti tal-klijent bħala s-sjeda beneficijarji tal-fondi miżmuma fil-kont miġbur u jivverifika l-identitajiet tagħhom.

110. Fejn ikun hemm indikaturi li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju jkun għoli, il-banek għandhom japplikaw miżuri ta' EDD kif ikun xieraq.²⁴

111. Madankollu, sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju jkun baxx u soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti hawn taħt, bank jista' japplika miżuri ta' SDD diment li:

- Il-klijent ikun ditta li tkun soġġetta għall-obbligi ta' AML/CFT fi stat taż-ŻEE jew f'pajjiż terz b'reġim ta' AML/CFT li ma jkunx inqas robust minn dak meħtieg mid-Direttiva (UE) 2015/849, u jiġi sorveljat b'mod effettiv biex jikkonforma ma' dawn ir-rekwiziti.
- Il-klijent ma jkunx ditta iżda entità obbligata oħra li tkun soġġetta għall-obbligi ta' AML/CFT fi stat taż-ŻEE u tkun sorveljata b'mod effettiv biex tikkonforma ma' dawn ir-rekwiziti.
- Ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju jkun baxx, abbaži tal-valutazzjoni tal-bank tan-negozju tal-klijent tiegħu, it-tipi ta' klijenti li jservi n-negozju tal-klijent u l-ġurisdizzjonijiet li n-negozju tal-klijent ikun espost għalihom, fost kunsiderazzjonijiet oħra;
- il-bank ikun sodisfatt li l-klijent japplika miżuri ta' CDD robusti u sensittivi għar-riskju lill-klijenti tiegħu stess u lis-sidien beneficijarji tal-klijenti tiegħu (jista' jkun xieraq li l-bank jieħu miżuri sensittivi għar-riskju biex jivvaluta l-adegwattezza tal-politiki u l-proċeduri ta' CDD tal-klijent tiegħu, pereżempju billi jikkollabora direttament mal-klijent); u
- il-bank ikun ha passi sensittivi għar-riskju biex ikun sodisfatt li l-klijent ser jipprovd informazzjoni u dokumenti ta' CDD dwar il-klijenti sottostanti tiegħu li huma s-sidien

²⁴ L-Artikoli 13(1) u 18(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

benefiċjarji tal-fondi miżmuma fil-kont miġbur immedjatament fuq talba, pereżempju billi jinkludi dispožizzjonijiet rilevanti f'kuntratt mal-klijent jew billi jagħmel ittestjar ta' kampjuni tal-abbiltà tal-klijent li jipprovi informazzjoni ta' CDD fuq talba.

112. Fejn il-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni ta' SDD lil kontijiet miġbura jiġu ssodisfati, il-miżuri ta' SDD jistgħu jikkonsistu fil-bank:

- jidentifika u jivverifika l-identità tal-klijent, inkluż is-sidien benefiċjarji tal-klijent (iżda mhux il-klijenti sottostanti tal-klijent);
- jivaluta l-iskop u n-natura maħsuba tar-relazzjoni ta' negozju; u
- iwettaq monitoraġġ kontinwu tar-relazzjoni tan-negozju.

Kapitolu 3: Linji gwida settorjali għal emittenti tal-flus elettronici

113. Dan il-kapitolu jipprovdil linji gwida għal emittenti tal-flus elettronici kif definit fl-Artikolu 2(3) tad-Direttiva 2009/110/KE. Il-livell tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-flus elettronici²⁵ primarjament jiddependi fuq il-karatteristiċi ta' prodotti individwali ta' flus elettronici u fuq il-grad sa fejn emittenti tal-flus elettronici jużaw persuni oħra biex iqassmu u jiddu flus elettronici f'isimhom.²⁶
114. Id-ditti li joħorġu flus elettronici għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida. Il-linji gwida settorjali għal entitajiet li jħallsu l-flus fit-Titolu III, il-Kapitolu 4, ukoll jistgħu jkunu rilevanti f'dan il-kuntest.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti

115. Emittenti tal-flus elettronici għandhom jikkunsidraw ir-riskju ta' ML/TF relatati ma':
- il-limiti;
  - il-metodu tal-finanzjament; u
  - l-utilità u n-negozjabbiltà.
116. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:
- Limiti: il-prodott jippermetti
    - i. pagamenti, tagħbija jew tifdija ta' valur għoli jew ta' valur bla limitu, inkluż il-ġbid ta' flus;
    - ii. pagamenti, tagħbija jew tifdija ta' valur għoli, inkluż il-ġbid ta' flus;
    - iii. ammont għoli jew bla limitu ta' fondi biex jinħażnu fuq il-prodott/il-kont tal-flus elettronici.
  - Metodu tal-finanzjament: il-prodott jista' jiġi
    - i. mgħobbi b'mod anonimu, pereżempju bi flus, bi flus elettronici anonimi jew bi prodotti ta' flus elettronici li jibbenifikaw mill-eżenzjoni fl-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849;
    - ii. iffinanzjat b'pagamenti minn partijiet terzi mhux identifikati;

²⁵ L-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 2009/110/KE.

²⁶ L-Artikolu 3(4) tad-Direttiva 2009/110/KE.

iii. iffinanzjat bi prodotti oħra ta' flus elettroniċi.

▪ Utilità u negozjabbiltà: il-prodott

- i. jippermetti trasferimenti minn persuna għal oħra;
- ii. hu aċċettat bħala mezz ta' pagament minn numru kbir ta' negozjanti jew punti ta' bejgħ;
- iii. hu mfassal specifikament biex jiġi aċċettat bħala mezz ta' pagament minn negozjanti li jittrattaw oġġetti u servizzi assocjati ma' riskju għoli ta' kriminalità finanzjarja, pereżempju l-logħob tal-azzard online;
- iv. jista' jintuża f'tranżazzjonijiet transkonfinali jew f'ġurisdizzjonijiet differenti;
- v. hu mfassal biex jintuża minn persuni oħra għajr il-klijent, pereżempju ċerti prodotti tal-karti tas-sħab (iżda mhux kards tar-rigali ta' valur baxx);
- vi. jippermetti ġbid ta' flus ta' valur għoli.

117. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

▪ Limiti: il-prodott

- i. jistabbilixxi limiti ta' valur baxx fuq pagamenti, tagħbija jew tifdija, inkluż ġbid ta' flus (madankollu d-ditti għandhom jinnutaw li limitu baxx waħdu jista' ma jkunx biżżejjed biex jitnaqqas ir-riskju ta' TF);
- ii. jillimita n-numru ta' pagamenti, tagħbija jew tifdija, inkluż il-ġbid ta' flus f'perjodu partikolari;
- iii. jillimita l-ammont ta' fondi li jistgħu jinħażnu fuq il-prodott/il-kont tal-flus elettroniċi fi żmien partikolari.

▪ Finanzjament: il-prodott

- i. jeħtieg li l-fondi għax-xiri jew għar-reloading jingħibdu b'mod verifikabbli minn kont miżimum fl-isem uniku jew konġunt tal-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja taż-ŻEE;

▪ Utilità u negozjabbiltà: il-prodott

- i. ma jippermettix jew strettament jillimita l-ġbid ta' flus;
- ii. jista' jintuża biss domestikament;
- iii. hu aċċettat minn numru limitat ta' negozjanti jew punti ta' bejgħ, li l-emittent tal-flus elettroniċi hu familjari man-negożju tagħhom;

- iv. hu mfassal speċifikament biex jillimita l-użu tiegħu minn negozjanti li jittrattaw oġġetti u servizzi li huma assoċjati ma' riskju għoli ta' kriminalità finanzjarja;
- v. hu aċċettat bħala mezz ta' pagament għal tipi limitati ta' servizzi jew prodotti ta' riskju baxx.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

118. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Il-klijent jixtri diversi prodotti ta' flus elettronici mill-istess emittent, jagħmel reload tal-prodott b'mod frekwenti jew jiġbed il-flus diversi drabi f'perjodu qasir ta' żmien u mingħajr raġuni ekonomika; fejn id-distributuri (jew aġġenti li jaġixxu bħala distributuri) huma entitajiet obbligati huma nfushom, dan jaapplika wkoll għal prodotti ta' flus elettronici minn emittenti differenti mixtrija mill-istess distributur.
- It-tranżazzjonijiet tal-klijent ikunu dejjem bl-eżatt taħt kwalunkwe limitu tal-valur/tat-tranżazzjoni.
- Il-prodott ikun jidher li jintuża minn diversi persuni li l-identità tagħhom mhix magħrufa lill-emittent (eż. il-prodott jintuża minn diversi indirizzi IP fl-istess ħin).
- Ikun hemm bidliet frekwenti fid-data tal-identifikazzjoni tal-klijent, bħall-indirizz tad-dar jew l-indirizz tal-IP, jew fil-kontijiet marbutin tal-bank.
- Il-prodott ma jintużax għall-iskop li għaliha għie mfassal, pereżempju jintuża barra mill-pajjiż meta għie mfassal bħala kard tar-rigali ta' centrū kummerċjali.

119. Il-fattur li ġej jista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-prodott ikun disponibbli biss għal certi kategoriji ta' klijenti, pereżempju riċevituri ta' beneficiċċi soċċjali jew membri tal-personal ta' kumpanija li toħroġhom biex tkopri spejjeż korporattivi.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

120. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Distribuzzjoni online u mhux wiċċi imb wiċċi mingħajr salvagwardji adegwati, bħal firem elettronici, dokumenti ta' identifikazzjoni elettronika li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 910/2014 u miżuri kontra l-frodi tal-antipersonifikazzjoni.
- Distribuzzjoni permezz ta' intermedjarji li huma nfushom ma jkunux entitajiet obbligati skont id-Direttiva (UE) 2015/849 jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali fejn applikabbli, fejn l-emittent tal-flus elettronici:
  - i. jiddependi fuq l-intermedjarju biex iwettaq uħud mill-obbligi ta' AML/CFT tal-emittent tal-flus elettronici; u

ii. ma kienx issodisfat li l-intermedjarju għandu fis-seħħi sistemi u kontrolli ta' AML/CFT adegwati.

- Segmentazzjoni tas-servizzi, jiġifieri, l-ghoti ta' servizzi ta' flus elettronici minn diversi fornitori ta' servizzi li joperaw b'mod independenti mingħajr sorveljanza u koordinazzjoni xierqa.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi²⁷

121. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Il-benefiċjarju jkun jinsab, jew il-prodott jirċievi fondi minn sorsi, f'ġurisdizzjoni assocjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet li jkunu magħrufa li jipprovdū finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terrorističi jew fejn ikun magħruf li jkunu qed joperaw gruppi li jwettqu reati terrorističi, u ġurisdizzjonijiet soġġetti għal sanzjonijiet, *embargoes* jew miżuri finanzjarji li huma relatati mat-terroriżmu, mal-finanzjament tat-terroriżmu jew mal-proliferazzjoni.

Miżuri

122. Il-legiżlazzjoni nazzjonali tista' tiprovd għal eżenzjoni mill-identifikazzjoni u mill-verifika tal-identitajiet u tal-valutazzjoni tal-klient u tas-sidien benefiċjarji tan-natura u tal-iskop tar-relazzjoni tan-negożju għal ċerti prodotti ta' flus elettronici skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

123. Id-ditti għandhom jinnutaw li l-eżenzjoni skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849 ma testendix sal-obbligu li jwettqu monitoraġġ kontinwu tat-tranżazzjonijiet u tar-relazzjoni tan-negożju, lanqas ma teżentahom mill-obbligu li jidentifikaw u jirrapprtaw tranżazzjonijiet suspettużi; dan ifisser li d-ditti għandhom jiġuraw li jiksbu bieżżejjed informazzjoni dwar il-klienti tagħhom, jew it-tipi ta' klijenti li l-prodott tagħhom ser jimmira, biex ikunu jistgħu jwettqu monitoraġġ kontinwu sinifikanti tar-relazzjoni tan-negożju.

124. Eżempji tat-tipi ta' sistemi ta' monitoraġġ li d-ditti għandhom jistabbilixxu jinkludu:

- sistemi ta' monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet li jidentifikaw anomaliji jew mudelli suspettużi ta' mgħiba, inkluż l-użu mhux mistenni tal-prodott b'mod li għalih ma kienx imfassal; id-ditta tista' tkun kapaċi tiddiżżattiva l-prodott jew manwalment jew permezz ta' kontrolli fuq čippa sakemm tkun tista' tkun issodisfata li ma jkun hemm l-ebda raġuni għal suspett;
- sistemi li jidentifikaw diskrepanzi bejn informazzjoni sottomessa u identifikata, pereżempju, bejn informazzjoni dwar il-pajjiż tal-origini sottomessa u l-indirizz IP identifikat elettronikament;

²⁷ Ara t-Titolu II, il-paragrafi 22-27.

- sistemi li jikkumparaw data sottomessa ma' data miżmura fuq relazzjonijiet oħra ta' negozju u li jistgħu jidentifikaw mudelli bħall-istess strument ta' finanzjament jew l-istess dettalji ta' kuntatt;
- sistemi li jidentifikaw jekk il-prodott jintużax ma' negozjanti li jittrattaw f'oġġetti u servizzi li jkunu assoċjati ma' riskju għoli ta' kriminalità finanzjarja.

Diliġenza dovuta tal-klijenti msaħħha

125. Eżempji ta' miżuri ta' EDD li d-ditti għandhom japplikaw f'sitwazzjoni ta' riskju għoli jinkludu:

- il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali dwar il-klijent waqt l-identifikazzjoni, bħas-sors tal-fondi;
- l-applikazzjoni ta' miżuri addizzjonali ta' verifika minn varjetà usa' ta' sorsi affidabbi u indipendent (eż. kontroll ma' bażijiet ta' data online) sabiex tiġi vverifikata l-identità tal-klijent jew tas-sid beneficijarju;
- il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali dwar in-natura maħsuba tar-relazzjoni tan-negozju, pereżempju billi jistaqsu lill-klijenti dwar in-negozju tagħhom jew il-ġurisdizzjonijiet li għalihom għandhom il-ħsieb li jittrasferixxu flus elettroniċi;
- il-kisba ta' informazzjoni dwar in-negożjant/il-beneficijarju, b'mod partikolari fejn l-emittent tal-flus elettroniċi għandu raġunijiet biex jissuspetta li l-prodotti tiegħu qed jintużaw biex jinxraw oġġetti illeċi jew ristretti bl-età;
- l-applikazzjoni ta' kontrolli kontra l-frodi tal-identità biex jiġi żgurat li l-klijent ikun dak li jistqarr li hu;
- l-applikazzjoni ta' monitoraġġ imtejjeb għar-relazzjoni tal-klijent u għat-tranżazzjonijiet individwali;
- l-istabbiliment tas-sors u/jew tad-destinazzjoni tal-fondi.

Diliġenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

126. Sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti jistgħu jikkunsidraw li japplikaw SDD għal prodotti ta' flus elettroniċi ta' riskju baxx li ma jibbenefikawx mill-eżenzjoni li tingħata mill-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

127. Sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, eżempji ta' miżuri ta' SDD li d-ditti jistgħu japplikaw f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx jinkludu:

- il-posponiment tal-verifikasi tal-identità tal-klijent jew tas-sid beneficijarju għal certa data aktar tard wara l-istabbiliment tar-relazzjoni jew sakemm jinqabeż certu limitu monetarju (baxx) (skont liem iseħħi l-ewwel). Il-limitu monetarju m'għandux jaqbeż il-EUR 250 fejn il-prodott ma jkunx reloadable jew jista' jintuża f'ġurisdizzjonijiet oħra jew għal tranżazzjonijiet transkonfinali jew EUR 500 fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali (f'dan il-każ, il-prodott jista' jintuża biss domestikament);

- il-verifika tal-identità tal-klijent abbaži ta' pagament imfassal fuq kont fl-isem uniku jew konġunt tal-klijent jew kont li l-klijent jista' jintwera li għandu kontroll fuqu flimkien ma' istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja rregolata miż-ŻEE.
- il-verifika tal-identità abbaži ta' inqas sorsi;
- il-verifika tal-identità abbaži ta' sorsi inqas affidabbi;
- l-użu ta' metodi alternattivi biex tiġi vverifikata l-identità;
- is-suppożizzjoni tan-natura u tal-ghan maħsub tar-relazzjoni tan-negozju, fejn din tkun ovvja, pereżempju fil-każ ta' ċerti kards tar-rigali li ma jaqgħux taħt l-eżenzjoni ta' ċirku magħluq/netwerk magħluq;
- it-naqqis tal-intensità tal-monitoraġġ diment li ma jintlaħaqx ċertu limitu monetarju. Peress li l-monitoraġġ kontinwu hu mezz importanti ta' kif tinkiseb aktar informazzjoni dwar il-fatturi ta' riskju tal-klijenti (ara hawn fuq) matul relazzjoni tal-klijenti, dak il-limitu kemm għal tranżazzjonijiet individwali kif ukoll tranżazzjonijiet li jidhru li huma marbuta fuq perjodu ta' 12-il xahar għandu jiġi ssettjat f'livell li d-ditta tkun ivvalutat bħala li jippreżenta riskju baxx kemm għal skopijiet ta' finanzjament tat-terrorizmu kif ukoll għal skopijiet ta' ħasil ta' flus.

Kapitolu 4 Linji gwida settorjali għal entitajiet li jħallsu l-flus

128. Entitajiet li jħallsu l-flus huma istituzzjonijiet ta' pagament li ġew awtorizzati f'konformità mad-Direttiva 2007/64/KE biex jipprovdu u jwettqu servizzi ta' pagament madwar l-UE. In-negozji f'dan is-settur huma diversi u jvarjaw minn negozji individwali għal operaturi kumplessi tal-katina.
129. Diversi entitajiet li jħallsu l-flus jużaw aġenti biex jipprovdu servizzi ta' pagament f'isimhom. L-ażenti spiss jipprovdu servizzi ta' pagament bħala komponent anċillari għan-negozju ewljeni taqgħhom u huma stess jistgħu ma jkunux entitajiet obbligati skont il-leġiżlazzjoni ta' AML/CFT applikabbli; għaldaqstant, l-għarfien espert ta' AML/CFT tagħhom jista' jkun limitat.
130. In-natura tas-servizz ipprovdut tista' tesponi lil entitajiet li jħallsu l-flus għal riskju ta' ML/TF. Dan minħabba s-sempliċità u l-veloċità tat-tranżazzjonijiet, il-firxa globali tagħhom u l-karattru tagħhom li spiss ikun ibbażat fuq il-flus. Barra minn dan, in-natura ta' dan is-servizz tal-pagament tfisser li entitajiet li jħallsu l-flus spiss iwettqu tranżazzjonijiet okkażjonali aktar milli jistabbilixxu relazzjoni ta' negozju mal-klijenti tagħhom, li jfisser li l-fehim tagħhom tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-klijent jista' jkun limitat.
131. Entitajiet li jħallsu l-flus għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

132. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- il-prodott jippermetti tranżazzjonijiet ta' valur għoli jew b'valur bla limitu;
- il-prodott jew is-servizz ikollu firxa globali;
- it-tranżazzjoni tkun ibbażata fuq il-flus jew iffinanzjata bi flus elettroniċi anonimi, inkluži flus elettroniċi li jibbenefikaw mill-eżenzjoni skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849;
- it-trasferimenti jsiru minn kontribwent wieħed jew aktar f'pajjiżi differenti għal beneficijaru lokali.

133. Il-fattur li ġej jista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- il-fondi li jintużaw fit-trasferiment jiġu minn kont miżimum f'isem il-kontribwent f'iġiżi ta' kreditu jew finanzjarja taż-ŻEE

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

134. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- L-attività tan-negozju tal-klijent:
  - i. Il-klijent ikun is-sid ta' jew jopera negozju li jimmaniġġja ammonti kbar ta' flus.
  - ii. In-negozju tal-klijent ikollu struttura ta' sjeda kkumplikata.
- L-imġiba tal-klijent:
  - i. Il-ħtiġijiet tal-klijent jistgħu jingħataw servizz aħjar post ieħor, pereżempju minħabba li entità li thallas il-flus ma tkunx lokal iġħall-klijent jew għan-negozju tal-klijent.
  - ii. Il-klijent ikun jidher li qed jaġixxi għal xi ħadd ieħor, pereżempju xi nies oħra jissorveljaw il-klijent jew jidhru fuq barra tal-post fejn issir it-tranżazzjoni, jew il-klijent jaqra struzzjonijiet minn nota.
  - iii. L-imġiba tal-klijent ma tkun tagħmel l-ebda sens ekonomiku apparenti, pereżempju l-klijent jaċċetta rata tal-kambju baxxa jew miżati għoljin mingħajr ma jqajjem mistoqsijiet, jitlob tranżazzjoni f'munita li ma tkunx l-offerta ufficjali jew ma tintużax b'mod komuni fil-ġurisdizzjoni fejn il-klijent u/jew ir-riċevitur jinsabu jew jitlob jew jipprovi ammonti kbar ta' munita f'denominazzjonijiet jew baxxi jew għoljin.
  - iv. It-tranżazzjonijiet tal-klijent dejjem ikunu bl-eżatt taħt il-limiti applikabbli, inkluż il-limiti ta' CDD għal tranżazzjonijiet okkażjonali fl-Artikolu 11(b) tad-

Direttiva (UE) 2015/849 u l-limitu ta' EUR 1 000 speċifikat fl-Artikolu 5(2) tar-Regolament (UE) 2015/847.²⁸ Id-ditti għandhom jinnutaw li l-limitu fl-Artikolu 5(2) tar-Regolament (UE) 2015/847 jaapplika biss għal tranżazzjonijiet li ma jiġux iffinanzjati bil-flus jew bi flus elettronici anonimi.

- v. L-užu tas-servizz mill-klijent ma jkunx normali, pereżempju jibgħat jew jirċievi flus lili nnifsu jew mingħandu stess jew jibgħat fondi immedjatamente wara li jirċivihom.
- vi. Il-klijent jidher li jaf ftit jew ma jixtieqx jipprovd informazzjoni dwar il-benefiċjarju.
- vii. Diversi mill-klijenti tad-ditta jittrasferixxu fondi lill-istess benefiċjarju jew jidhru li jkollhom l-istess informazzjoni ta' identifikazzjoni, pereżempju l-indirizz jew in-numru tat-telefon.
- viii. Tranżazzjoni li tkun dieħla ma tkunx akkumpanjata mill-informazzjoni meħtieġa dwar il-kontribwent jew il-benefiċjarju.
- ix. L-ammont mibgħut jew riċevut jikkontradixxi l-introjtu tal-klijent (jekk ikun magħruf).

135. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-klijent ikun ilu klijent tad-ditta li l-imġiba tal-passat tiegħu ma tatx lok għal suspett u m'hemm l-ebda indikazzjoni li r-riskju ta' ML/TF jista' jiżdied.
- L-ammont ittrasferit ikun baxx; madankollu, id-ditti għandhom jinnutaw li ammonti baxxi waħedhom mhux ser ikunu biżżejjed biex jiġi skontat ir-riskju ta' TF.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

136. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Ma jkun hemm l-ebda restrizzjoni fuq l-strument ta' finanzjament, pereżempju fil-każ ta' flus jew pagamenti minn prodotti ta' flus elettronici li jibbenfikaw mill-eżenzjoni fl-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849, trasferimenti elettronici jew ċekkijiet.
- Il-mezz ta' distribuzzjoni użat jipprovd grad ta' anonimità.
- Is-servizz jingħata kompletament online mingħajr salvagwardji adegwati.
- Is-servizz ta' ħlas ta' flus jingħata permezz ta' aġenti li:
  - i. jirrapreżentaw aktar minn prinċipal wieħed;
  - ii. għandhom mudelli ta' fatturat mhux normali mqabbla ma' aġenti oħra f'postijiet simili, pereżempju daqsijiet ta' tranżazzjonijiet kbar jew żgħar li ma jkun normali,

²⁸ Ir-Regolament (UE) 2015/847 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar informazzjoni li takkumpanja t-trasferimenti ta' fondi u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1781/2006 (Test b'relevanza għaż-ŻEE).

tranżazzjonijiet kbar ta' flus li ma jkunux normali jew numru kbir ta' tranżazzjonijiet li jaqgħu eżatt taħt il-limitu ta' CDD, jew iwettqu negozju barra mill-ħinijiet normali tan-negozju;

- iii. iwettqu proporzjon kbir ta' negozju ma' kontribwenti jew beneficijarji minn ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF;
  - iv. jidhru li ma jkun ux certi dwar, jew ikunu inkonsistenti fl-applikazzjoni ta' politiki ta' AML/CFT tal-grupp sħiħ; jew
  - v. mhumiex mill-qasam finanzjarju u jwettqu negozju ieħor bħala n-negozju ewlieni tagħhom.
- Is-servizz ta' ħlas ta' flus jingħata permezz ta' netwerk kbir ta' aġenti f'ġurisdizzjonijiet differenti.
  - Is-servizz ta' ħlas ta' flus jingħata permezz ta' katina ta' pagament kumplessa żżejjed, pereżempju b'numru kbir ta' intermedjarji li joperaw f'ġurisdizzjonijiet differenti jew li jippermettu sistemi ta' saldu (formali u informali) li ma jistgħux jiġu intraċċati.

137. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- L-aġenti nfushom ikunu istituzzjonijiet finanzjarji regolati.
- Is-servizz ikun jista' jiġi ffinanzjat biss b'trasferimenti minn kont miżimum ƒ'isem il-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja taż-ŻEE jew kont li fuqu l-klijent jista' jintwera li għandu kontroll.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

138. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Il-kontribwent jew il-beneficijarju jkun jinsab f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.
- Il-beneficijarju jkun residenti f'ġurisdizzjoni li ma jkollha l-ebda settur bankarju formali, jew wieħed inqas żviluppat, li jfisser li servizzi ta' ħlas ta' flus informali, bħall-hawala, ikunu jistgħu jintużaw fil-punt tal-pagament.

Miżuri

139. Peress li ħafna min-negozji ta' entitajiet li jħallsu l-flus primarjament huma bbażati fuq it-tranżazzjonijiet, id-ditti għandhom jikkunsidraw liem sistemi u kontrolli ta' monitoraġġ jistabbilixxu biex jiżguraw li huma jidentifikaw attentati ta' ħasil ta' flus u ta' finanzjament tat-terrorizmu anke fejn l-informazzjoni ta' CDD li għandhom dwar il-klijent tkun bażika jew nieqsa peress li l-ebda relazzjoni ta' negozju ma tkun ġiet stabbilita.

140. F'kull każ id-ditti għandhom jistabbilixxu:

- sistemi li jidentifikaw tranżazzjonijiet marbuta;
- sistemi li jidentifikaw jekk tranżazzjonijiet minn klijenti differenti humiex sejrin għand l-istess beneficijarju;
- sistemi li kemm jista' jkun jippermettu l-istabbiliment tas-sors tal-fondi u d-destinazzjoni tal-fondi;
- sistemi li jippermettu t-traċċabbiltà sħiha kemm tat-tranżazzjonijiet kif ukoll tan-numru ta' operaturi inkluži fil-katina tal-pagament; u
- sistemi li jiżguraw li matul il-katina tal-pagament ikunu jistgħu jintervjenu biss dawk li jkunu debitament awtorizzati biex jipprovdu servizzi ta' ħlas ta' flus.

141. Fejn ir-riskju assoċjat ma' tranżazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negozju jkun miżjud, id-ditti għandhom japplikaw EDD f'konformità mat-Titolu II, inkluż, fejn ikun xieraq, żieda fil-monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet (eż. żieda fil-frekwenza jew limiti aktar baxxi). Min-naħha l-oħra, fejn ir-riskju assoċjat ma' tranżazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negozju jkun baxx u sal-punt permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti jistgħu jkunu kapaċi japplikaw miżuri ta' SDD f'konformità mat-Titolu II.

Użu ta' aġenti

142. Entitajiet li jħallsu l-flus li jużaw aġenti biex jipprovdu servizzi ta' pagament għandhom ikunu jaſu min ikunu l-aġenti tagħhom.²⁹ Bħala parti minn dan, entitajiet li jħallsu l-flus għandhom jistabbilixxu u jżommu politiki u proċeduri sensitivi għar-riskju biex jiġi għidu kontra r-riskju li l-aġenti tagħhom jistgħu jippenjaw ruħhom fi, jew jintużaw għal, ML/TF, inkluż billi:

- Jidentifikaw il-persuna li tiġi s-sid ta' jew tikkontrola l-aġent fejn l-aġent ikun persuna legali, biex ikunu ssodisfati li r-riskju ta' ML/TF li għalihi tiġi esposta entità li thallas il-flus bħala riżultat tal-użu tagħha tal-aġent ma jkunx miżjud.
- Jiksbu evidenza, f'konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 19(1)(c) tad-Direttiva UE 2015/2366, li d-diretturi u persuni oħra responsabbi għall-ġestjoni tal-aġent ikunu xierqa u persuni prorrja, inkluż billi jikkunsidraw l-onestà, l-integrità u r-reputazzjoni tagħhom. Kwalunkwe talba li tagħmel entità li thallas il-flus għandha tkun proporzjonata għan-natura, il-kumplessità u l-iskala tar-riskju ta' ML/TF inerenti fis-servizzi ta' pagament ipprovduti mill-aġent u tista' tkun ibbażata fuq il-proċeduri ta' CDD ta' entità li thallas il-flus.
- Jieħdu miżuri raġonevoli biex ikunu ssodisfati li l-kontrolli interni ta' AML/CFT tal-aġent ikunu xierqa u jibqgħu xierqa matul ir-relazzjoni tal-aġenċija, pereżempju bil-monitoraġġ ta' kampjun tat-tranżazzjonijiet tal-aġent jew b'reviżjoni tal-kontrolli tal-aġent fuq il-post. Fejn il-kontrolli interni ta' AML/CFT ta' aġent ivarjaw minn dawk ta' entità li toħrog il-flus, pereżempju għax l-aġent jirrappreżenta aktar minn awtur wieħed jew għax l-aġent innifsu

²⁹ L-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/2366.

hu entità obbligata skont il-leġiżlazzjoni ta' AML/CFT applikabbi, l-entità li toħroġ il-flus għandha tivvaluta u timmaniġġa r-riskju li dawk id-differenzi jistgħu jaffettwaw il-konformità ta' AML/CFT tagħha stess u tal-aġġent.

- Jagħtu taħriġ ta' AML/CFT lill-aġġenti biex jiżguraw li l-aġġenti jkollhom fehim adegwat tar-riskji ta' ML/TF rilevanti u tal-kwalità tal-kontrolli ta' AML/CFT li entità li toħroġ il-flus tistenna.

Kapitolu 5: Linji gwida settorjali għall-ġestjoni tal-ġid

143. Il-ġestjoni tal-ġid hi l-ġhoti ta' servizzi bankjarji u servizzi finanzjarji oħra jn lil individwi ta' valur nett għoli u l-familji jew in-negozji tagħhom. Hi magħrufa wkoll bħala ibbankjar privat. Il-klijenti ta' ditti tal-ġestjoni tal-ġid jistgħu jistennew persunal dedikat għall-ġestjoni tar-relazzjoni biex jipprovd servizzi mfassla apposta li jkopru, pereżempju, ibbankjar (eż. kontijiet kurrenti, ipoteki u munita barranija), immaniġġjar u pariri dwar l-investiment, servizzi fiduċjarji, kustodja sigura, assigurazzjoni, servizzi ta' *family office*, ippjanar tat-taxxa u tal-patrimonju u faċilitajiet assoċjati, inkluż appoġġ legali.
144. Hafna mill-karatteristiċi tipikament assoċjati mal-ġestjoni tal-ġid, bħal klijenti sinjuri u influenti; tranżazzjonijiet u portafolli ta' valur għoli ħafna; prodotti u servizzi kumplessi, inkluži prodotti ta' investiment imfassla apposta; u aspettattiva ta' kinfidenzjalità u diskrezzjoni jindikaw riskju ogħla għall-ħasil tal-flus relattiv ma' dawk tipikament preżenti f'operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur. Is-servizzi tad-ditti tal-ġestjoni tal-ġid jistgħu jkunu partikolarmen vulnerabbli għall-abbuż minn klijenti li jixtiequ jaħbu l-origini tal-fondi tagħhom jew, pereżempju, jevadu t-taxxa fil-ġurisdizzjoni lokali tagħhom.
145. Id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida. Il-linji gwidi settorjali fit-Titolu III, il-Kapitoli 2, 7 u 9 ukoll jistgħu jkunu rilevanti f'dan il-kuntest.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

146. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- klijenti jitkolli ammonti kbar ta' flus jew konservazzjonijiet fizċi oħra tal-valur bħal metalli prezju;
- tranżazzjonijiet b'valur għoli ħafna;
- arranġamenti finanzjarji li jinvolvu ġurisdizzjoni assoċjati ma'riskju ogħla ta' ML/TF (id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għall-pajjiżi li għandhom kultura ta' segretezza bankarja jew li ma jikkonformawx ma' standards internazzjonali ta' trasparenza fiskali);³⁰
- self (inkluži ipoteki) kopert kontra l-valur tal-assi f'ġurisdizzjoni assoċjati ma'riskju ogħla ta' trusts u veikoli ta' investiment privat, b'mod partikolari fejn l-identità tas-sid beneficiarju aħħari tista' ma tkunx čara;

³⁰ Ara wkoll it-Titolu II, il-paragrafu 26.

- negozju li jseħħi f'diversi pajiżi, b'mod partikolari fejn jinvolvi diversi fornitori ta' servizzi finanzjarji;
- arranġamenti transkonfinali fejn l-assi jiġu depożitati jew immaniġġjati f'istituzzjoni finanzjarja oħra, jew tal-istess grupp finanzjarju jew 'il barra mill-grupp, b'mod partikolari fejn l-istituzzjoni finanzjarja l-oħra tkun ibbażata f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet b'livelli ogħla ta' reati relatati, reġim ta' AML/CFT dghajnejew standards ta' trasparenza fiskali dgħajfa.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

147. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Klijenti b' introjtu u/jew ġid minn setturi ta' riskju għoli bħall-armi, l-industriji estrattivi, il-kostruzzjoni, il-logħob tal-azzard jew kuntratturi militari privati.
- Klijenti li dwarhom saru allegazzjonijiet kredibbli ta' għemil ħażin.
- Klijenti li jistennew livelli għolja mhux normali ta' kunkfidenzjalità jew diskrezzjoni.
- Klijenti li l-imġiba tal-infiq jew tranżazzjonali tagħhom tagħmilha diffiċli li jiġu stabbiliti mudelli ta' mgħiba "normali" jew mistennija.
- Klijenti sinjuri u influenti ħafna, inkluži klijenti bi profil pubbliku għoli, klijenti li mħumiex residenti u PEPs. Fejn klijent jew is-sid beneficiarju ta' klijent ikun PEP, id-ditti dejjem għandhom jaapplikaw EDD f'konformità mal-Artikoli 18 sa 22 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- Il-klijent jitlob li d-ditta tiffaċilita l-klijent li qed jingħata prodott jew servizz minn parti terza mingħajr raġuni ta' negozju jew ekonomika čara.

Fatturi ta' riskju tal-pajiż jew ġeografici³¹

148. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- In-negozju jsir f'pajiżi li għandhom kultura ta' segezzezza bankarja jew li ma jikkonformawx ma' standards internazzjonali ta' trasparenza fiskali.
- Il-klijent ikun jgħix fi, jew il-fondi tiegħu ikunu ġejjin minn attivitā f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

Miżuri

149. Il-membru tal-personal li jimmaniġġja r-relazzjoni ta' ditta tal-ġestjoni tal-ġid ma' klijent (il-maniger tar-relazzjoni) għandu jkollu rwol centrali fil-valutazzjoni tar-riskju. Il-kuntatt mill-qrib tal-maniger tar-relazzjoni mal-klijent ser jiffaċilita l-ġbir ta' informazzjoni li jippermetti l-

³¹ Ara wkoll it-Titolu II.

iffurmar ta' stampa aktar sħiħa tal-iskop u tan-natura tan-negozju tal-klijent (eż- fehim tas-sors tal-ġid tal-klijent, għaliex arranġamenti kumplessi jew mhux normali jistgħu madankollu jkunu ġenwini u leġittimi, jew għaliex tista' tkun xierqa aktar sigurtà). Madankollu, dan il-kuntatt mill-qrib jista' jwassal ukoll għal kunflitti ta' interess jekk il-maniġer tar-relazzjoni jsir qrib wisq tal-klijent, li jkun ta' ħsara għall-isforzi tad-ditta biex timmaniġġja r-riskju tal-kriminalità finanzjarja. Konsegwentement, sorveljanza indipendenti tal-valutazzjoni tar-riskju wkoll ser tkun xierqa, mogħtija minn, pereżempju, id-dipartiment tal-konformità u l-maniġment superjuri.

Diliġenza dovuta tal-klijenti msaħħha

150. Il-miżuri ta' EDD li ġejjin jistgħu jkunu xierqa f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli:

- Il-kisba u l-verifika ta' aktar informazzjoni dwar klijenti milli f'sitwazzjonijiet ta' riskju standard u r-reviżjoni u l-aġġornament ta' din l-informazzjoni kemm fuq baži regolari kif ukoll meta mitluba minn bidliet materjali għall-profil ta' klijent. Id-ditti għandhom iwettqu reviżjonijiet fuq baži sensittiva għar-riskju, fejn jirrevedu klijenti ta' riskju ogħla mill-inqas darba fis-sena iżda b'mod aktar frekwenti jekk jiddetta r-riskju. Dawn il-proċeduri jistgħu jinklu dawk li jirregistraw kwalunkwe żjara għall-bini tal-klijenti, sew jekk fid-dar sew jekk fin-negozju tagħhom, inkluż kwalunkwe bidla għall-profil tal-klijent jew informazzjoni oħra li jistgħu jafti jidher il-valutazzjoni tar-riskju li dawn iż-żjarat jitkolbu.
- L-istabbiliment tas-sors tal-ġid u tal-fondi; fejn ir-riskju jkun partikolarment għoli u/jew fejn id-ditta jkollha dubji dwar l-origini leġittima tal-fondi, il-verifika tas-sors tal-ġid u tal-fondi tista' tkun l-unika għoddha ta' mitigazzjoni tar-riskju adegwata. Is-sors tal-finanzjament jew tal-ġid jista' jiġi vverifikat, b'referenza għal, inter alia:
  - i. kopja oriġinali jew ċertifikata ta' pay slip riċenti;
  - ii. konferma bil-miktub tas-salarju annwali ffurmata minn impiegatur;
  - iii. kopja oriġinali jew ċertifikata tal-kuntratt tal-bejgħ ta', pereżempju, investimenti jew kumpanija;
  - iv. konferma bil-miktub tal-bejgħ iffurmata minn avukat jew konsulent legali;
  - v. kopja oriġinali jew ċertifikata ta' testament jew l-għoti ta' prova uffiċċjali ta' testament;
  - vi. konferma bil-miktub tal-wirt iffurmata minn avukat, konsulent legali, fiduċjarju jew eżekutur;
  - vii. tfidtxija fuq l-internet ta' reġistro tal-kumpanija biex jiġi kkonfermat il-bejgħ ta' kumpanija.

- L-istabbiliment tad-destinazzjoni tal-fondi.
- It-twettiq ta' livelli akbar ta' skrutinju u diliġenza dovuta fuq relazzjonijiet tan-negożju minn dak li jkun tipiku fil-forniment ta' servizzi finanzjarji ġeneralji, bħal f'operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur jew fl-immaniġġjar tal-investimenti.
- It-twettiq ta' revižjoni interna indiendenti u, fejn ikun xieraq, it-tfittxija ta' approvazzjoni tal-maniġment superjuri ta' klijenti ġodda u klijenti eżistenti fuq bażi sensitiva għar-riskju.
- Il-monitoraġġ ta' tranżazzjonijiet fuq bażi kontinwa, inkluż, fejn ikun meħtieġ, ir-revižjoni ta' kull tranżazzjoni kif isseħħi, biex tiġi identifikata attivitā mhux normali jew suspettuża. Dan jista' jinkludi miżuri biex jiġi determinat jekk kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin hjiex mhux konformi mal-profil tar-riskju tan-negożju:
  - i. trasferimenti (ta' flus, investimenti jew assi oħra);
  - ii. l-użu ta trasferimenti elettronici;
  - iii. bidliet sinifikanti fl-attività;
  - iv. tranżazzjonijiet li jinvolvu ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

Miżuri ta' monitoraġġ jistgħu jinkludu l-użu ta' limiti, u proċess xieraq ta' revižjoni li bih imġiba mhux normali tiġi riveduta fil-pront minn persunal tal-ġestjoni tar-relazzjoni jew (f'ċerti limiti) il-funzjonijiet tal-konformità jew il-maniġment superjuri.

- Il-monitoraġġ ta' rapporti pubblici jew sorsi oħra ta' intelliġenza biex tiġi identifikata informazzjoni li hi relatata ma' klijenti jew mal-assocjati magħrufin tagħhom, negozji li magħħom huma mqabbda, miri potenzjali tal-akkwist korporattiv jew beneficijari ta' partijiet terzi li għalihom il-klijent jagħmel pagamenti.
- L-iżgurar li flus jew konservazzjoni tal-valur fiżiċċi oħra (eż. ċekkijiet tal-vjaġġaturi) jiġu trattati biss ġewwa l-bank, u qatt minn maniġers tar-relazzjoni.
- L-iżgurar li d-ditta tkun issodisfata li l-użu ta' strutturi kumplessi tan-negożju ta' klijent bħal *trusts* u veikoli ta' investiment privat ikun għal skopijiet leġgħetti u ġenwini, u li l-identità tas-sid beneficijari aħħari tkun mifħuma.

Diliġenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

151. Diliġenza dovuta ssimplifikata mhijiex xierqa f'kuntest ta' ġestjoni tal-ġid.

Kapitolu 6: Linji gwida settorjali għal fornituri ta' finanzjament tal-kummerċ

152. Finanzjament tal-kummerċ tfisser il-ġestjoni ta' pagament biex jiġi ffaċilitat il-moviment tal-oġġetti (u l-forniment ta' servizzi) jew domestikament jew b'mod transkonfinali. Meta l-oġġetti jintbagħtu internazzjonally, l-importatur jaffaċċja r-riskju li l-oġġetti mhux ser jaslu, filwaqt li l-esportatur jista' jkun imħasseb li l-pagament mhux ser jasal. Għalhekk, biex jitnaqqsu dawn il-perikli, ħafna strumenti ta' finanzjament tal-kummerċ ipoġġu l-banek finnofs tat-tranżazzjoni.
153. Il-finanzjament tal-kummerċ jista' jieħu ħafna forom differenti. Dawn jinkludu:
- Tranżazzjonijiet ta' "kont miftuħ": dawn huma tranżazzjonijiet fejn l-akkwirrent jagħmel pagament ladarba jkun irċieva l-oġġetti. Dawn huma l-aktar mezz komuni ta' finanzjament tal-kummerċ, iżda n-natura sottostanti relatata man-negozju tat-tranżazzjoni spiss mhux ser tkun magħrufa lill-banek li jeżegwixxu t-trasferiment tal-fondi. Il-banek għandhom jirreferu għall-gwida fit-Titolu II biex jimmaniġġjaw ir-riskju assocjat ma' tali tranżazzjonijiet.
  - Ittri ta' kreditu (LCs) dokumentarji: LC hija strument finanzjarju maħruġ minn bank li jiggħarantixxi pagament għal beneficijä msemmi (tipikament esportatur) mal-preżentazzjoni ta' certi dokumenti "ta' konformità" specifikati fit-termini ta' kreditu (eż- evidenza li l-oġġetti ntbagħtu).
  - Kontijiet għall-ġbir (BCs) dokumentarji: BC jirreferi għal proċess li bih pagament, jew abbozz aċċettat, jingħabar minn bank "li qed jiġbor" minn importatur ta' oġġetti għal ħlas bil-quddiem lill-esportatur. Min-naħha tiegħu l-bank li qed jiġbor jagħti d-dokumentazzjoni rilevanti tal-kummerċ (li ser tkun giet riċevuta mill-esportatur, normalment permezz tal-bank tiegħu) lill-importatur.
154. Prodotti oħra ta' finanzjament tal-kummerċ bħall-forfaiting jew il-finanzjament strutturat, jew attivitā usa' bħall-finanzjament ta' proġetti, ma jaqgħux taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-linji gwida settorjali. Il-banek li joffru dawn il-prodotti għandhom jirreferu għall-gwida ġenerali fit-Titolu II.
155. Prodotti ta' finanzjament tal-kummerċ jista' jsir abbuż minnhom għal skopijiet ta' hasil tal-flus jew ta' finanzjament tat-terroriżmu. Pereżempju, l-akkwirrent u l-bejjiegħ jistgħu jiftieħmu biex jirrappreżżaw ħażin il-prezz, it-tip, il-kwalită jew il-kwantită ta' oġġetti sabiex jittraferixxu l-fondi jew il-valur bejn il-pajjiżi.
156. Il-Kamra Internazzjonal tal-Kummerċ (KIK) żviluppat standards li jirregolaw l-użu ta' LCs u BCs, iżda dawn ma jkoprux kwistjonijiet relatati mal-kriminalită finanzjarja.³² Il-banek

³² Drawwiet u Prattika Uniformi għal Krediti Dokumentarji (UCP 600) għal LCs u Regoli Uniformi għal Kollezzjonijiet (URC 522) għal BCs (*Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (UCP 600) for LCs and Uniform Rules for Collections (URC 522) for BCs*).

għandhom jinnutaw li dawn l-standards m'għandhomx saħħa legali u l-użu tagħhom ma jfissirx li l-banek m'għandhomx għalfejn jikkonformaw mal-obbligli ta' AML/CFT legali u regolatorji tagħhom.

157. Id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida. Il-linji gwidi settorjali fit-Titolu III, il-Kapitolo 1 ukoll jistgħu jkunu rilevanti f'dan il-kuntest.

Fatturi ta' riskju

158. Il-parti tal-bank għal tranżazzjonijiet ta' finanzjament tal-kummerċ spiss ikollhom aċċess biss għal informazzjoni parżjali dwar it-tranżazzjoni u l-partijiet għaliha. Id-dokumentazzjoni tal-kummerċ tista' tkun diversa u l-banek jistgħu ma jkollhomx l-għarbiex espert tat-tipi differenti ta' dokumentazzjoni tal-kummerċ li jirċievu. Din tista' tagħmel l-identifikazzjoni u l-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF sfida.
159. Madankollu, il-banek għandhom jużaw is-sens komun u l-ġudizzju professjonal biex jivvalutaw il-punt sa fejn l-informazzjoni u d-dokumentazzjoni li għandhom jistgħu jagħtu lok għal thassib jew suspect ta' ML/TF.
160. Sa fejn ikun possibbli, il-banek għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju li ġejjin:

Fatturi ta' riskju ta' tranżazzjonijiet

161. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- It-tranżazzjoni tkun kbira u mhux normali meta jitqies dak li hu magħruf dwar l-attività kummerċjali preċedenti tal-klient.
- It-tranżazzjoni tkun strutturata, frammentata jew kumplessa ħafna, li tinvolvi diversi partijiet, mingħajr ġustifikazzjoni leġittima apparenti.
- Jintużaw kopji ta' dokumenti f'sitwazzjoni fejn id-dokumentazzjoni originali tkun mistennija, mingħajr spjegazzjoni raġonevoli.
- Ikun hemm diskrepanzi sinifikanti fid-dokumentazzjoni, pereżempju bejn id-deskrizzjoni tal-oġġetti f'dokumenti ewlenin (jiġifieri fatturi u dokumenti ta' trasport) u l-oġġetti li fil-fatt intbagħtu, sa fejn dan ikun magħruf.
- It-tip, il-kwantità u l-valur tal-oġġetti ma jkunux konsistenti mal-għarbiex tal-bank tan-negożju tal-akkwirent.
- L-oġġetti nnegozjati jkunu ta' riskju ogħla għal skopijiet ta' hasil tal-flus, pereżempju ġerti komoditajiet li l-prezzijiet tagħhom jistgħu jvarjaw b'mod sinifikanti, li jista' jagħmel l-identifikazzjoni ta' prezziżiet fittizji diffiċċi.
- L-oġġetti nnegozjati jkunu jeħtieġ li licenzji tal-esportazzjoni.
- Id-dokumentazzjoni tal-kummerċ ma tkunx tikkonforma mal-ligjiet jew mal-istandard applikabbi.

- L-ipprezzar unitarju ma jkunx jidher normali, abbaži ta' dak li l-bank jaf dwar l-oġġetti u n-negożju.
- B'xi mod ieħor it-tranżazzjoni ma tkunx normali, pereżempju LCs jiġu emendati frekwentement mingħajr raġuni čara jew l-oġġetti jintbagħtu permezz ta' ġurisdizzjoni oħra għal ebda raġuni kummerċjali apparenti.

162. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Aġġenti indipendenti ta' spezzjoni jkunu vverifikaw il-kwalità u l-kwantità tal-oġġetti.
- It-tranżazzjonijiet ikunu jinvolvu kontropartijiet stabbiliti li jkollhom rekord ippruvat ta' tranżazzjonijiet ma' xulxin u preċedentement tkun twettqet diliġenza dovuta.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

163. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- It-tranżazzjoni u/jew il-partijiet involuti ma jkunux konformi ma' dak li jaf il-bank dwar l-attività preċedenti jew il-linja operatorja tal-klijent (eż. l-oġġetti li jkunu qed jintbagħtu, jew il-volumi ta' trasbord, ma jkunux konsistenti ma' dak li jkun magħruf dwar in-negożju tal-importatur jew tal-esportatur).
- Ikun hemm indikazzjonijiet li l-akkwirent jew il-bejjiegħ ikunu qed jiftieħmu, pereżempju:
  - i. l-akkwirent u l-bejjiegħ ikunu kkontrollati mill-istess persuna;
  - ii. negożji li jkunu qed jinnegozjaw ikollhom l-istess indirizz, jagħtu biss l-indirizz ta' aġġent ir-registrat, jew ikollhom inkonsistenzi oħra fl-indirizz;
  - iii. l-akkwirent ikun lest jew ħerqan li jaċċetta jew jirrifjuta diskrepanzi fid-dokumentazzjoni.
- Il-klijent ma jkunx jista' jew iżomm lura milli jipprovd dokumentazzjoni rilevanti biex jappoġġja t-tranżazzjoni.
- L-akkwirent juža aġġenti jew partijiet terzi.

164. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-klijent ikun klijent eżistenti li n-negożju tiegħu jkun magħruf sew mal-bank u t-tranżazzjoni tkun konformi ma' dak in-negożju.
- Il-klijent ikun elenkat fuq borża b'rekwiżiti ta' divulgazzjoni simili għal dawk tal-UE.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

165. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Pajjiż assoċjat mat-tranżazzjoni (inkluż dak minn fejn l-oġġetti originaw, għal liem pajjiż huma destinati, jew minn liema għaddew, jew dak fejn kwalunkwe parti tat-tranżazzjoni

tkun ibbażata fih) ikollu fis-seħħi kontrolli tal-kambju tal-munita. Dan iżid ir-riskju li l-iskop vera tat-tranżazzjoni hu li tesporta l-munita bi ksur tal-liġi lokali.

- Pajjiż assoċjat mat-tranżazzjoni jkollu livelli ogħla ta' reati relatati (eż. dawk relatati mal-kummerċ tan-narkotiċi, mal-kuntrabandu jew mal-falsifikazzjoni) jew żoni ta' kummerċ ġieles.

166. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-kummerċ isir fi ħdan I-UE/iż-ŻEE.
- Il-pajjiżi assoċjati mat-tranżazzjoni jkollhom reġim ta' AML/CFT mhux inqas robust minn dak meħtieg skont id-Direttiva (UE) 2015/849 u jkunu assoċjati ma' livelli baxxi ta' reati relatati.

Miżuri

167. Il-banek għandhom iwettqu CDD fuq il-parti li tagħti l-istruzzjonijiet. Fil-prattika, il-parti l-kbira tal-banek ser jaċċettaw biss struzzjonijiet minn klijenti eżistenti u r-relazzjoni tan-negozju usa' li l-bank ikollu mal-klijent tista' tgħin l-isforzi ta' diliġenza dovuta tiegħu.

168. Fejn bank jipprovdi servizzi ta' finanzjament tal-kummerċ lil klijent, bħala parti mill-proċess ta' CDD tiegħu, hu għandu jieħu passi biex jifhem in-negozju tal-klijent tiegħu. Eżempji tat-tip ta' informazzjoni li l-bank jista' jikseb tinkludi pajjiżi li magħhom il-klijent jagħmel kummerċ, liem rotot tal-kummerċ jintużaw, liem oġġetti jiġu nnegożjati, ma' min jinnejgo l-klijent (akkwarenti, forniture, eċċ.), jekk il-klijent jużax aġenti jew partijiet terzi, u, jekk iva, fejn dawn huma bbażati. Dan għandu jgħin lill-banek jifhem min hu l-klijent u jgħinu l-identifikazzjoni ta' tranżazzjonijiet mhux normali jew suspettużi.

169. Fejn bank ikun korrispondent, għandu japplika miżuri ta' CDD lir-risponent. Banek korrispondenti għandhom isegwu l-linji gwida dwar ibbankjar korrispondenti fit-Titolu III, il-Kapitolu 1.

Diliġenza dovuta tal-klijenti msaħħha

170. F'sitwazzjonijiet ta' riskju ogħla, il-banek għandhom japplikaw EDD. Bħala parti minn dan, il-banek għandhom jikkunsidraw jekk it-twettiq ta' kontrolli ta' diliġenza dovuta aktar bir-reqqa fuq it-tranżazzjoni nfiska u fuq partijiet oħra tat-tranżazzjoni (inkluż fuq dawk li mhumiex klijenti) ikunx xieraq.

171. Kontrolli fuq partijiet oħra tat-tranżazzjoni jistgħu jinkludu:

- It-teħid ta' passi biex tinfiehem aħjar is-sjeda jew l-isfond tal-partijiet l-oħra tat-tranżazzjoni, b'mod partikolari fejn ikunu bbażati f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF jew fejn jittrattaw oġġetti ta' riskju għoli. Dan jista' jinkludi kontrolli tar-registri tal-kumpanija u sorsi ta' intelliġenza ta' parti terza, u tfittxijiet fuq l-internet b'sors miftuħ.

- Il-kisba ta' aktar informazzjoni dwar is-sitwazzjoni finanzjarja tal-partijiet involuti.

172. Kontrolli fuq it-tranżazzjonijiet jistgħu jinkludu:

- I-użu ta' sorsi ta' data ta' parti terza jew b'sors miftuħ, pereżempju l-Bureau Marittimu Internazzjonali (għal avviżi ta' twissija, polzi ta' kargu, kontrolli tat-trasbors u tal-prezzijiet) jew servizz ta' intraċċar tal-kontejner mingħajr ħlas tal-linji tat-trasbors biex tiġi vverifikata l-informazzjoni provduta u biex jiġi čċekkja li l-iskop tat-tranżazzjoni jkun leġittimu;
- I-użu ta' ġudizzju professjonal biex jiġu kkunsidrat jekk il-prezz tal-oġġetti jagħmilx sens kummerċjalment, b'mod partikolari fir-rigward ta' komoditajiet innegożjati li għalihom tista' tinkiseb informazzjoni affidabbli u aġġornata tal-prezzijiet.
- I-iċċekkjar li l-piżiżiet u l-volumi tal-oġġetti li qed jintbagħtu jkunu konsistenti mal-metodu tal-konsenza.

173. Peress li LCs u BCs fil-parti l-kbira huma bbażati fuq karti u jiġu akkumpanjati minn dokumenti relatati mal-kummerċ (eż. fatturi, polzi ta' kargu u manifesti), il-monitoraġġ awtomatizzat tat-tranżazzjonijiet jista' ma jkunx fattibbli. Il-bank li jkun qed jipproċessa għandu jivaluta dawn id-dokumenti għal konsistenza mat-termini tat-tranżazzjoni kummerċjali u għandu jeħtieg lill-personal juža għarfien espert u ġudizzju professjonal biex jikkunsidra jekk xi karatteristiċi mhux normali jiġgustifikawx l-applikazzjoni ta' mżuri ta' EDD jew jaġħtux lok għal suspect ta' ML/TF.³³

Diliġenzo dovuta tal-klijenti ssimplifikata

174. Il-kontrolli li l-banek iwettqu regolament biex jidentifikaw frodi u jiġguraw li t-tranżazzjoni tikkonforma mal-istands stabbiliti mill-Kamra Internazzjonali tal-Kummerċ ifissru li, fil-prattika, huma mhux ser jaapplikaw mżuri ta' SDD anke f'sitwazzjonijiet ta' riskju aktar baxx.

---

³³ Il-banek regolarmen jiċċekkjaw id-dokumenti biex jidentifikaw tentativi ta' ffroddar fuq il-bank jew fuq il-klijent tiegħu. Dawn huma parti centrali mis-servizz li jingħata minn bank li joffri finanzjamento tal-kummerċ. Jista' jkun possibbli li l-banek jibnu fuq dawn il-kontrolli eżistenti biex jissodisfaw l-obbligli ta' AML/CFT tagħhom.

Kapitolu 7: Linji gwida settorjali għal impriżi tal-assigurazzjoni tal-ħajja

175. Prodotti ta' assigurazzjoni tal-ħajja huma mfassla biex finanzjarjament jipproteġu d-detentur tal-polza kontra r-riskju ta' avveniment futur incert, bħal mewt, mard jew għajxien aktar fit-tul mit-tfaddil fl-irtirar (riskju ta' longevità). Il-protezzjoni tinkiseb minn assiguratur li jiġbor ir-riskji finanzjarji li ħafna detenturi differenti ta' polza jaffaċċjaw. Prodotti ta' assigurazzjoni tal-ħajja jistgħu jinxraw ukoll bħala prodotti ta' investiment jew għal skopijiet ta' pensjoni.
176. Prodotti ta' assigurazzjoni tal-ħajja jingħataw permezz ta' mezzi ta' distribuzzjoni differenti lil klijenti li jistgħu jkunu persuni fizċi jew legali jew arranġamenti legali. Il-benefiċjarju tal-kuntratt jista' jkun id-detentur tal-polza jew parti terza nominata jew magħżula; il-benefiċjarju jista' wkoll jinbidel matul it-terminu u l-benefiċjarju originali jista' ma jibbenefika qatt.
177. Il-parti l-kbira tal-prodotti ta' assigurazzjoni tal-ħajja huma mfassla għal żmien twil u xi wħud ser iħallsu biss f'avveniment verifikabbli, bħall-mewt jew l-irtirar. Dan ifisser li ħafna prodotti ta' assigurazzjoni tal-ħajja mhumiex flessibbli biżżejjed biex ikunu l-ewwel veikolu ta' għażla għal ġħassiela tal-flus. Madankollu, bħal fil-każ ta' prodotti oħra ta' servizzi finanzjarji, hemm riskju li l-fondi li ntużaw biex tinxtara assigurazzjoni tal-ħajja jistgħu jkunu r-rikavati tal-kriminalità.
178. Id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida. Il-linji gwidi settorjali fit-Titolu III, il-Kapitoli 5 u 9 ukoll jistgħu jkunu rilevanti f'dan il-kuntest. Fejn jintużaw l-intermedjarji, ser ikunu rilevanti l-fatturi ta' riskju tal-meżzi ta' kunsinna stabbiliti fit-Titolu II, il-paragrafi 32-33.
179. L-intermedjarji wkoll jistgħu jsibu dawn il-linji gwida utli.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

180. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Flessibbiltà tal-pagamenti, pereżempju l-prodott ikun jippermetti:
  - i. pagamenti minn partijiet terzi mhux identifikati;
  - ii. pagamenti ta' primjum ta' valur għoli jew ta' valur bla limitu, pagamenti eċċessivi jew volumi kbar ta' pagamenti ta' primjum ta' valur inqas;
  - iii. pagamenti fi flus.
- Aċċess faċċi għall-fondi akkumulati, pereżempju l-prodott ikun jippermetti rtirar parzjali jew ċediment kmieni fi kwalunkwe ħin, b'miżati jew bi spejjeż limitati.

- Negozjabbiltà, pereżempju l-prodott ikun jista':
  - i. jiġi nnegozjat fuq suq sekondarju;
  - ii. jintuża bħala kollateral għal self.
- Anonimità, pereżempju l-prodott ikun jiffacilita jew jippermetti l-anonimità tal-klijent.

181. Fatturi li jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju jinkludu: Il-prodott:

- iħallas biss kontra avveniment definit minn qabel, pereżempju l-mewt, jew f'data speċifika, bħal fil-każ ta' polzi tal-assigurazzjoni tal-ħajja ta' kreditu li jkopru self tal-konsumatur u ipotekarju u jħallas biss fil-mewt tal-persuna assigurata;
- ma jkollux valur ta' ċediment;
- ma jkollux element ta' investiment;
- ma jkollu l-ebda faċilità ta' pagament ta' parti terza;
- ikun jeħtieġ li l-investiment totali jitnaqqas għal valur baxx;
- ikun polza tal-assigurazzjoni tal-ħajja fejn il-primjum ikun baxx;
- ikun jippermetti biss pagamenti ta' primjum regolari ta' valur żgħir, pereżempju l-ebda pagament eċċessiv;
- ikun aċċessibbli biss permezz ta' impjegaturi, pereżempju pensjoni, skema ta' investiment għall-pensjoni jew skema simili li tipprovdi beneficiċċi tal-irtirar lill-impjegati, fejn il-kontribuzzjonijiet isiru permezz ta' tnaqqis mill-pagi u r-regoli tal-iskema ma jkunux jippermettu l-assenzjazzjoni tal-interess ta' membru taħbi l-isema;
- ma jkunx jista' jinfeda fi żmien qasir jew medju, bħal fil-każ ta' skemi tal-pensjoni mingħajr għażla ta' ċediment kmieni;
- ma jkunx jista' jintuża bħala kollateral;
- ma jkunx jippermetti pagamenti fi flus;
- ikollu kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfati biex wieħed jibbenefika mill-ħelsien mit-taxxa.

Fatturi ta' riskju tal-klijent u tal-benefiċjarju

182. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- In-natura tal-klijent, pereżempju:
  - i. persuni legali li l-istruttura tagħhom tagħmilha diffiċli li jiġi identifikat is-sid benefiċjarju;
  - ii. il-klijent jew is-sid benefiċjarju tal-klijent ikun PEP;

- iii. il-benefiċjarju tal-polza jew is-sid benefiċjarju ta' dan il-benefiċjarju jkun PEP;
  - iv. l-età tal-klijent ma tkunx normali għat-tip ta' prodott imfittex (eż. il-klijent ikun żgħir ħafna jew anzjan ħafna);
  - v. il-kuntratt ma jkunx jaqbel mas-sitwazzjoni tal-ġid tal-klijent;
  - vi. il-professjoni jew l-attivitajiet tal-klijent jitqiesu bħala partikolarment probabbli li jkunu relatati mal-ħasil tal-flus, pereżempju minħabba li jkunu magħrufa li huma intensivi ħafna fl-użu tal-flus jew esposti għal riskju għoli ta' korruzzjoni;
  - vii. il-kuntratt ikun abbonat minn “gwardjan”, bħal kumpanija fiduċjarja, li jaġixxi f'isem il-klijent
  - viii. id-detentur tal-politika u/jew il-benefiċjarju tal-kuntratt ikunu kumpaniji b'azzjonisti mandatorji u/jew b'ishma f'isem ħaddieħor.
- L-imġiba tal-klijent:
- i. Fir-rigward tal-kuntratt, pereżempju:
    - a. il-klijent frekwentement jittrasferixxi l-kuntratt lil assiguratur ieħor;
    - b. ċedimenti frekwenti u mhux spjegati, speċjalment meta r-rifużjoni ssir għal kontijiet differenti tal-bank;
    - c. il-klijent jagħmel użu frekwenti jew mhux mistenni ta' dispożizzjonijiet ta' “ħarsien b'xejn” (“free look”)/perjodi ta’ “rtirar”, b'mod partikolari fejn ir-rifużjoni ssir għal parti terza li apparentament ma tkunx relatata;³⁴
    - d. il-klijent iġarrab spiża għolja billi jfittex terminazzjoni bikrija ta' prodott;
    - e. il-klijent jittrasferixxi l-kuntratt għal parti terza li apparentament ma tkunx relatata;
    - f. it-talba tal-klijent biex jibdel jew iżid is-somma assigurata u/jew il-pagament ta' primjum ma tkunx normali jew tkun eċċessiva.
  - ii. Fir-rigward tal-benefiċjarju, pereżempju:
    - a. l-assiguratur jiġi mgħarraf dwar bidla fil-benefiċjarju biss meta tkun saret it-talba;

³⁴ Dispożizzjoni ta' “ħarsien b'xejn” hi dispożizzjoni kuntrattwali, spiss obbligatorja taħt il-liġi lokali, li tippermetti lil sid ta' polza jew lil benefiċjarju tar-renta ta' assigurazzjoni tal-ħajja jew kuntratt ta' vitalizju biex jeżamina kuntratt għal certu numru ta' ġranet u jirritornah għal rifużjoni sħiha.

- b. il-klijent jibdel il-klawżola beneficijarja u jinnomina parti terza apparentament mhux relatata;
- c. l-assiguratur, il-klijent, is-sid beneficijarju, il-beneficijärju jew is-sid beneficijarju tal-beneficijärju jkunu f'gurisidizzjonijiet differenti.
- iii. Fir-rigward ta' pagamenti, pereżempju:
- il-klijent juža metodi ta' pagament mhux normali, bħal flus jew strumenti monetarji strutturati jew forom oħra ta' veikoli ta' pagament li jrawmu l-anonimità;
  - pagamenti minn kontijet tal-bank differenti mingħajr spjegazzjoni;
  - pagamenti minn banek li ma jkunux stabbiliti fil-pajjiż ta' residenza tal-klijent;
  - il-klijent jagħmel pagamenti eċċessivi frekwenti jew ta' valur għoli fejn dan ma jkunx mistenni;
  - pagamenti rċevuti minn partijiet terzi mhux relatati;
  - kontribuzzjoni catch-up għal pjan ta' rtirar qrib id-data tal-irtirar.

183. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

Fil-każ ta' assigurazzjoni tal-ħajja fil-proprietà ta' kumpanija, il-klijent ikun:

- istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja li tkun soġġetta għal rekwiżiti li jiġieldu kontra l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terrorizmu u sorveljata għall-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti b'mod li jkun konsistenti mad-Direttiva (UE) 2015/849;
- kumpanija pubblika elenkata fuq borża u soġġetta għal rekwiżiti ta' divulgazzjoni regolatorji (jew b'regoli tal-borża jew permezz tal-liġi jew mezzi infurzabbi) li jimponu rekwiżiti biex tigi żgurata trasparenza adegwata tas-sjieda beneficijarja, jew sussidjarja fi proprjetà maġgoritarja ta' tali kumpanija;
- amministrazzjoni pubblika jew intraprija pubblika minn ġurisdizzjoni taż-ŻEE.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

184. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- bejgħ li ma jsirx wiċċi imb wiċċi, bħal bejgħ online, postali jew bit-telefon, mingħajr salvagħwardji adegwati, bħal firem elettronici jew dokumenti ta' identifikazzjoni elettronika li jikkonformaw mar-Regolament (UE) Nru 910/2014;
- katini twal ta' intermedjarji;
- intermedjarju jintuża f'ċirkostanzi mhux normali (eż. distanza ġeografika mhux spejgata).

185. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Intermedjarji jkunu magħrufa sew mill-assiguratur, li jkun sodisfatt li l-intermedjarju japplika miżuri ta' CDD proporzjonati għar-riskju assoċjat mar-relazzjoni u f'konformità ma' dawk meħtieġa skont id-Direttiva (UE) 2015/849.
- Il-prodott ikun disponibbli biss għal impiegati ta' ġerti kumpaniji li jkollhom kuntratt mal-assiguratur biex jipprovdu assigurazzjoni tal-ħajja għall-impiegati tagħhom, pereżempju bħala parti minn pakkett ta' benefiċċi.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

186. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- L-assiguratur, il-klijent, is-sid beneficijarju, il-beneficijarju jew is-sid beneficijarju tal-beneficijarju jkunu bbażati fi, jew assoċjati ma', ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.
- Il-primjums jitħallsu permezz ta' kontijiet miżmuma ma' istituzzjonijiet finanzjarji stabbiliti f'ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.
- L-intermedjarju jkun ibbażat fi, jew assoċjat ma', ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.

187. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-pajjiżi jiġu identifikati minn sorsi kredibbli, bħal valutazzjonijiet reċiproki jew rapporti ta' valutazzjoni dettaljati, bħala li jkollhom sistemi effettivi ta' AML/CFT.
- Il-pajjiżi jiġu identifikati minn sorsi kredibbli bħala li jkollhom livell baxx ta' korruzzjoni u attivitā kriminali oħra.

Miżuri

188. L-Artikolu 13(5) tad-Direttiva (UE) 2015/849 jistipula li, għal negozji tal-assigurazzjoni tal-ħajja, id-ditti għandhom japplikaw miżuri ta' CDD mhux biss lill-klijent u lis-sid beneficijarju iżda anke lill-beneficijarji malli jiġu identifikati jew magħżula. Dan ifisser li d-ditti għandhom:

- jiksbu l-isem tal-beneficijaru fejn jew persuna fiżika jew legali jew arranġament jiġi identifikat bħala l-beneficijaru; jew
- jiksbu biżżejjed informazzjoni biex ikunu issodisfati li l-identitajiet tal-beneficijarji jistgħu jiġu stabbiliti fil-mument tal-ħlas fejn il-beneficijarji jkunu klassi ta' persuni jew magħżula minn ġerti karakteristiċi. Pereżempju, fejn il-beneficijaru jkun “in-neputijiet futuri tiegħi”, l-assiguratur ikun jista’ jikseb informazzjoni dwar it-tfal tad-detentur tal-polza.

189. Id-ditti għandhom jivverifikaw l-identitajiet tal-beneficijarji mhux aktar tard mill-mument tal-ħlas.

190. Fejn id-ditta tkun taf li l-assigurazzjoni tal-ħajja tkun ġiet assenjata lil parti terza li ser tirċievi l-valur tal-polza, huma għandhom jidendifikaw is-sid beneficiarju fil-ħin tal-assenjament.

Diliġenza dovuta tal-klijenti msaħħha

191. Il-miżuri ta' EDD li ġejjin jistgħu jkunu xierqa f'sitwazzjoni ta' riskju għoli:

- Fejn il-klijent jagħmel użu mill-perjodu ta' “ħarsien b'xejn”/”rtirar”, il-primjum għandu jitħallas lura lill-kont tal-klijent li minnu kienu thallsu l-fondi. Id-ditti għandhom jiżguraw li jkunu vverifikaw l-identità tal-klijent f'konformità mal-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849 qabel jagħmlu rifużjoni, b'mod partikolari fejn il-primjum ikun kbir jew iċ-ċirkostanzi b'xi mod ma jidhru normali. Id-ditti għandhom jikkunsidraw ukoll jekk il-kanċellazzjoni tagħtix lok għal suspect dwar it-tranżazzjoni u jekk is-sottomissjoni ta' rapport dwar attivită suspectuża tkunx xierqa.
- Jistgħu jittieħdu passi addizzjonali biex jissaħħa l-għarfien tad-ditta dwar il-klijent, is-sid beneficiarju, il-beneficiarju jew is-sid beneficiarju tal-beneficiarju, il-kontribwenti u l-beneficiarji ta' partijiet terzi. Eżempji jinkludu:
  - i. ma južawx id-deroga fl-Artikolu 14(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849, li tipprovdi għal eżenzjoni minn CDD inizjali;
  - ii. jivverifikaw l-identità ta' partijiet rilevanti oħra, inkluż kontribwenti u beneficiarji ta' partijiet terzi, qabel il-bidu tar-relazzjoni tan-negożju;
  - iii. jiksbu informazzjoni addizzjonali biex jistabbilixxu n-natura maħsuba tar-relazzjoni tan-negożju;
  - iv. jiksbu informazzjoni addizzjonali dwar il-klijent u jaġġornaw b'mod aktar regolari d-data tal-identifikazzjoni tal-klijent u tas-sid beneficiarju;
  - v. jekk il-kontribwent ikun differenti mill-klijent, jistabbilixxu r-raġuni għaliex;
  - vi. jivverifikaw l-identitajiet abbaži ta' iktar minn sors affidabbli u indipendentni wieħed;
  - vii. jistabbilixxu s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi tal-klijent, pereżempju d-dettalji tal-impieg u tas-salarju, wirt jew arranġamenti tad-divorzju;
  - viii. fejn ikun possibbli, jidendifikaw il-beneficiarju fil-bidu tar-relazzjoni tan-negożju, minnflok ma jistennew sakemm jiġu identifikati jew magħżula, filwaqt li jżommu f'moħħhom li l-beneficiarju jista' jinbidel matul il-polza;
  - ix. jidendifikaw u jivverifikaw l-identità tas-sid beneficiarju tal-beneficiarju;

- x. f'konformità mal-Artikoli 20 u 21 tad-Direttiva (UE) 2015/849, jieħdu miżuri biex jiddeterminaw jekk il-klijent huwiex PEP u jieħdu miżuri raġonevoli biex jiddeterminaw jekk il-benefiċjarju jew is-sid benefiċjarju tal-benefiċjarju jkunx PEP fil-mument tal-assenzjazzjoni, kompletament jew parzjalment, tal-polza jew, mhux aktar tard mill-mument tal-ħlas;
- xi. jeħtieġ li l-ewwel pagament isir permezz ta' kont f'isem il-klijent ma' bank soġgett għal standards ta' CDD li mħumiex inqas robusti minn dawk meħtieġa taħt id-Direttiva (UE) 2015/849.
192. I-Artikolu 20 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jeħtieġ li, fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' PEP ikun għoli, id-ditti m'għandhomx jaapplikaw biss miżuri ta' CDD f'konformità mal-Artikolu 13 tad-Direttiva iżda anke jinfurmaw lill-maniġment superjuri qabel il-ħlas tal-polza biex il-maniġment superjuri jkun jista' jifforma opinjoni informata dwar ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mas-sitwazzjoni u jiddeċiedi dwar l-aktar miżuri xierqa biex jimmitiga dak ir-riskju; barra minn hekk, id-ditti għandhom iwettqu EDD fuq ir-relazzjoni tan-negozju sħiha.
193. Jista' jkun meħtieġ monitoraġġ aktar frekwenti u aktar fil-fond tat-tranżazzjonijiet (inkluż, fejn ikun meħtieġ, l-istabbiliment tas-sors tal-fondi).

Diliġenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

194. Il-miżuri li ġejjin jistgħu jissodisfaw xi wħud mir-rekwiżiti ta' CDD f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx (sa fejn permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali):
- Id-ditti jistgħu jkunu kapaċi jassumu li l-verifika tal-identità tal-klijent tigħi ssodisfata abbaži ta' pagament li jitfassal fuq kont li d-ditta tkun sodisfatta jkun fl-isem uniku jew konġunt tal-klijent ma' istituzzjoni ta' kreditu rregolata miż-ŻEE.
  - Id-ditti jistgħu jkunu kapaċi jassumu li l-verifika tal-identità tal-benefiċjarju tal-kuntratt tigħi ssodisfata abbaži ta' pagament li jsir f'kont f'isem il-benefiċjarju f'istituzzjoni ta' kreditu rregolata miż-ŻEE.

Kapitolu 8: Linji gwida settorjali għal ditti ta' investiment

195. L-immaniġġjar tal-investiment hu l-ġestjoni tal-assi ta' investitur biex jikseb għanijiet spċifici ta' investiment. Dan jinkludi kemm l-immaniġġjar diskrezzjonal tal-investiment, fejn il-maniġers tal-investiment jieħdu deċiżjonijiet ta' investiment f'isem il-klijenti tagħhom, kif ukoll immaniġġjar konsultattiv tal-investiment, fejn il-maniġers tal-investiment jagħtu pariri lill-klijenti tagħhom dwar liem investimenti jagħmlu iżda ma jwettqux tranżazzjonijiet f'isem il-klijenti tagħhom.
196. Il-maniġers tal-investiment normalment ikollhom numru limitat ta' klijenti privati jew istituzzjonali li ħafna minnhom ikunu sinjuri, pereżempju individwi ta' valur nett għoli, *trusts*, kumpaniji, aġenziji tal-gvern u veikoli oħra ta' investiment. Il-fondi tal-klijent spiss jiġu trtratti minn depozitarju lokali, aktar milli l-maniġer tal-investiment. Għalhekk, ir-riskju ta' ML/TF assoċċiat mal-immaniġġjar tal-investiment jiġi primarjament xprunat mir-riskju assoċċiat mat-tip ta' klijenti li jservu l-maniġers ta' investiment.
197. Id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida. Il-linji gwidi settorjali fit-Titolu III, il-Kapitolu 5 ukoll jistgħu jkunu rilevanti f'dan il-kuntest.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi jew tranżazzjonijiet

198. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- it-tranżazzjonijiet ikunu kbar mhux tas-soltu;
- pagamenti ta' partijiet terzi jkunu possibbli;
- il-prodott jew is-servizz jintuża għal abbonamenti li malajr jiġu segwiti b'possibbiltajiet ta' fidi, b'intervent limitat mill-maniġer tal-investiment.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

199. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- L-imġiba tal-klijent, pereżempju:
  - i. ir-raġuni għall-investiment ma jkollhiex skop ekonomiku ovvu;
  - ii. il-klijent jistaqsi biex jerġa' jixtri jew jifdi investiment fuq terminu twil fi żmien perjodu qasir wara l-investiment inizjali jew qabel id-data tal-ħlas mingħajr raġuni čara, b'mod partikolari fejn dan jirriżulta f'telf finanzjarju jew fi ħlas ta' spejjeż għoljin tat-tranżazzjoni;

- iii. il-klijent jitlob ix-xiri u l-bejgħ ripetut ta' ishma fi żmien perjodu qasir mingħajr strateġija jew raġuni ekonomika ovvja;
  - iv. nuqqas ta' rieda li jipprovd iinformazzjoni ta' CDD dwar il-klijent u s-sid beneficijarju;
  - v. bidliet frekwenti għall-informazzjoni ta' CDD jew għad-dettalji tal-pagament;
  - vi. il-klijent jittrasferixxi fondi li jaqbżu dawk meħtieġa għall-investiment u jistaqsi biex ammonti eċċessivi jiġi rimborżati;
  - vii. iċ-ċirkostanzi li fihom il-klijent jagħmel użu mill-perjodu ta' "rtirar" jagħtu lok għal suspect;
  - viii. juža diversi kontijiet mingħajr notifika preċedenti, speċjalment meta dawn il-kontijiet jinżammu f'diversi ġurisdizzjonijiet jew f'ġurisdizzjonijiet ta' riskju għoli;
  - ix. il-klijent ikun jixtieq ifassal ir-relazzjoni b'tali mod li diversi partijiet, pereżempju kumpaniji mandatarji, jintużaw f'ġurisdizzjonijiet differenti, b'mod partikolari fejn dawn il-ġurisdizzjonijiet ikunu assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF.
- In-natura tal-klijent, pereżempju:
- i. il-klijent ikun kumpanija jew *trust* stabbilit/a f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF (id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal dawk il-ġurisdizzjonijiet li ma jikkonformawx b'mod effettiv ma' standards internazzjonali ta' trasparenza fiskali);
  - ii. il-klijent ikun veikolu ta' investiment li jwettaq ftit jew l-ebda diliġenza dovuta fuq il-klijenti tiegħu stess;
  - iii. il-klijent ikun veikolu ta' investiment ta' parti terza mhux irregolat;
  - iv. l-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll ta' klijent ma tkunx čara;
  - v. il-klijent jew is-sid beneficijarju jkun PEP jew iżomm pożizzjoni prominenti oħra li tista' tippermettilu jabbuża mill-pożizzjoni tiegħu għall-qligħi privat;
  - vi. il-klijent ikun kumpanija mandatarja mhux irregolata b'azzjonisti mhux magħrufa.
- In-negożju tal-klijent, pereżempju l-fondi tal-klijent ikunu derivati minn negożju f'setturi li huma assoċjati ma' riskju għoli ta' kriminalità finanzjarja.

200. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- Il-klijent ikun investitur istituzzjonal li l-istatus tiegħu jkun ġie vverifikat minn aġenzija governattiva taż-ŻEE, pereżempju skema tal-pensionijiet approvata mill-gvern.

- Il-klient ikun korp governattiv minn ġurisdizzjoni taż-ŻEE.
- Il-klient ikun istituzzjoni finanzjarja stabbilita f'ġurisdizzjoni taż-ŻEE.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

201. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- L-investitur jew id-depožitarju tiegħu jkun ibbażat f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju oħla ta' ML/TF.
- Il-fondi jkunu ġejjin minn ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju oħla ta' ML/TF.

Miżuri

202. Maniġers tal-investiment tipikament għandhom bżonn jiżviluppaw fehim tajjeb tal-klijenti tagħhom biex jgħinuhom jidentifikaw portafolli tal-investiment xierqa. L-informazzjoni miġbura ser tkun simili għal dik li d-ditti jiksbu għal skopijiet ta' AML/CFT.

203. F'sitwazzjonijiet ta' riskju oħla, id-ditti għandhom isegwu linji gwida ta' EDD stabbiliti fit-Titolu II. Barra minn hekk, fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni tan-negożju jkun għoli, id-ditti għandhom:

- jidentifikaw u, fejn ikun meħtieġ, jivverifikaw l-identità tal-investituri sottostanti tal-klient tad-ditta fejn il-klient ikun veikolu ta' investiment ta' parti terza mhux irregolat;
- jifhmu r-raġuni għal kwalunkwe pagament jew trasferiment għal jew minn parti terza mhux verifikata.

204. Sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, il-maniġers tal-investiment jistgħu japplikaw il-linji gwida ta' SDD stabbiliti fit-Titolu II f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx.

Kapitolu 9: Linji gwida settorjali għal forniture ta' fondi ta' investiment

205. Il-forniment ta' fondi ta' investiment jista' jinvolvi diversi partijiet: il-maniġer tal-fond, konsulenti maħtura, id-depozitarju u sottodepozitarji, registraturi u, f'ċerti każijiet, sensara prinċipali. Bi-istess mod, id-distribuzzjoni ta' dawn il-fondi tista' tinvolvi partijiet bħal aġenti marbuta, maniġers tal-ġid konsultattivi u diskrezzjonali, forniture tas-servizz ta' pjattaforma u konsulenti finanzjarji indipendenti.

206. It-tip u n-numru ta' partijiet involuti fil-process tad-distribuzzjoni tal-fondi jiddependu fuq in-natura tal-fond u jistgħu jaffettwaw kemm il-fond jaf dwar il-klijent u l-investituri tiegħu. Il-fond jew, fejn il-fond innifsu ma jkunx entità obbligata, il-maniġer tal-fond ser iżomm ir-responsabbiltà għall-konformità mal-obbligi ta' AML/CFT, minkejja li aspetti tal-obbligi ta' CDD tal-fond jistgħu jitwettqu minn waħda jew aktar minn dawn il-partijiet l-oħra soġġetti għal certi kundizzjonijiet.

207. Il-fondi tal-investiment jistgħu jintużaw minn persuni jew entitajiet għal skopijiet ta' ML/TF:

- Il-fondi għall-konsumatur spiss jitqassmu fuq baži mhux wiċċi imb wiċċi; l-aċċess għal dawn il-fondi spiss hu faċli u jinkiseb relativament malajr, u azjendi f'dawn il-fondi jistgħu jiġu ttrasferiti bejn partijiet differenti.
- Fondi alternativi ta' investimenti, bħal fondi ħeġġ, fondi ta' proprjetà immob bli u ta' ekwidà privata, għandhom tendenza li jkollhom numru iżgħar ta' investituri, li jistgħu jkunu individwi privati kif ukoll investituri istituzzjonali (fondi ta' pensjoni, fondi ta' fondi). Il-fondi li jitfasslu għal numru limitat ta' individwi ta' valur nett għoli, jew għal *family offices*, jistgħu jkollhom riskju inerenti ogħla ta' abbuż għal skopijiet ta' ML/TF minn fondi għall-konsumatur, peress li l-investituri għandhom probabbiltà akbar li jkunu f'pożżjoni li jeżerċitaw kontroll fuq l-assi tal-fond. Jekk l-investituri jeżerċitaw kontroll fuq l-assi, tali fondi jkunu veikoli personali li jżommu l-assi, li fl-Anness III għad-Direttiva (UE) 2015/849 jissemmew bħala fattur li jindika riskju potenzjalment ogħla.
- Minkejja n-natura tal-investiment li spiss tkun ta' żmien medju sa dak twil, li tista' tikkontribwixxi biex tillimita l-attraenza ta' dawn il-prodotti għal skopijiet ta' hasil tal-flus, xorta jistgħu jappellaw lill-ħassiera tal-flus abbażi tal-abbiltà tagħhom li jiġġeneraw tkabbir u intrjotu.

208. Il-kapitolu hu dirett lejn:

- a. maniġers tal-fond ta' investiment li jwettqu l-attivitajiet skont l-Artikolu 3(2)(a) tad-Direttiva (UE) 2015/849; u
- b. fondi ta' investiment li jikkumerċjalizzaw l-ishma jew l-unitajiet tagħhom stess, skont l-Artikolu 3(2)(d) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

Partijiet oħra involuti fil-forniment jew id-distribuzzjoni tal-fond, pereżempju intermedjarji, jista' jkollhom jikkonformaw mal-obbligi ta' CDD tagħhom stess u għandhom jirreferu għall-kapitoli rilevanti f'dawn il-linji gwida kif ikun xieraq.

209. Għall-fondi u għall-maniġers tal-fondi, il-linji gwida settorjali fit-Titolu III, il-Kapitolu 1, 7 u 8 jistgħu wkoll ikunu rilevanti.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi jew tranżazzjonijiet

210. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju assoċjat mal-fond:

- Il-fond jiġi mfassal għal numru limitat ta' individwi jew *family offices*, pereżempju fond privat jew fond b'investitur uniku.
- Ikun possibbli li wieħed jabbona għall-fond u mbagħad jifdi malajr l-investiment mingħajr ma l-investitur iġarrab spejjeż amministrattivi sinifikanti.
- Unitajiet ta' jew ishma fil-fond ikunu jistgħu jiġu nnegożjati mingħajr ma l-fond jew il-maniġer tal-fond jiġi notifikat fil-mument tan-negożju u, bħala riżultat, informazzjoni dwar l-investitur tingasam bejn diversi suġġetti (bħal fil-każ ta' fondi tat-tip magħluq li jiġu nnegożjati fi swieq sekondarji).

211. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju assoċjat mal-abbonament:

- L-abbonament ikun jinvolvi kontijiet jew partijiet terzi f'diversi ġurisdizzjonijiet, b'mod partikolari fejn dawn il-ġurisdizzjonijiet ikunu assoċjati ma' riskju għoli ta' ML/TF kif definit fil-paragrafi 22-27 tat-Titolu II tal-linji gwida.
- L-abbonament ikun jinvolvi abbonati jew beneficijarji ta' partijiet terzi, b'mod partikolari fejn dan ma jkunx mistenni.

212. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju assoċjat mal-fond:

- Pagamenti ta' partijiet terzi ma jkunux permessi.
- Il-fond ikun miftuħ għal investituri żgħar biss, fejn l-investimenti jiġu llimitati.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

213. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- L-imġiba tal-klijent ma tkun normali, pereżempju:
  - i. Ir-raġuni għall-investiment ma jkollhiex strategija jew skop ekonomiku ovvu jew il-klijent jagħmel investimenti li ma jkunux konsistenti mas-sitwazzjoni finanzjarja ġenerali tal-klijent, fejn dan ikun magħruf lill-fond jew lill-manaġer tal-fond.

- ii. Il-klijent jistaqsi biex jerġa' jixtri jew jifdi investiment fi żmien perjodu qasir wara l-investiment inizjali jew qabel id-data tal-ħlas mingħajr raġuni čara,
- iii. b'mod partikolari fejn dan jirriżulta f'telf finanzjarju jew f'pagament ta' spejjeż għoljin tat-tranżazzjonijiet.
- iv. Il-klijent jitlob ix-xiri u l-bejgħ ripetut ta' ishma fi żmien perjodu qasir mingħajr strategija jew raġuni ekonomika ovvja.
- v. Il-klijent jittrasferixxi fondi li jaqbżu dawk meħtieġa għall-investiment u jistaqsi biex ammonti eċċessivi jiġu rimborżati.
- vi. Il-klijent juža diversi kontijiet mingħajr notifika minn qabel, specjalment meta dawn il-kontijiet ikunu miżmuma f'diversi ġurisdizzjonijiet jew f'ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju oħla ta' ML/TF.
- vii. Il-klijent ikun jixtieq ifassal ir-relazzjoni b'tali mod li diversi partijiet, pereżempju kumpaniji mandatarji mhux irregolati, jintużaw f'ġurisdizzjonijiet differenti, b'mod partikolari fejn dawn il-ġurisdizzjonijiet ikunu assoċjati ma' riskju oħla ta' ML/TF.
- viii. Il-klijent f'daqqa waħda jibdel il-lokalità tas-saldu mingħajr raġuni, pereżempju billi jibdel il-pajjiż tar-residenza tal-klijent.
- ix. Il-klijent u s-sid beneficijarju jkunu jinsabu f'ġurisdizzjonijiet differenti u mill-inqas waħda minn dawn il-ġurisdizzjonijiet tkun assoċjata ma' riskju oħla ta' ML/TF kif definit fil-parti ġenerali tal-linji gwida.
- x. Il-fondi tas-sid beneficijarju jkunu ġew iġġenerati f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju oħla ta' ML/TF, b'mod partikolari fejn il-ġurisdizzjoni tkun assoċjata ma' livelli oħla ta' reati relatati ma' ML/TF.

214. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- il-klijent ikun investitur istituzzjonal li l-i-status tiegħu jkun ġie vverifikat minn aġenzija governattiva taż-ŻEE, pereżempju skema tal-pensionijiet approvata mill-gvern;
- il-klijent ikun ditta f'pajjiż taż-ŻEE jew f'pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

215. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- mezzi ta' distribuzzjoni mhux čari jew kumplessi li jillimitaw is-sorveljanza ta' fond tar-relazzjonijiet ta' negozju tiegħu u jillimitaw l-abbiltà tiegħu li jimmonitorja t-tranżazzjonijiet, pereżempju l-fond juža numru kbir ta' sottodistributuri għad-distribuzzjoni f'pajjiżi terzi;

- id-distributur ikun jinsab f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF kif definit fil-parti ġenerali ta' dawn il-linji gwida.

216. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jindikaw riskju aktar baxx:

- Il-fond ikun jaċċetta biss tip ta' investitur ta' riskju baxx magħżul, bħal ditti rregolati li jinvestu bħala awtur (eż. kumpaniji tal-assigurazzjoni tal-ħajja) jew skemi ta' pensjoni korporattivi.
- Il-fond ikun jista' jinxтарa u jinfeda biss permezz ta' ditta, pereżempju intermedjarju finanzjarju, f'pajjiż taż-ŻEE jew f'pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

217. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- Il-flejjes tal-investituri jkunu ġew iġġenerati f'ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF, b'mod partikolari dawk assoċjati ma' livelli ogħla ta' reati relatati mal-ħasil tal-flus.
- Il-fond jew il-maniġer tal-fond jinvesti f'setturi b'riskju ogħla ta' korruzzjoni (eż. I-industriji estrattivi jew il-kummerċ tal-armi) f'ġurisdizzjonijiet identifikati minn sorsi kredibbli bħala li jkollhom livelli sinifikanti ta' korruzzjoni jew reati relatati ma' ML/TF, b'mod partikolari fejn il-fond ikun fond b'investitur uniku jew ikollu numru limitat ta' investituri.

Miżuri

218. Il-miżuri li l-fondi jew li l-maniġers tal-fondi għandhom jieħdu biex jikkonformaw mal-obbligli ta' CDD tagħhom ser jiddependu fuq kif il-klijent jew l-investitur (fejn l-investitur ma jkunx il-klijent) jasal għall-fond. Il-fond jew il-maniġer tal-fond għandu wkoll jieħu miżuri sensittivi għar-riskju biex jidentifika u jivverivika l-identità tal-persuni fiżiċċi, jekk ikun hemm, li finalment jipposjedu jew jikkontrollaw lill-klijent (jew li f'isimhom qed issir it-tranżazzjoni), pereżempju billi jistaqsi lill-investitur prospettiv biex, meta jaapplika għall-ewwel darba biex jingħaqad mal-fond, jiddikjara jekk ikunx qed jinvesti f'ismu stess jew jekk huwiex intermedjarju li jkun qed jinvesti f'isem xi ħadd ieħor.

219. Il-klijent ikun:

- a. persuna fiżika jew legali li b'mod dirett tixtri unitajiet jew ishma f'fond f'isimha stess, u mhux f'isem investituri oħrajn sottostanti; jew
- b. ditta li, bħala parti mill-attività ekonomika tagħha, tixtri unitajiet jew ishma direttament f'isimha stess u teżerċita kontroll fuq l-investiment għall-benefiċċju aħħbar ta' parti terza waħda jew iktar li ma jikkontrollawx l-investiment jew id-deċiżjonijiet tal-investiment; jew

- c. ditta, pereżempju intermedjarju finanzjarju, li taġixxi f'isimha stess u tkun is-sid irregistral tal-ishma jew tal-unitajiet iżda taġixxi f'isem, u skont struzzjonijiet specifiċi mingħand, parti terza waħda jew iktar (eż. minħabba li l-intermedjarju finanzjarju jkun mandatarju, sensar, kont miġbur ta' diversi klijenti/operatur ta' kont tat-tip *omnibus* jew operatur ta' arranġament simili ta' tip pasiv); jew
- d. klijent tad-ditta, pereżempju klijent intermedjarju finanzjarju, fejn id-ditta ma tkunx is-sid irregistral tal-ishma jew tal-unitajiet (eż. minħabba li l-fond tal-investiment juža intermedjarju finanzjarju biex iqassam l-ishma jew l-unitajiet tal-fond, u l-investitur jixtri l-unitajiet jew l-ishma permezz tad-ditta u d-ditta ma ssirx is-sid legali tal-unitajiet jew l-ishma).

Miżuri ta' SDD u EDD li għandhom jittieħdu fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-paragrafi 219a u 219b

220. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-paragrafi 219a u 219b, eżempji ta' miżuri ta' EDD li fond jew maniġer ta' fond għandu japplika f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli jinkludu:

- il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali dwar il-klijent, bħar-reputazzjoni u l-isfond tal-klijent, qabel l-istabbiliment tar-relazzjoni tan-negożju;
- it-teħid ta' passi addizzjonali biex jiġu vverifikati aktar id-dokumenti, id-data jew l-informazzjoni li nkisbu;
- il-kisba ta' informazzjoni dwar is-sors tal-fondi u/jew is-sors tal-ġid tal-klijent u tas-sid beneficijarju tal-klijent;
- il-ħtieġa li l-pagament tat-tifdija jsir permezz tal-kont inizjali użat għall-investiment jew kont fl-isem uniku jew konġunt tal-klijent;
- iż-żieda fil-frekwenza u fl-intensità tal-monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet;
- il-ħtieġa li l-ewwel pagament isir permezz ta' kont ta' pagament li jinżamm fl-isem uniku jew konġunt tal-klijent ma' istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja rregolata miż-ŻEE jew istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja f'pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849;
- il-kisba ta' approvazzjoni mill-maniġment superjuri fil-mument tat-tranżazzjoni meta klijent juža prodott jew servizz għall-ewwel darba;
- monitoraġġ imtejjeb tar-relazzjoni tal-klijent u tat-tranżazzjonijiet individuali;

221. F'sitwazzjonijiet ta' riskju iktar baxx, sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, u diment li l-fondi qed jiġu ttrasferiti b'mod verifikabbi minn jew għal kont ta' pagament miżimum fl-isem uniku jew konġunt tal-klijent ma' istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja rregolata miż-ŻEE, eżempju ta' miżuri ta' SDD li l-fond jew il-maniġer tal-fond jista' japplika hu l-užu tas-sors tal-fondi biex jiġi ssodisfati xi wħud mir-rekwiżiti ta' CDD.

Miżuri ta' SDD u EDD li għandhom jittieħdu fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 219c

222. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 219c, fejn l-intermedjarju finanzjarju jkun il-fond jew klijent tal-maniġer tal-fond, il-fond jew il-maniġer tal-fond għandu japplika miżuri ta' CDD sensittivi għar-riskju ghall-intermedjarju finanzjarju. Il-fond jew il-maniġer tal-fond għandu wkoll jieħu miżuri sensittivi għar-riskju biex jidtentifika, u jivverifika l-identità ta', l-investituri sottostanti ghall-intermedjarju finanzjarju, peress li dawn l-investituri huma s-sidien beneficiarji tal-fondi investiti permezz tal-intermedjarju. Sa fejn ikun permess mil-liġi nazzjonali, f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, il-fondi jew il-maniġers tal-fondi jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD simili għal dawk deskritti fil-paragrafu 112 ta' dawn il-linji gwida, soġġetti għall-kundizzjonijiet li ġejjin:

- L-intermedjarju finanzjarju jiġi soġġett għal obbligi ta' AML/CFT f'ġurisdizzjoni taż-ŻEE jew f'pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
- L-intermedjarju finanzjarju jiġi sorveljat b'mod effettiv għall-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti.
- Il-fond jew il-maniġer tal-fond ikun ha passi sensittivi għar-riskju biex ikun issodisfat li r-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjoni tan-negożju jkun baxx, abbażi, inter alia, tal-fond jew tal-valutazzjoni tal-maniġer tal-fond tan-negożju tal-intermedjarju finanzjarju, it-tipi ta' klijenti li n-negożju tal-intermedjarju jservi u l-ġurisdizzjonijiet li n-negożju tal-intermedjarju jkun espost għalihom.
- Il-fond jew il-maniġer tal-fond ikun ha passi sensittivi għar-riskju biex ikun issodisfat li l-intermedjarju japplika miżuri ta' CDD robusti u sensittivi għar-riskju għall-klijenti tiegħu stess u għas-sidien beneficiarji tal-klijenti tiegħu. Bħala parti minn dan, il-fond jew il-maniġer tal-fond għandu jieħu miżuri sensittivi għar-riskju biex jivvaluta l-adegwatezza tal-politiki u l-proċeduri ta' CDD tal-intermedjarju, pereżempju billi jirreferi għal informazzjoni disponibbli għall-pubbliku dwar ir-rekord tal-konformità tal-intermedjarju jew billi jikkollabora direttament mal-intermedjarju.
- Il-fond jew il-maniġer tal-fond ikun ha passi sensittivi għar-riskju biex ikun sodisfatt li l-intermedjarju ser jipprovd informazzjoni u dokumenti ta' CDD dwar l-investituri sottostanti immedjatament fuq talba, pereżempju billi jinkludi dispożizzjonijiet rilevanti f'kuntratt mal-intermedjarju jew billi jagħmel ittestjar ta' kampjuni tal-abbiltà tal-intermedjarju li jipprovd informazzjoni ta' CDD fuq talba.

223. Fejn ir-riskju jkun miżjud, b'mod partikolari fejn il-fond jitfassal għal numru limitat ta' investituri, għandhom japplikaw miżuri ta' EDD u dawn jistgħu jinkludu dawk stabbiliti fil-paragrafu 220 hawn fuq.

Miżuri ta' SDD u EDD li għandhom jittieħdu fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 219d

224. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 219d, il-fond jew il-maniġer tal-fond għandu japplika miżuri ta' CDD sensittivi għar-riskju għall-investitur aħħari bħala l-klijent tal-fond jew tal-maniġer tal-fond. Sabiex jissodisa l-obbligi ta' CDD tiegħu, il-fond jew il-maniġer tal-fond jista' jiddeppendi fuq l-intermedjarju f'konformità ma', u soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu II, it-Taqsima 4, tad-Direttiva (UE) 2015/849.
225. Sa fejn ikun permess mil-ligi nazzjonali, f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, il-fondi jew il-maniġers tal-fondi jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD. Diment li l-kundizzjonijiet elenkti fil-paragrafu 222 jiġu ssodisfati, miżuri ta' SDD jistgħu jikkonsistu mill-fond jew mill-maniġer tal-fond jikseb data ta' identifikazzjoni mir-reġistru tal-ishma tal-fond, flimkien mal-informazzjoni spċificata fl-Artikolu 27(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849, li l-fond jew il-maniġer tal-fond għandu jikseb mill-intermedjarju f'perjodu ta' żmien raġonevoli. Il-fond jew il-maniġer tal-fond għandu jistabbilixxi dak il-perjodu ta' żmien f'konformità mal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju.
226. Fejn ir-riskju jkun miżjud, b'mod partikolari fejn il-fond jitfassal għal numru limitat ta' investituri, għandhom japplikaw miżuri ta' EDD u dawn jistgħu jinkludu dawk stabbiliti fil-paragrafu 220 hawn fuq.

Titolu IV – Implementazzjoni

Implementazzjoni

227. L-awtoritajiet kompetenti u d-ditti għandhom jikkonformaw ma' dawn il-linji gwida sas-26 ta' Ġunju 2018.